

Hojii Ergamootaa

Seensa

¹ Yaa Tewofilos, ani waan Yesuus hojjechuu fi barsiisuu jalqabe hunda kitaaba koo kan jalqabaa keessatti barreesseera. ² Wanni kunis waan erga Yesuus ergamoota filate sanaaf karaa hafuura qulqulluutiin ajaja kennee booddee hamma gaafa inni Samiitti ol fudhatameetti ta'ee dha. ³ Innis du'a isaa booddee namoota kanatti of argisiisee waan akka inni jiraataa ta'e mirkaneessu baay'ees dhi'eesse; bultii afurtama isaanitti mul'atee waa'ee mootummaa Waqaa dubbate. ⁴ Utuu isaan wajjin jiruu akkana jedhee isaan ajaje; **“Wadaa Abbaa kootii kan waa'ee isaa narraa dhageessan sana eeggadhaa malee Yersaaleemii hin ba'inaa.** ⁵ Yohannis bishaaniin cuupheetii; isin garuu bultii xinnoo booddee Hafuura Qulqulluudhaan ni cuuphamtu.”

⁶ Isaanis yommuu walitti qabamanitti, “Yaa Gooftaa, ati yeroo kanatti Israa'eliif mootummaa ni deebiftaa?” jedhanii isa gaafatan.

⁷ Inni immoo akkana isaaniin jedhe; **“Yeroo yookaan guyyaa Abbaan aangoo isaatiin murteesse beekuun hojii keessan miti.** ⁸ Yeroo hafuurri Qulqulluun isin irra bu'utti garuu humna ni argattu; isinis Yersaaleem keessatti, Yihuudaa hundaa fi Samaariyaa keessatti, hamma qarqara lafaattis dhuga baatota koo ni taatu.”

Yesuus Gara Samiitti Ol Fudhatame

⁹ Erga inni waan kana dubbatee booddee utuma isaan ilaalanuu ol fudhatame; duumessis ija isaanii duraa isa dhokse.

¹⁰ Yeroo inni ol ba'aa turettis, utuma isaan xiyyeeffatanii gara Samii ilaalaa jiranuu namoonni uffata adaadii uffatan lama isaan bira dhadhaabatan. ¹¹ Akkanas jedhaniin; "Yaa namoota Galiilaa, isin maaliif as dhadhaabbattanii gara Samii ilaaltu? Yesuus innumti isin biraa samiitti ol fudhatame kun, akkuma isin utuu inni samiitti ol ba'uu argitan kana deebi'ee ni dhufa."

Maatiyaas Iddoo Yihuudaa Filatame

¹² Isaanis gaara Tulluu Ejersaa jedhamu irraa Yersaalemitti deebi'an; gaarri kunis Yersaalem irraa gara deemsa guyyaa Sanbata* tokkoo fagaata. ¹³ Isaanis yommuu Yersaalem ga'anitti kutaa darbii kan keessa jiraachaa turan sanatti ol ba'an; isaanis:

Phexrosii fi Yohannis, Yaaqoobii fi Indiriiyaas,
Fiiliphoosii fi Toomaas,
Bartaloomewoosii fi Maatewos,
Yaaqoob ilma Alfewoos, Simoon isa
Hinaafticha jedhamuu fi Yihuudaa ilma
Yaaqoob turan.

¹⁴ Hundi isaaniis dubartootaa fi Maariyaam haadha Yesuus wajjin, obboloota isaa wajjinis

* **1:12** 1:12 Deemsa guyyaa Sanbata - Deemsi guyyaa Sanbataa gara kiiloo meetira tokkoo ti.

utuu gargar hin kutin yaada tokkoon kadhan-naatti jabaachaa turan.

¹⁵ Gidduma sana Phexros ka'ee amantoota gara 120 ta'an gidduu dhaabate. ¹⁶ Akkanas jedhe; "Yaa obboloota, dubbiin kitaabaa kan Ha-fuurri Qulqulluun yeroo dheeraan dura waa'ee Yihuudaa isa warra Yesuus qaban fide sanaa afaan Daawitiitiin dubbate sun raawwatamuu qaba. ¹⁷ Innis miseensa keenyaa fi nama akka tajaajila kana keessatti qooda qabaatuuf filatame ture."

¹⁸ Yihuudaan horii hammina hojjetee argate sanaan lafa bitate; innis mataan kufee qixxee lamaanitti tarsa'e; mar'umaan isaa hundinuus keessaa jige. ¹⁹ Namoonni Yerusaalem keessa jiraatan hundinuus waan kana dhaga'an; lafa sanas afaan isaaniitiin *Akeldaamaa* jedhanii waaman. Akeldaamaa jechuun "Lafa Dhiigaa" jechuu dha.

²⁰ Phexrosis akkana jedhe; "Kitaaba faarfanna keessatti akkana jedhamee barreeffameer-aatii:

"'Qe'een isaa haa onu;

namni keessa jiraatu tokko iyyuus hin hafin'†

akkasumas

"'Aangoo isaa namni biraa haa fudhatu.'‡

²¹ Kanaaf warra yeroo gooftaa Yesuus nu gidduu ba'ee galaa ture hundumaa nu wajjin turan keessaa nama tokko filachuun barbaachisaa dha;

²² namni filatamu kun nama cuuphaa Yohanisii jalqabee hamma gaafa Yesuus nu biraa

† 1:20 1:20 Far 69:25 ‡ 1:20 1:20 Far 109:8

samiitti ol fudhatameetti nu wajjin ture ta'uu qaba. Namoota kanneen keessaa tokko nu wajjin dhuga baatuu du'aa ka'uu Yesuus ta'uu qabaatii.”

²³ Kanaafis namoota lama dhi'eessan; isaanis Yoosef isa Barsaabaas jedhamu kan Yoosx-oos jedhamee beekamu tokkoo fi Maatiyaas. ²⁴ Akkanas jedhanii Waaqa kadhatan; “Yaa Goof-taa garaa nama hundumaa beektu, ati namoota kanneen lamaan keessaa isa kam akka filatte nutti argisiisi; ²⁵ kunis akka inni tajaajilaa fi ergamtummaa Yihuudaan dhiisee gara iddoo ofii isaatti gara gale sana fudhatuuf.” ²⁶ Isaanis ixaa buusan; ixaan sunis Maatiyaasiif ba'e. Kanaafuu inni ergamoota kudha tokkotti dabalame.

2

Dhufaatii Hafuura Qulqulluu

¹ Yeroo guyyaan Pheenxeqoosxee* ga'etti, hundi isaanii iddoo tokkotti walitti qabamanii turan. ² Akkuma tasaas sagaleen akka bubbee jabaa bubbisu tokko samii irraa dhufee mana isaan keessa tataa'aa turan sana hunda guute.

* **2:1** 2:1 Guyyaan Pheenxeqoosxee – Guyyaan kun naannoo caamsaa 20 ta'a; innis guyyaa Yihuudoonni ayyaana haamaa midhaanii itti ayyaanefatan. Pheenxeqoosxee jechuun “Shantamaffaa” jechuu dha; kunis sababii ayyaanni kun erga ayyaanni Faasiikaa darbee guyyaa shantamaa booddee ayyaanefamuuf. Ayyaanni kun ayyaanota warri Israa'el waggaa keessatti ayyaan-efatan gurguddoo sadan keessaa isa tokko. Isaan guyyaa kanatti kennamuu seeraa yaadatu; yeroo ayyaana kanaatti dhiironni Yihuudootaa gara Yersaalem dhaquun barbaachisaa ture.

³ Isaanis waan akka arraba ibiddaa[†] tokko isaa gargar qoodamee dhufee tokkoo tokkoo isaanii irra bubbu’u argan. ⁴ Hundi isaaniis Hafuura Qulqulluudhaan guutamanii akkuma hafuurri sun isaan dandeessisetti afaan gara biraatiin dubbachuu jalqaban.

⁵ Yeroo sana Yihuudoonni Waaqa sodaatan saboota samii jala jiran hunda keessaa dhufanii Yerusaalem keessa jiraachaa turan. ⁶ Yeroo sagaleen sun dhaga’amettis namoonni hedduun waan jedhan dhabanii walitti qabaman; warri Hafuuraan guutaman sun afaan tokkoo tokkoo namoota sanaatiin dubbachaa turaniitii. ⁷ Isaanis akka malee dinqifatanii akkana jedhan; “Namoonni dudubbatan kunneen hundi warra Galiilaati mitii? ⁸ Yoos akkamiin tokkoon tokkoon keenya isaanii afaanuma keenya kan nu itti dhalanne dubbatan dhageenya ree? ⁹ Nu warri Phartee,[‡] warri Meedii[§] fi warri Elaam,^{*} jiraattonni Mesophotaamiyaa,[†] warri Yihuudaa[‡] fi Qaphadooqiya[§] akkasumas jiraattonni

[†] **2:3** 2:3 Waan akka arraba ibiddaa - Ibiddi mallattoo argamuu Waaqaa ti; murtii Waaqaa wajjinis ni deema. [‡] **2:9** 2:9 Phartee - Pharteen naannoo biyya har’a Iraani jedhamtu keessatti gara kaaba ba’aatti argamtuu dha. [§] **2:9** 2:9 Meedii - Meediin naannoo biyya har’a Iraan jedhamtu keessatti gara kaaba dhi’aatti argamtuu dha. ^{*} **2:9** 2:9 Elaam - biyya har’a Iraan jedhamtu keessatti gara kaaba dhi’aatti argamti. [†] **2:9** 2:9 Mesophotaamiyaa - Biyya har’a Iraaq jedhamtu keessatti, laga Xegroosiitii fi laga Efraaxiis gidduutti argamti. [‡] **2:9** 2:9 Yihuudaa - naannoon kun Yerusaalem illee ofitti dabalata. [§] **2:9** 2:9 Qaphadooqiya - lafa Asiyaa xinnoo keessatti naannoo ba’aatti, biyya har’a Turki jedhamtu keessatti argamtuu dha.

Phonxoosii* fi Asiyaa,† 10 Firiigiyaa‡ fi Phamfiliyaa,§ Gibxii* fi kutaawwan biyya Liibiyaa† kanneen naannoo Qareenaatti‡ argaman, nu warri Roomaadhaa§ dhufne, 11 nu Yihuudoonnii fi warri amantii Yihuudootaa fudhanne lamaan, namoonni Qareexii fi Araboonni kunoo yommuu namoonni kunneen afaanuma keenyaan dinqii Waaqaa dubbatan dhageenya!” 12 Hundi isaaniis dinqifatanii, waan jedhanis wallaalanii, “Kun maal jechuu dha?” jedhanii wal gaafatan.

13 Namoonni tokko tokko garuu, “Isaan daadhii wayinii baay’ee dhuganiiru” jedhanii isaanitti qoosan.

Haasaa Phexros

14 Phexrosis ergamoota Kudha Tokkoo sana wajjin ka’ee dhaabate; sagalee isaas ol fudhatee tuuta sanaan akkana jedhe; “Isin yaa namoota Yihuudaatii fi warri Yersaalem keessa jiraattan hundi, mee waan kana beekaa; waan ani isinitti himu kana hubadhaa dhaga’aa. 15 Yeroon kun

* 2:9 2:9 Phonxoos – mootummaa gama kibbaatiin qarqara galaana gurraachaa gara caalu qabatu. † 2:9 2:9 Asiyaa – biyya Roomaa kan dhi’a biyya har’a Turki jedhamtuutti argamtu. ‡ 2:10 2:10 Firiigiyaa – bulchiinsa gidduu gala dhi’a Asiyaa xinnoo keessatti kaaba Ajeeniitii fi laga Haaliisi gidduutti argamu. § 2:10 2:10 Phamfiliyaa – biyya Roomaa kan kibba Asiyaa xinnootti biyya har’a Turki jedhamtu keessatti argamtu. * 2:10 2:10 Gibxi – biyya Roomaa kan lafuma har’a Gibxi jedhamu kana turte. † 2:10 2:10 Liibiyaa – Biyya kaaba Afriikaatti argamtu kan gama dhi’aatiin Gibxitti aantu. ‡ 2:10 2:10 Qareenaatti – Magaalaa guddittii biyya Roomaa kan Qareenikaatii fi kutaa bulchiinsa Liibiyaa. § 2:10 2:10 Roomaa – Magaalaa guddittii teessoo bulchiinsa mootummaa Roomaa.

waan guyyaa keessaa sa'aatii sadaffaa ta'eef namoonni kunneen akka isin yaaddan sana hin machoofne! ¹⁶ Kun garuu waan Yoo'eel raajichi dubbatee dha; innis akkana jedha:

¹⁷ “Bara dhumaa keessa, jedha Waaqayyo, ani Hafuura koo nama hunda irratti nan dhangalaasa;

ilmaanii fi intallan keessan raajii dubbatu; dargaggoonni keessan mul'ata argu; jaarsoliin keessan abjuu abjootu.

¹⁸ Bara sana keessa garboota koo warra dhiiraa fi dubartii irratti illee, Hafuura koo nan dhangalaasa; isaanis raajii ni dubbatu.

¹⁹ Ani ol samii irratti dinqii, gad lafa irrattis mallattoo, dhiiga, ibiddaa fi hurrii aaraa nan argisiisa.

²⁰ Utuu guyyaan Gooftaa inni guddichii fi ulfina qabeessi sun hin dhufin dura, aduun dukkanatti geeddaramti; ji'i immoo dhiigatti geeddarama.

²¹ Namni maqaa Gooftaa waammatu, hundinuu ni fayya.’*

²² “Yaa namoota Israa’el, dubbii kana dhaga’aa; akkuma isinuu beektan, Yesuus namni Naazreeti nama Waaqni dinqii, raajii fi mallattoo karaa isaatiin isin gidduutti hojjeteen isinii mirkaneessee dha. ²³ Namicha kana Waaqatu akkuma dur murteessee fi akkuma duraan dursee beeku sanatti dabarsee isinitti kenne. Isinis namoota hamoo wajjin tokko taatanii fanniftanii isa ajjeftan. ²⁴ Waaqni

* **2:21** 2:21 Yoe 2:28-32

garuu dhiphina keessaa isa baasee, warra du'an keessaa isa kaase; duuti isa irratti aangoo qabaachuu hin dandeenyeetii. ²⁵ Daawitis akkana jedhee waa'ee isaa dubbate:

“‘Ani yeroo hunda Gooftaa of duratti nan argan ture.

Waan inni mirga koo jiruuf, ani hin raafamu.

²⁶ Kanaaf garaan koo ni gammada; arrabni koos ni ililcha;

foon koos abdiidhaan jiraata.

²⁷ Ati sii'ool keessatti na hin dhiiftuutii; qulqulichi kee akka tortoru hin gootu.

²⁸ Karaa jireenyaa na barsiifteerta; fuula kee durattis gammachuudhaan na gutta.'†

²⁹ “Yaa obboloota, akka Daawit hangafni abbootii durii sun du'ee awwaalame, awwaalli isaas hamma har'aatti asuma akka jiru ani ija jabaadhee isinitti himuu nan danda'a. ³⁰ Innis waan raajii tureef akka Waaqni sanyii isaa keessaa nama tokko teessoo isaa irra teessisuuf akka kakatee waadaa galeefii ture beeke. ³¹ Innis waa'ee du'aa ka'uu Kiristoos‡, lubbuun isaa sii'ool keessatti akka hin hafin, yookaan foon isaas akka hin tortorin duraan dursee argee dubbate. ³² Yesuusuma kana Waaqni du'aa kaaseera; nu hundinuu dhuga baatota waan kanaa ti. ³³ Kanaaf inni gara mirga Waaqaatti ol ol jedhee, abdii Hafuura Qulqulluu Abbaa biraa fuudhee waan isin amma argitanii fi dhageessan kana dhangalaase. ³⁴ Daawit gara samiitti ol hin baaneetii; inni mataan isaa garuu akkana jedha:

† **2:28** 2:28 Far 16:8-11 ‡ **2:31** 2:31 yookaan Masiihichaa

“Gooftaan Gooftaa kootiin akkana jedhe;
 “Gara mirga koo taa’i;

³⁵ hamma ani diinota kee
 ejjeta miilla keetii siif godhutti.”’§

³⁶ “Kanaafuu Yesuusuma isin fanniftan kana akka Waaqni Gooftaa fi Kiristoos isa godhe manni Israa’el hundi dhugumaan haa beeku.”

³⁷ Namoonni sunis yommuu waan kana dhaga’anitti, garaan isaanii raafamee Phexrosii fi ergamoota kaaniin, “Yaa obboloota, yoos maal haa goonu?” jedhan.

³⁸ Phexrosis akkana jedhee deebise; “Tokkoon tokkoon keessan qalbii jijjiirradhaa; dhiifama cubbuu keessaniitiifis maqaa Yesuus Kiristoosiitiin cuuphamaa; kennaa Hafuura Qulqulluus ni argattu. ³⁹ Abdiin kunis isinii fi ijoollee keessaniif, akkasumas warra Waaqni Gooftaan keenya ofitti waamu kanneen fagoo jiran hundaaf kenname.”

⁴⁰ Innis dubbii biraa baay’eedhaan dhugaa ba’ee, “Dhaloota jal’aa kana duraa of oolchaa” jedhee isaan gorse. ⁴¹ Warri dubbii isaa fudhatanis ni cuuphaman; gaafas nama gara kuma sadiitu isaanitti dabalame.

Tokkummaa Amantootaa

⁴² Isaanis barsiisa ergamootaatti, jireenya tokkummaatti, buddeena caccabsuutti, Waaqa kadhachuuttis ni jabaatan. ⁴³ Namni hundinuus sodaan guutame; dinqii fi mallattoon baay’een ergamootaan hojjetame. ⁴⁴ Amantoonni hundinuus wajjin turan; waan hundas walumaan qabu

turan. ⁴⁵ Qabeenya isaaniitii fi mi'a isaaniis gurgurani nama rakkina qabu kamiif iyyuu qoodaa turan. ⁴⁶ Isaanis guyyuma guyyaan mana qulqullummaatti wal ga'aa turan; mana tokkoo tokkoo isaaniittis buddeena kukkutanii, gammachuu fi garaa qulqulluudhaan wajjin nyaachaa turan. ⁴⁷ Waaqas galateeffachaa turan. Namoota hunda durattis ulfina qabu turan. Gooftaanis guyyuma guyyaan warra fayyan waldaa isaaniitti dabalaa ture.

3

Phexros Namicha Naafa Tokko Fayyise

¹ Gaaf tokko Phexrosii fi Yohannis yeroo kadhannaatti jechuunis waaree booddee sa'aatii sagalitti mana qulqullummaatti ol ba'aa turan.

² Namoonnis akka inni warra mana qulqullummaa seenan waa kadhatuuf jedhani namicha dhalootuma isaatii jalqabee naafa ture tokko guyyuma guyyaan baatanii gara karra mana qulqullummaa kan "Miidhagaa" jedhamuutti geessu turan. ³ Innis utuu Phexrosii fi Yohannis mana qulqullummaa seenanuu argee horii isaan kadhate. ⁴ Phexrosis Yohannis wajjin namicha hubatee ilaalee, "Mee nu ilaali!" jedheen.

⁵ Namichis waa isaan irraa argachuu abdatee hubatee isaan ilaale.

⁶ Phexrosis, "Ani meetii yookaan warqee hin qabu; ani garuu waan qabu siifin kenna. Maqaa Yesuus Kiristoos isa Naazreetiin ol ka'ii deemi!" jedhe. ⁷ Phexrosis harka isaa mirgaa qabee ol isa kaase; yeruma sana miillaa fi gulubiin

isaa ni jabaate. ⁸ Innis utaalee ka’ee miillaan deemuu jalqabe; deemaa, utaalaa, Waaqas galateeffachaa isaan wajjin mana qulqullummaa seene. ⁹ Namoonni hundinuu yommuu deemuu isaatii fi Waaqa galateeffachuu isaa arganitti, ¹⁰ akka inni namicha karra mana qulqullummaa kan, “Miidhagaa” jedhamu sana bira taa’ee kadhachaa ture sana ta’e hubatan; isaanis waan isaaf ta’e sanaaf akka malee raajeffatan; ni dinqifatanis.

Dubbii Phexros Dubbate

¹¹ Namoonni hundinuu yeroo namichi fayye sun Phexrosii fi Yohannis biraa deebi’uu didetti dinqisiifatanii utuu isaan iddoo gardaafoo Solomoon jedhamu keessa jiranuu fiigaa isaanitti dhufan. ¹² Phexrosis yommuu waan kana argetti akkana isaaniin jedhe; “Yaa namoota Israa’el wanni kun maaliif isin dinqa? Akka waan nu humna yookaan qulqullummaa mataa keenyaatiin akka namichi kun deemu gooneetti maaliif ija nutti babaafu? ¹³ Waaqni abbootii keenyaa, Waaqni Abrahaam, Waaqni Yisihaaqii fi Waaqni Yaaqoob tajaajilaa isaa Yesuusina kaba-jeera. Isin garuu akka inni ajjeefamuuf dabarsitanii isa kennitan; Phiilaaxoos gad isa dhiisuu murteessu iyyuu isin fuuluma Phiilaaxoos duratti isa haaltan. ¹⁴ Isinis isa qulqulluu fi qajeelaa sana gantanii akka namichi nama ajjeese sun gad isinii dhiifamu kadhattan. ¹⁵ Isin burqaa jireenyaa ajjeefatan; Waaqni garuu warra du’an keessaa isa kaase; nus dhuga baatotaa waan kanaa ti. ¹⁶ Namichi isin argitanii fi isa beektan

kun maqaa Yesuusitti amanuudhaan jabaate. Maqaa Yesuusii fi amantii karaa isaatiin dhufutu akkuma isin hundi argitan kana namicha kanaaf fayyaa guutuu kenne.

¹⁷ “Ammas yaa obbuloota, akka isinis utuu hin beekin akkuma bulchitoonni keessan gochaa turan sana gootan ani nan beeka. ¹⁸ Waaqni garuu waan akka Kiristoos* dhiphachuuf jiru duraan dursee karaa raajota hundaatiin dubbate sana akkanaa raawwate. ¹⁹ Egaa akka cubbuun keessan haqamuuf, akka barri haaromfamaa Gooftaa biraa dhufuuf qalbii jijjiirradhaa gara Waaqaatti deebi’aa; ²⁰ kunis akka inni Kiristoos isiniif filatame sana jechuunis Yesuusini erguuf. ²¹ Innis hamma yeroon Waaqni itti waan hunda iddootti deebisu sun ga’utti samii irra turuu qaba; Waaqnis bara dheeraadhaan dura karaa raajota isaa qulqullootaatiin waan kana dubbattee ture. ²² Museen akkana jedheeraatii; ‘Waaqni keessan Gooftaan sabuma keessan keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa; isinis waan inni isinitti himu hunda dhaga’aa. ²³ Namni raajii sana hin dhageenye kam iyyuu saba isaa keessaa baafamee ni balleeffama.’†

²⁴ “Saamu’eel irraa jalqabee raajonni isa duubaan dhufanii waa dubbatan hundi duraan dursanii waa’ee yeroo sanaa labsaniiru. ²⁵ Isin immoo ilmaan raajotaatii fi ilmaan kakuu Waaqni abbootii keessan wajjin seene sanaa ti. Innis Abrahaamiin, ‘Sabni lafa irraa hundi karaa sanyii keetiitiin ni eebbifama’‡ jedhe. ²⁶ Waaqni

* **3:18** 3:18 yookaan Masihiin isaa † **3:23** 3:23 KeD 18:15,18,19

‡ **3:25** 3:25 Uma 22:18; 26:4

yeroo Ilma isaa du'aa kaasetti, tokkoo tokkoo keessan hammina irraa isin deebisuudhaan isin eebbisuuf jedhee jalqabatti gara keessanitti isa erge.”

4

Phexrosii fi Yohannis Yaa'ii Yihuudootaa Duratti

¹ Utuu Phexrosii fi Yohannis namootatti dubbachaa jiranuu, luboonni, ajajaan eegdota mana qulqullummaatii fi Saduuqonni isaanitti dhufan.

² Sababii ergamoonni sun namoota barsiisanii du'aa ka'uu karaa Yesuusiitiin argamu labsaniifis akka malee aaran. ³ Isaanis Phexrosii fi Yohannisin qabanii hamma guyyaa itti aanuutti mana hidhaatti isaan galchan; galgalaa'ee tureetii. ⁴ Warra dubbicha dhaga'an keessaas baay'eetu amane; baay'inni warra amanees gara kuma shaniitti ol ka'e.

⁵ Guyyaa itti aanuttis bulchitoonni, maanguddoonnii fi barsiistonni seeraa Yersaalemitti wal ga'an. ⁶ Haannaas lubichi ol aanaan, isa wajjin immoo Qayyaaffaan, Yohannis, Iskindiroosii fi namoonni maatii lubicha ol aanaa ta'an kaan hundi achi turan. ⁷ Isaanis Phexrosii fi Yohannisin gidduu isaanii dhaabani, “Isin humna maaliitiin yookaan maqaa eenyuutiin waan kana gootan?” jedhanii gaafachuu jalqaban.

⁸ Phexrosis Hafuura Qulqulluudhaan guutamee akkana isaaniin jedhe; “Isin yaa bulchitoota fi maanguddoota uummataa! ⁹ Har'a waa'ee waan gaarii nama naafa tokkoof godhameetii fi akka inni itti fayyifame yoo nu gaafattan, ¹⁰ isinii fi namoonni Israa'el hundinuu

waan kana beekaa; namichi kun maqaa Yesuus Kiristoos nama Naazreeti kan isin fanniftanii Waaqni immoo warra du'an keessaa isa kaase sanaatiin fayyee fuula keessan dura dhaabata.

¹¹ Yesuusiis,

“ Dhagaa isin ijaartonna tuffattan
kan dhagaa golee ta'ee dha.’* ”

¹² Fayyinni nama biraa tokko irraa iyyuu hin argamu; maqaan nu ittiin fayyifamnu kan samii gaditti namootaaf kenname biraa tokko iyyuu hin jiruutii.”

¹³ Namoonni sunis yommuu ija jabina Phexrosii fi Yohannis arganii akka isaan warra barumsa hin qabnee fi warra hin beekamne ta'an hubatanitti ni dinqisiifatan; akka isaan Yesuus wajjin turanis ni qalbeeffatan. ¹⁴ Garuu namicha fayyifame sana isaa isaanuma wajjin achi dhaabatu arganii waan dubbatan dhaban.

¹⁵ Kanaaf akka isaan waldaa keessaa gad ba'an ajajanii wajjin mari'achuu jalqaban. ¹⁶ Akkanas jedhan; “Jara kana maal haa goonu? Akka isaan dinqii guddaa hojjetan namni Yerusaalem keessa jiraatu hundi ni beeka; nus waan kana waakkachuu hin dandeenyu. ¹⁷ Garuu akka wanni kun hammana caalaa uummata keessa hin babal'anneef nu akka jarri kun si'achi maqaa kanaan nama tokkotti illee hin dubbanne isaan of eeggachiisuu qabna.”

¹⁸ Isaanis jara waamanii akka isaan gonkumaa maqaa Yesuusiitiin hin dubbanne yookaan hin barsiifne isaan ajajan. ¹⁹ Phexrosii fi Yohannis garuu deebisanii akkana jedhan; “Qooda

* **4:11** 4:11 Far 118:22

Waaqaa isiniif ajajamuun fuula Waaqaa duratti akka qajeelaa ta'ee fi akka hin ta'in mee isinuu ilaalaa! ²⁰ Nu waan arginee fi waan dhageenye dubbachuu dhiisuu hin dandeenyuutii."

²¹ Isaanis erga ittuma fufanii doorsisanii booddee jara gad dhiisan. Waan namoonni sababii waan hojjetame sanaatiif Waaqa galateffachaa turaniifis akka itti jara adaban murteffachuu hin dandeenye. ²² Umuriin namicha karaa dinqiitiin fayyifame sanaa waggaa afurta-maa ol tureetii.

Kadhannaa Amantootaa

²³ Phexrosii fi Yohannis yeroo gad dhiifamanitti gara saba isaanii dhaqanii waan luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni jedhaniin hundumaa isaanitti himan. ²⁴ Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti kadhannaadhaan sagalee isaanii tokkummaan Waaqatti ol fuudhanii akkana jedhan; "Yaa Gooftaa Waan Hundaa Olee, situ samii, lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uume. ²⁵ Ati Hafuura Qulqulluun karaa afaan tajaajilaa kee abbaa keenya Daawitiitiin akkana jettee dubbatteerta; "Namoonni maaliif akkanumaan mari'atu? Saboonnis maaliif waan faayidaa hin qabne yaadu?"

²⁶ Mootonni lafaa ka'anii, bulchitoonnis Gooftichaa fi dibamaa[†] isaatiin mormuuf walitti qabaman.'[‡]

[†] **4:26** 4:26 yookaan Masiihii [‡] **4:26** 4:26 Far 2:1,2

²⁷ Dhugumaan Heroodisii fi Phonxoos Phiilaaxoos Namoota Ormaatii fi uummata Israa’el wajjin hojjetaa kee isa qulqulluu, Yesuus isa ati dibdetti mari’achuuf jedhanii magaalaa kana keessatti walitti qabaman. ²⁸ Isaanis waanuma humnii fi fedhiin kee akka wanni kun ta’uuf duraan dursanii murteessan sana hojjetan. ²⁹ Yaa Gooftaa, egaa doorsisa isaanii ilaaliitii akka garboonni kee ija jabinaan dubbii kee dubbataniif dandeettii kenniif. ³⁰ Nama fayyisuu fi maqaa tajaajilaa kee qulqullichaa, maqaa Yesuusiitiin mallattoo fi dinqii hojjechuuf harka kee diriirfadhu.”

³¹ Erga isaan Waaqa kadhatanii booddee lafti isaan itti wal ga’an sun ni sosochoote; isaan hundinuus hafuura qulqulluudhaan guutamani ija jabinaan dubbii Waaqaa dubbatan.

Qabeenyi Amantootaa Kan Hunda Isaanii Ta’e

³² Amantoonni hundinuus garaa tokkoo fi yaada tokko qabu turan; waan qaban hundas walumaan qoodachaa turan malee namni tokko iyyuu akka waan qabeenyi inni qabu kam iyyuu kan mataa isaa qofa ta’eetti hin lakkoofne. ³³ Ergamoonnis du’aa ka’uu Gooftaa Yesuus humna guddaadhaan dhugaa ba’aa turan; ayyaanni guddaanis hunduma isaanii irra ture. ³⁴ Rakkataan tokko iyyuu isaan gidduu hin turre. Warri lafa yookaan mana qaban hundinuu gurguranii maallaqa fidanii, ³⁵ miilla ergamootaa bira kaa’u turan; maallaqni sunis nama rakkina qabu kamiif iyyuu ni qoodama ture.

³⁶ Yoosef namni gosa Lewwii kan Qophiroositti dhalate, inni ergamoonni Barnaabaas jedhaniin tokkos achi ture. Barnaabaas jechuun “ilma jajjabinaa” jechuu dha. ³⁷ Innis lafa qotiisaa ofii isaa gurguree horii isaa fidee miilla ergamootaa bira kaa’e.

5

Anaaniyaasii fi Safiraa

¹ Namni Anaaniyaas jedhamu tokko niitii isaa Safiiraa wajjin lafa gurgurate. ² Innis utuma niitiin isaa beektuu horii sana irraa gartokko ofii isaatii hambifatee kan hafe immoo geessee miilla ergamootaa bira kaa’e.

³ Phexros garuu akkana jedhe; “Yaa Anaaniyaas, akka ati Hafuura Qulqulluu sobdee horii lafa gurguratee argate irraa gartokko hambifattuuf seexanni maaliif akkas garaa kee guute? ⁴ Lafti sun utuu hin gurguramin iyyuu kan kee ture mitii? Erga gurguramee booddees horiin sun harkuma kee hin turee? Yoos akka ati waan akkasii gootu maalitu si yaachise? Ati Waaqa sobde malee nama hin sobne.”

⁵ Anaaniyaasis yommuu waan kana dhaga’etti kufee du’e. Warri waan kana dhaga’an hundinuus sodaa guddaan qabaman. ⁶ Dargaggoonnis dhufanii, reeffa isaa kafanan; gad baasaniis isa awwaalan.

⁷ Gara sa’aatii sadii booddee niitiin isaa utuu waan ta’e hin beekin dhuftee ol seente. ⁸ Phexrosis, “Gatiin isin Anaaniyaas wajjin lafa gurgurattan sana irraa argattan kanumaa? Mee natti himi!” jedhee ishee gaafate.

Isheenis, “Eeyyee kanuma” jette.

⁹ Phexrosis, “Isin akkam Hafuura Gooftaa qoruuf walii galuu dandeessan? Ilaa! miilli warra dhirsa kee awwaalani balbala dura ga’eera; sis gad si baasu” jedheen.

¹⁰ Isheenis yeruma sana miilla isaa jalatti lafa dhoofttee duute; dargaggoonni sunis ol seenanii reeffa ishee argan; gad baasaniis dhirsa ishee biratti ishee awwaalan. ¹¹ Waldaan kiristaanaa hundi, warri waan kana dhaga’an hundinuus sodaa guddaan qabaman.

Ergamoonni Dhukkubsattoota Baay’ee Fayyisan

¹² Ergamoonnis mallattoo fi dinqii baay’ee uummata gidduutti hojjetan. Amantoonni hundinuus iddoo gardaafoo Solomoon jedhamutti walitti qabamu turan. ¹³ Warra hafan keessaa namni tokko iyyuu isaanitti dabalamuuf ija hin jabaanne, uummanni garuu akka malee isaan ulfeessa ture. ¹⁴ Hamma duraa caalaas dhiironnii fi dubartoonni hedduun Gooftaatti amananii amantootatti dabalaman. ¹⁵ Kanaafis akka yommuu Phexros achiin darbutti gaad-diddumti isaa iyyuu isaan keessaa tokko tokko irra bu’uuf jedhanii namoonni dhukkubsattoota karaatti baasani siree fi itillee irra ciciibsan. ¹⁶ Namoonnis magaalaawwan naannoo Yerusaalem jiran keessaa warra dhukkubsatanii fi warra hafuura xuraa’aan dhiphatan fidanii achitti wal ga’an; warri geeffaman hundinuus ni fayyifaman.

Ergamoonni Ari’ataman

¹⁷ Lubni ol aanaanii fi miseensonni garee Saduuqotaa warri isa wajjin turan hundinuu hinaaffaan guutaman. ¹⁸ Isaanis ergamoota qabani manaa hidhaa uummataa keessa buusan. ¹⁹ Garuu ergamaan Gooftaa tokko halkaniin balbala manaa hidhaa banee gad isaan baase. ²⁰ Innis, “Dhaqaa mana qulqullummaa keessa dhadhaabadhaatii, dubbii jireenya haaraa kana hunda isaa uummatatti himaa” jedheen.

²¹ Isaanis akkuma isaanitti himame sanatti ganama barii manaa qulqullummaa seenanii uummata barsiisuu jalqaban.

Lubni ol aanaanii fi warri isa wajjin turan yommuu achi ga’anitti waldaa Yihuudootaatii fi yaa’ii maanguddoota Israa’el walitti waaman; akka ergamoota sana fidaniifis manaa hidhaatti namoota ergan. ²² Qondaaltonni ergaman sun garuu yommuu manaa hidhaa ga’anitti jara achitti hin arganne; kanaafis deebi’anii, ²³ “Manaa hidhaa sana isaa sirriitti qollofamee jiru, eegdotas, utuu isaan balbala dura dhaabatani jiranuu argine; yeroo bannetti garuu nama tokko illee achi keessatti hin arganne” jedhan. ²⁴ Ajajaan eegdota manaa qulqullummaatii fi luboonni hangafooni yommuu oduu kana dhaga’anitti dinqifachuudhaan waan jedhan wallaalani, “Maaltu dhalate immoo?” jedhan.

²⁵ Yommuu namichi tokko dhufee, “Jarri isin manaa hidhaatti galchitan sun kunoo, manaa qulqullummaa keessa dhadhaabatani uummata barsiisaa jiru!” jedhe. ²⁶ Kana irratti ajajaan sun qondaaltota wajjin dhaqee ergamoota sana fide;

isaanis sababii uummanni dhagaan nu tuma jedhanii sodaataniif humnatti hin fayyadamne.

²⁷ Ergamootas fidanii, akka lubni ol aanaan isaan qoruuf fuula yaa'ii Yihuudootaa dura isaan dhadhaabachiisan. ²⁸ Lubichi ol aanaanis, “Nu akka isin maqaa kanaan hin barsiisne jabeessinee isin ajajnee turre; isin garuu barsiisa keessaniin Yerusaalem guuttaniirtu; akka nu itti gaafatamtoota dhiiga namicha kanaa taanu nu gochuu barbaaddu” jedhe.

²⁹ Phexrosii fi ergamoonni kaan garuu akkana jedhanii deebisan; “Nu namaaf ajajamuu irra Waaqaaf ajajamuu qabna! ³⁰ Yesuus isa isin fannoo irratti fanniftanii ajjeftan sana Waaqni abbootii keenyaa warra du'an keessaa isa kaaseera. ³¹ Waaqni akka inni Israa'eliif qalbii jijjiirrachuu fi dhiifama cubbuu kennuuf jedhee bulchaa fi Fayyisaa godhee mirga ofiitti ol ol isa qabe. ³² Nu dhuga baatota waan kanaa ti; akkasumas Hafuurri Qulqulluun Waaqni warra isaaf ajajamaniif kenne sun dhuga ba'aa waan kanaa ti.”

³³ Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee aariidhaan guggubatanii ergamoota ajjeesuuf mari'atan. ³⁴ Fariisichi Gamaaliyaal jedhamu, barsiisaan seeraa kan namni hundi kabaju tokko garuu waldaa Yihuudootaa keessa dhaabatee akka ergamoonni sun yeroof gad baafaman ajaje. ³⁵ Innis akkana isaaniin jedhe; “Yaa namoota Israa'el, waan jara kana gochuuf deemtan keessatti of eeggadhaa. ³⁶ Bara dheeraan dura Toyidaas akka waan nama guddaa ta'eetti of ilaalee kaanaan namoonni gara dhibba afuriitti hedaman isa faana bu'an; inni

ni ajjeefame; duuka buutonni isaa ni bittinneeffaman; akkasumaan badanis. ³⁷ Namicha kana booddee immoo Yihuudaan, namni Galiilaa bara lakkoobsa sabaa keessa ka'ee nama baay'ee ofitti kutate; innis ni ajjeefame; warri isa faana bu'anis ni bittinnaa'an. ³⁸ Kanaafuu dubbii kana keessatti ani isinittin hima; namoota kana gad dhiisaa! Haa deemani! Mariin isaanii yookaan hojiin isaanii kun yoo waan nama irraa dhufe ta'e ni bada. ³⁹ Yoo waan Waaqa irraa dhufe ta'e garuu jara kana dhowwuu hin dandeessan; isin mataan keessan iyyuu akka utuu Waaqaan wal loltanuu hin argamne of eeggadhaa!"

⁴⁰ Isaanis gorsa isaa fudhatan; ergamoota sanas ol waamanii garafan; akka isaan maqaa Yesuusiitiin waa hin dubbannes ajajanii gad isaan dhiisan.

⁴¹ Ergamoonnis akka maqaa sanaaf jedhanii qaana'aniif waan ga'umsa argataniif akka malee gammadaa fuula waldaa duraa deeman.

⁴² Isaanis guyyuma guyyaan mana qulqullumaatti, mana namaattis utuu gargar hin kutin akka Yesuus Kiristoos* ta'e barsiisaa, lallabaas turan.

6

Namoonni Torba Filatamuu Isaanii

¹ Bara sana keessa yommuu baay'inni barattootaa dabalamaa deemetti Yihuudoonni Giriikota keessa jiraatan Ibrootatti guunguman;

* **5:42** 5:42 yookaan Masiihii

haadhonni hiyyeessaa* Yihuudootaa nyaata guyyaa guyyaan hiramuu keessatti hakuucamanii turaniitii. ² Kanaaf ergamoonni kudha lamaan barattoota hunda walitti qabanii akkana jedhaniin; “Maaddii tajaajiluuf jennee dubbii Waaqaa barsiisuu dhiisuun nuuf qajeelaa miti. ³ Kanaaf yaa obboloota isin namoota maqaa gaarii qaban kanneen Hafuura Qulqulluu fi ogummaan guutaman torba gidduu keessanii filadhaa. Nus itti gaafatama kana isaanitti kenninee, ⁴ Waaqa kadhachuu fi dubbii isaa barsiisuutti jabaannaa.”

⁵ Wannii isaan jedhanis tuuta sana hunda gammachiise. Isaanis Isxifaanos namicha amantii fi Hafuura Qulqulluudhaan guutame tokko, akka sumas Fiiliphosii fi Phirookoroosin, Niiqaaroonaa fi Xiimoonaa, Pharmeenaa fi Niqoolaas namicha Anxookiiyaa isa amantii Yihuudootaatti gale sana filatan. ⁶ Isaanis jara kana fuula ergamootaa dura dhaaban; ergamoonnis Waaqa kadhataaniif harka isaan irra kaa’an.

⁷ Dubbiin Waaqaa ni babal’ate; baay’inni barattootaas Yerusaalem keessatti akka malee dabalame; luboonni hedduun amantii kanaaf ajajaman.

* **6:1** 6:1 haadhonni hiyyeessaa - Kun garee dubartoota akka malee rakkatanii ti. Yerusaalem keessa haadhota hiyyeessaa kanneen dhirsoonni isaanii bara jireenya isaanii gara caalu magaalaa qulqullittiin ala jiraatanii akka achitti du’anii itti awwaalamaniif jedhanii gara Yerusaalem dhufanii irraa du’an tokko tokkotu ture. Yihuudoonnis garee kana gargaaruuf jedhanii akka maallaqni isaan ittiin nyaata bitatan isaaniif kennamuuf mala tokko qopheessan.

Isxifaanos Qabame

⁸ Isxifaanos ayyaanaa fi humna Waaqaatiin guutamee dinqii fi mallattoo gurguddaa namoota gidduutti hojjette. ⁹ Miseensonni mana sagadaa warra, “Namoota bilisooman” jedhamanii, jechuunis Yihuudoonni Qareenaa fi Iskindiriyaa dhufan akkasumas Yihuudoonni Kiilqiyaa fi Asiyaa dhufan tokko tokko Isxifaanosiin mormuu jalqaban. ¹⁰ Isaan garuu ogummaa isaa yookaan Hafuura Qulqulluu inni ittiin dubbatu sanaan mormuu hin dandeenye.

¹¹ Kanaafuu akka isaan, “Nu utuu Isxifaanos Musee fi Waaqa irratti dubbii arrabsoo dubbatuu dhageenyeerra” jedhaniif dhoksaan namoota tokko tokko sossobatan.

¹² Isaanis uummata, maanguddootaa fi barsi-istota seeraa kakaasan. Isxifaanosiinis qabani fuula waldaa Yihuudootaa duratti isa dhi'eessan.

¹³ Dhuga baatota sobduus qopheeffatan; isaanis akkana jedhan; “Namichi kun iddoo qulqulluu kanaa fi seeraan mormuu takkumaa hin dhiifne.

¹⁴ Nu isaa, ‘Yesuus namni Naazreeti kun iddoo kana ni diiga; seera Museen nuu kennes ni geeddara’ jedhu dhageenyeerra.”

¹⁵ Warri waldaa sana keessa turan hundi ija babaasani Isxifaanosin ilaalani akka fuuli isaa akkuma fuula ergamaa Waaqaa ta’e argan.

7

Haasaa Isxifaanos

¹ Lubni ol aanaanis, “Wanni kun dhugumaa?” jedhee isa gaafate.

² Innis akkana jedhee deebise; “Yaa obbolootaa fi yaa abbootii, mee na dhaga’aa! Waaqni ulfi-naa, yeroo abbaan keenya Abrahaam Mesophotaamiyaa turetti, utuu inni biyya Kaaraan hin dhaqin isatti mul’ate. ³ Waaqnis, ‘Biyya keetii fi saba kee dhiisiitii gara biyya ani si argisiisuu dhaqi’* jedheen.

⁴ “Innis biyya Kaldootaatii ba’ee dhaqee Kaaraan keessa jiraate. Erga abbaan isaa du’e immoo Waaqni achii isa baasee biyya isin amma keessa jiraattan kanatti isa erge. ⁵ Ta’us Waaqni dhaala tokko illee, lafa taakkuu tokkittii illee biyya sana keessatti hin kennineef; garuu Waaqni akka Abrahaamii fi sanyii isaa warra isaan booddeetiif biyya sana akkuma qabeenyaatti kennuuf waadaa galeef. Abrahaam yeroo sana ijoollee tokko illee hin qabature. ⁶ Waaqni akkana jedhee karaa kanaan isatti dubbate; ‘Sanyiin kee biyya kan isaa hin ta’in keessatti alagaa ta’a; waggaa dhibba afuris ni garboomfama; ni cunqurfamas.’ ⁷ Waaqni akkana jedhe; ‘Ani garuu saba isaan akkuma garbootaatti tajaajilan sana nan adaba; ergasii immoo isaan biyya sanaa ba’anii lafa kanatti na waageffatu.’† ⁸ Waaqnis kakuu dhagna qabaa Abrahaamiif kenne; Abrahaamis abbaa Yisihaaq ta’ee guyyaa saddeettaffaatti dhagna isa qabe; Yisihaaqis ergasii abbaa Yaaqoob ta’e; Yaaqoob immoo abbaa abbootii gosoota kudha lamaanii ta’e.

⁹ “Abbootiin sunis waan Yoosefitti hinaafaniif

* **7:3** 7:3 Uma 12:1 † **7:7** 7:7 Uma 15:13,14

akka inni biyya Gibxitti garba ta'uuf isa gurguran; Waaqni garuu isa wajjin ture; ¹⁰ rakkina isaa hunda keessaa isa baase; Waaqnis fuula Fara'oon mooticha Gibxi duratti ulfinaa fi ogummaa Yoosefiif kenne; Fara'oonis biyya Gibxii fi mana mootummaa isaa hunda irratti bulchaa isa godhe.

¹¹ "Baruma sana biyya Gibxii fi biyya Kana'aan hundatti beelli bu'ee rakkina guddaa fide; abbootiin keenyas waan nyaatan tokko illee argachuu hin dandeenye. ¹² Yaaqoobis akka Gibxi keessa midhaan jiru dhageenyaan yeroo jalqabaatiif abbootii keenya achi erge. ¹³ Imala isaanii lammaffaa irrattis Yoosef eenyummaa isaa obboloota isaatti hime; Fara'oonis waa'ee obboloota Yoosef beeke. ¹⁴ Yoosefis ergasii nama ergee abbaa isaa Yaaqoobii fi maatii isaa hunda jechuunis walumatti qabaatti nama 75 waamsise. ¹⁵ Yaaqoobis Gibxitti gad bu'e; innis, abbootiin keenyas achitti du'an. ¹⁶ Reeffi isaaniis Sheekemitti geffamee lafa awwaalaa kan Abrahaam ijoollee Hamoori irraa horii wayiitiin bitee ture sanatti awwaalame.

¹⁷ "Akkuma yeroon waadaa Waaqni Abrahaamiif gale sun itti raawwatamu dhi'aachaa dhufeen baay'inni saba keenyaa Gibxi keessatti akka malee guddate. ¹⁸ Ergasii 'Mootiin waa'ee Yoosef hin beekin haaraan tokko bulchaa Gibxi ta'e.' ¹⁹ Innis akka malee saba keenya cunqurse; abbootii keenyas akka daa'imman isaanii dhuamaniif akka isaan gad gatan dirqisiise.

²⁰ "Yeroon Museen dhalates yeruma kana ture; innis fuula Waaqaa duratti miidhagaa ture; ji'a

sadiifis mana abbaa isaatti kunuunfamee guddle. ²¹ Yommuu inni alatti gatametti intalli Fara'oon fudhattee akka ilma isheetti isa guddifatte. ²² Museen ogummaa warra Gibxi hunda barate; innis dubbii isaatii fi hojii isaatiin jabaa ture.

²³ “Museen yommuu umuriin isaa waggaa 40 guutetti dhagee obboloota isaa ijoollee Israa’el ilaalu murteesse. ²⁴ Museenis utuu namni Gibxi tokko nama isaanii tokko miidhuu arge. Kanaafis nama isaanii gargaaruu dhagee namicha Gibxi sana ajjeesuun haaloo baaseef. ²⁵ Museen waan sabni isaa akka Waaqni karaa isaatiin saba Israa’el furu hubatu se’ee ture; sabni sun garuu hin hubanne. ²⁶ Guyyaa itti aanutti immoo utuu namoonni Israa’el lama wal lolanuu itti dhufee, ‘Jarana, isin obboloota walii ti; yoos maaliif wal miitu ree?’ jedhee walitti araarsuu yaale.

²⁷ “Namichi hiriya isaa miidhaa ture sun garuu Musee achi of irraa darbatee akkana jedhe; ‘Eenyutu nurratti bulchaa fi abbaa murtii si godhe? ²⁸ Akkuma kaleessa namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee ajjeesuu barbaaddaa?‡ ²⁹ Museenis waan kana dhageenyaan biyya Midiyaanitti baqatee galtuu ta’ee achi jiraate; achittis ilmaan lama dhalche.

³⁰ “Erga waggaan afurtamni darbee booddees ergamaan Waaqaa tokko gammoojjii naannoo Tulluu Siinaa keessatti daggala boba’u keessaa arraba ibiddaa keessaan Museetti mul’ate. ³¹ Innis waan kana arginaan waan arge sana dinqifate. Yommuu ilaaluuf itti dhi’aatettis

‡ 7:28 7:28 Bau 2:14

sagalee Gooftaa dhaga'e. ³² Sagaleen sunis, 'Ani Waaqa abbootii keetii, Waaqa Abrahaam, kan Yisihaaqii fi kan Yaaqoob'S jedheen. Museenis ni hollate; ilaaluus ni sodaate.

³³ "Gooftaan immoo akkana jedheen; 'Sababii iddoon ati dhaabatu kun qulqulluu ta'eef kophee kee baafadhu. ³⁴ Ani akka sabni koo biyya Gibxi keessatti cunqurfamaa jiru dhugumaan argeera; boo'icha isaaniis dhaga'ee isaan bilisoomsuuf jedhee gad bu'eera; egaa kottu Gibxittin deebisee si ergaatii.'*

³⁵ "Namni isaan, 'Eenyutu bulchaa fi abbaa murtii si godhe?' jedhanii tuffatan sun Museed-huma kana. Isas Waaqni akka inni bulchaa fi furaa isaanii ta'uuf harka ergamaa Waaqaa kan daggala keessaan isatti mul'ate sanaatiin erge.

³⁶ Innis Gibxi keessatti, galaana diimaa irratti akkasumas waggaa 40 gammoojjii keessatti dinqii fi mallattoo hojjechaa Gibxi keessaa isaan baase.

³⁷ "Museen kun isuma saba Israa'eliitiin, 'Waaqni sabuma keessan keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa'† jedhe sanaa dha.

³⁸ Innis, Ergamaa Waaqaa kan Tulluu Siinaa irratti isatti dubbate sanaa fi abbootii keenya wajjin gammoojjii keessatti waldaa keessa ture; dubbii jiraataas nutti kennuuf fudhate.

³⁹ "Abbootiin keenya garuu isaaf ajajamuu didan; qooda ajajamuu isa tuffatanii garaa isaaniitiinis gara Gibxitti deebi'an. ⁴⁰ Arooniinis, 'Waaqota nu dura deeman nuu tolchi; Museen

§ 7:32 7:32 Bau 3:6 * 7:34 7:34 Bau 3:5,7,8,10 † 7:37 7:37
KeD 18:15

Gibxii nu baase sun maal akka ta'e hin beeknuutiil'‡ jedhan. ⁴¹ Yeroon isaan Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin qopheeffatanis baruma sana; isaanis Waaqa sanaaf aarsaa dhi'eessanii waanuma harka isaanitiin tolfame sanaaf ayyaana ulfinaa ayyaaneffatan. ⁴² Waaqni garuu isaan irraa gara-galee akka isaan humnoota samii irraa waaqeffataniif isaan dhiise. Kunis waan kitaaba raajotaa keessatti barreeffame sanaan wal fakkaata; innis akkana jedha;

“Yaa mana Israa'el isin waggaa afurtama gammoojjii keessatti
takkumaa aarsaa fi kennaa naaf fiddaniirtuu?

⁴³ Isin fakkii waaqota waaqeffachuuf
tofattanii jechuunis dunkaana Moolekiitii§
fi
urjii waaqa keessan Reefaan* ol qabdaniirtu.
Kanaafuu ani biyya Baabiloniin gamaattin isin
ari'a.†

⁴⁴ “Abbootiin keenya gammoojjii keessatti dunkaana dhuga ba'umsaa of biraa qabu turan. Dunkaanni sunis akkuma Waaqni akka Museen akkuma bifa arge sanaatti hojjetuuf isa qajeelchetti hojjetamee ture. ⁴⁵ Abbootiin keenyas dunkaanicha fudhatanii biyya saba Waaqni isaan duraa ari'ee baase sanaatti Iyyaasuu wajjin galan; dunkaanni sun hamma bara

‡ **7:40** 7:40 Bau 32:1 § **7:43** 7:43 Moolek - waaqa tolfamaa warra Kana'aan kan waaqeffatamuu isaa keessa ijoollee gubanii aarsaa dhi'eessuunis jiru. * **7:43** 7:43 Reefaan - waaqa tolfamaa bara durii kan bulchaa pilaaneettii Saatarni jedhamuuti jedhamee waaqeffatamu. † **7:43** 7:43 Amo 5:25

Daawitiitti biyya sana ture. ⁴⁶ Daawitis fu-
ula Waaqaa duratti fudhatama argatee Waaqa
Yaaqoobiitiif mana jireenyaa ijaaruuf kadhate.

⁴⁷ Garuu kan mana sana ijaareef Solomoon ture.

⁴⁸ “Ta’us Waaqni Waan Hundaa Olee mana
harki namaa ijaare keessa hin jiraatu; kunis
akkuma raajichi akkana jedhee dubbatee dha:

⁴⁹ “Samiin teessoo koo ti;

laftis ejjeta miilla kootii ti.

Yoos isin mana akkamii naaf ijaartu ree?

jedha Gooftaan.

Yookaan lafti boqonnaa kootii eessa ta’a?

⁵⁰ Waan kana hunda harki koo hin hojjennee?‡

⁵¹ “Yaa namoota mata jabeeyyii nana! garaan
keessan hin amanu; gurri keessanis hin dhaga’u!
Isin yeroo hunda Hafuura Qulqulluun mormitu;
akkuma abbootiin keessan godhan sana isinis
gootu. ⁵² Raajiin abbootiin keessan hin ari’atin
tokko iyyuu jiraa? Isaan warra duraan dur-
sanii dhufaatii isa qajeelaa sanaa himan illee
ni ajjeesan; isinis amma isa dabarsitanii ken-
nitanii ajjeeftaniirtu; ⁵³ warri karaa ergamoota
Waaqaatiin seera fudhattanii seera sanaaf ajaja-
muu diddanis isinuma.”

Isxifaanos Dhagaan Tumame

⁵⁴ Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti
aariin guggubatanii isatti ciniinnatan.

⁵⁵ Isxifaanos garuu Hafuura Qulqulluun
guutamee gara samii ol ilaalee ulfina Waaqaatii
fi Yesuusinis isaa mirga Waaqaa dhaabatee jiru
arge. ⁵⁶ Innis, “Ani kunoo samiin banamee, Ilma

‡ **7:50** 7:50 Isa 66:1,2

Namaas isaa mirga Waaqaa dhaabatee jiru nan arga” jedhe.

⁵⁷ Kana irratti isaan hundi gurra isaanii qabatani sagalee guddaan iyyaa isatti girrisan.

⁵⁸ Magaalaa keessaas gad isa baasanii dhagaan isa tumuu jalqaban. Yeroo sana dhuga baatonni uffata isaanii miilla dargaggeessa Saa’ol jedhamu tokkoo jala kaa’atan.

⁵⁹ Isxifaanosis utuu isaan dhagaan isa tumaa jiranuu, “Yaa Gooftaa Yesuus, hafuura koo fudhadhu” jedhee kadhate. ⁶⁰ Jilbeenfatees sagalee guddaadhaan, “Yaa Gooftaa, cubbuu kana isaanitti hin lakkaa’in!” jedhee iyye; innis erga waan kana dubbatee booddee ni du’e.

8

¹ Saa’olis ajjeefamuu Isxifaanos irratti namootaan walii galee ture.

Ari’atama Waldaa Kiristaanaa

Guyyuma sana waldaa Kiristaanaa ishee Yerusaaalem jirtutti ari’atamni guddaan ka’e; ergamoota malee warri kaan hundinuu biyya Yihuudaatii fi Samaariyaa hunda keessa bibittinnaa’an. ² Namoonni Waaqa sodaatanis Isxifaanosin awwaalan; boo’icha guddaas boo’aniif.

³ Saa’ol garuu waldaa kiristaanaa balleessuu jalqabe; innis mana tokko irraa gara mana biraa dhagee dhiiraa fi dubartii lafa irra harkisee mana hidhaatti galchaa ture.

Fiiiliphoos Samaariyaa Keessatti

⁴ Warri bittinnaa’an sun lafa dhaqan hundatti dubbii sana lallaban. ⁵ Fiiliphoosis gara magaalaa Samaariyaa tokkootti gad bu’ee achitti Kiristoos lallabe. ⁶ Namoonni sunis yommuu waan Fiiliphoos dubbatu dhaga’anii dinqii inni hojjetu arganitti hundi isaanii qalbeeffatanii isa dhaga’an. ⁷ Hafuurri xuraa’aanis sagalee guddaan iyyee nama hedduu keessaa ba’e; warri laamsha’anii fi warri naafatan baay’eenis ni fayyan. ⁸ Kanaafis gammachuu guddaatu magaalaa sana keessatti ta’e.

Simoon Falfalticha

⁹ Garuu yeroo sanaan dura namichi Simoon jedhamu tokko magaalaa sana keessatti falfala hojjetee namoota Samaariyaa hunda dinqisiisaa ture; innis akka waan nama guddaa ta’eetti of hedaa ture. ¹⁰ Namoonni hundinuu xinnaa guddaan qalbii isaanii gara isaatti deebifatanii, “Namichi kun humna Waaqaa isa ‘humna guddaa’ jedhamu sanaa dha” jedhanii isa saadan. ¹¹ Namoonni sunis sababii inni yeroo dheeraa falfala isaatiin isaan dinqisiiseef qalbii isaanii gara isaatti deebifatan. ¹² Garuu yommuu Fiiliphoos wangeela waa’ee mootummaa Waaqaatii fi maqaa Yesuus Kiristoos lallabetti amananii dhiiraa dubartiin cuuphaman. ¹³ Simoon mataan isaa iyyuu amanee cuuphame. Innis mallattoo fi dinqii arge sana dinqifachaa Fiiliphoos wajjin deeme.

¹⁴ Ergamoonni Yerusaalem turan akka warri Samaariyaa dubbii Waaqaa fudhatan dhaga’anii Phexrosii fi Yohannisin isaanitti ergan.

¹⁵ Ergamoonni sunis yommuu achi ga’anitti akka isaan Hafuura Qulqulluu argataniif ni kadhataniif; ¹⁶ Hafuuri Qulqulluun isaan keessaa nama tokko irra illee hin buune tureetii; isaan maqaa Gooftaa Yesuus qofaan cuuphamanii turan. ¹⁷ Phexrosii fi Yohannis harka isaanii jara sana irra kakaa’an; isaanis Hafuura Qulqulluu argatan.

¹⁸ Simoon falfaltichis akka yeroo ergamoonni harka isaanii nama irra kaa’an Hafuurri Qulqulluun namaa kennamu arginaan ergamootaaf horii kennee, ¹⁹ “Akka namni ani harka irra kaa’u hundi Hafuura Qulqulluu argatuuf dandeettii kana anaaf illee kennaa” jedheen.

²⁰ Phexros garuu akkana jedhee deebiseef; “Sababii ati kennaa Waaqaa waan horiin bitachuu dandeessu seeteef horiin kee suma wajjin haa badu! ²¹ Garaan kee fuula Waaqaa duratti waan qajeelaa hin ta’iniif ati tajaajila kana keessatti qooda yookaan carraa hin qabdu. ²² Kanaaf hammina kee kana irraa deebi’iitii gooftaa kadhaddhu; inni yaada garaa keetii kana siif dhiisa ta’aatii. ²³ Ani akka ati yaada hadhaa’aan guutamtee fi akka ati garbicha cubbuu taate nan arga.”

²⁴ Simoonis, “Akka wannii isin jettan kun tokko iyyuu narra hin geenyeef Gooftaa naa kadhaddhaa” jedhee deebise.

²⁵ Phexrosii fi Yohannis erga dhugaa ba’anii dubbii Gooftaas labsanii booddee gandoota Samaariyaa hedduu keessatti wangeela lallabaa Yerusaalementi deebi’an.

Filiphoosii fi Namicha Itoophiyaa Tokko

26 Ergamaan Gooftaa tokko Fiiliphoosiin, “Ka’iitii karaa Kibbaatiin gara daandii Yerusaaleemii ba’ee Gaazaatti gad bu’u sanaa dhaqi” jedhe; daandiin sunis daandii gammoojjii ti. 27 Innis ka’ee deeme; karaa isaa irrattis xu’aashii Itoophiyaa tokko jechuunis qondaalticha Kandakee mootittii saba Itoophiyaa kan qabeenya ishee hunda irratti itti gaafatamaa ta’e arge; qondaalli sun sagaduuf jedhee Yerusaalem dhagee ture. 28 Innis yeroo biyya isaatti deebi’u gaarii isaa irra taa’ee kitaaba Isaayyaas raajichaa dubbifachaa ture. 29 Hafuurri Qulqulluunis Fiiliphoosiin, “Dhaqitii gaarii sanatti dhi’aadhu” jedhe.

30 Fiiliphoosis gaarii sanatti fiigee utuu namichi sun kitaaba Isaayyaas raajichaa dubbifatuu dhaga’ee, “Ati waan dubbiftu kana ni hubattaa?” jedhee gaafate.

31 Namichis, “Yoo namni naa hin ibsin ani akkamiin hubachuu danda’a?” jedhe. Innis akka Fiiliphoos ol ba’ee isa bira taa’uuf waam-mate.

32 Kutaan kitaabaa kan xu’aashiin sun dubbisaa ture isa kana:

“Inni akkuma hoolaa iddoo qalmaatti geeffamee,
yookaan akkuma ilmoo hoolaa
kan fuula nama rifeensa irraa murmuruu duratti
cal’isuu
akkasuma afaan isaa hin saaqqanne.

33 Inni cunqurfamuu isaatiin murtii qajeelaa
dhowwatame;
eenyutu waa’ee sanyii isaa dubbachuu
danda’a?

Jireenyi isaa lafa irraa fudhatameeraatii.”*

³⁴ Xu’aashiin sunis Fiiliphoosiin, “Raajiin sun waa’ee eenyuu dubbata? Waa’ee mataa isaa moo waa’ee nama biraa ti? Maaloo mee natti himi!” jedhee gaafate. ³⁵ Fiiliphoosis kutaadhuma kitaabaa sanaan afaan saaqatee oduu gaarii waa’ee Yesuus isatti hime.

³⁶ Isaanis utuu karaa deemanuu bishaanitti ba’an; xu’aashiin sunis, “Kunoo bishaan as jira; yoos maaltu cuuphamuu na dhowwa ree?” jedheen. [³⁷ Fiiliphoosis, “Ati yoo garaa kee guutuun amante cuuphamuu ni dandeessa” jedheen. Namichis deebisee, “Akka Yesuus Kiristoos ilma Waaqaa ta’e ani nan amana” jedhe.]†

³⁸ Innis akka gaariin sun dhaabatu ajaje; isaan lamaanuu dhaqanii bishaan seenan; Fiiliphoosis isa cuuphe. ³⁹ Yommuu isaan bishaan keessaa ba’anittis Hafuurri Gooftaa Fiiliphoosin fudhate; xu’aashiin sunis ergasii isa hin argine; garuu gammadaa karaa isaa itti fufe. ⁴⁰ Fiiliphoos immoo Azooxonitti argame; innis hamma Qisaariyaa ga’utti magaalaawwan hunda keessatti wangeela lallabaa darbe.

9

Saa’ol Fijjiirame

9:1-19 kwf - Hoj 22:3-16; 26:9-18

¹ Gidduudhuma sana Saa’ol barattoota Gooftaa ajjeesuuf dhaadachaa gara luba ol aanaa dhaqee, ² nama karaa kana irra jiru kam iyyuu dhiiras dubartiis yoo argate akka hidhee

* **8:33** 8:33 Isa 53:7,8 † **8:37** 8:37 Waraabbileen durii tokko tokko kutaa kana hin qaban.

Yerusaalemitti geessuuf akka lubni sun gara manneen sagadaa kanneen Damaasqoo jiraniitti xalayaawwan isaaf barreessuuf isa kadhate. ³ Utuu inni deemaa jiruu akkuma Damaasqootti dhi'aateen akkuma tasaa ifni tokko samii irraa naannoo isaatti balaqqise. ⁴ Innis lafatti kufee sagalee, **“Yaa Saa’ol, Yaa Saa’ol, ati maaliif na ari’atta?”** isaan jedhu tokko dhaga’e.

⁵ Saa’olis, **“Yaa Gooftaa, ati eenyu?”** jedhee gaafate.

Innis akkana jedhee deebiseef; **“Ani Yesuus isa ati ari’attuu dha. Arfii wayii dhiituun suma miidha. ⁶ Amma ka’ii magaalaa seeni; wanni ati gootu sitti himamaatii”** jedheen.

⁷ Namoonni Saa’ol wajjin deemaa turanis waan dubbatan dhabanii dhadhaabatan; isaanis sagalee dhaga’an malee nama tokko illee hin argine. ⁸ Saa’olis lafaa ka’e; innis yommuu iji isaa banametti homaa arguu hin dandeenye; isaanis harka isaa qabanii Damaasqootti isa geessan. ⁹ Iji isaas Guyyaa sadii guutuu arguu hin dandeenye; innis homaa hin nyaanne; homaas hin dhugne.

¹⁰ Damaasqoo keessa barataa Anaaniyaas jedhamu tokkotu ture. Gooftaanis mul’ataan, **“Yaa Anaaniyaas!”** jedhee isa waame.

Innis, **“Yaa Gooftaa, kunoo ani asin jira”** jedhee deebise.

¹¹ Gooftaanis akkana jedheen; **“Ka’ii gara daandii ‘Qajeelaa’ jedhamu sanaa mana Yi-huudaa dhaqii nama Saa’ol jedhamu kan Xarseesii dhufe tokko iyyaafadhu; inni kadhanaa irra jiraatii. ¹² Saa’olis nama Anaaniyaas**

jedhamu tokko isaa dhufee akka agartuun isaa deebi'uufiif harka isa irra kaa'u mul'ataan arge."

¹³ Anaaniyaasis deebisee akkana jedhe; "Yaa Gooftaa, ani waa'ee namicha kanaa, miidhaa inni qulqulloota kee warra Yerusaalem jiraatan irratti hojjete hundumaa dhaga'eera. ¹⁴ Ammas warra maqaa kee waammatan hunda hidhuuf jedhee luboota hangafoota irraa aangoo fudha-tee dhufeera."

¹⁵ Gooftaan garuu Anaaniyaasiin akkana jedhe; "Namichi kun mi'a koo kan ani akka inni namoota Ormaatii fi mootota isaanii duratti, saba Israa'el durattis maqaa koo baatuuf jedhee filadhe waan ta'eef ka'ii dhaqi! ¹⁶ Ani akka inni maqaa kootiif jedhee rakkachuu qabu isattin argisiisa."

¹⁷ Anaaniyaasis dhagee mana sana seene. Harka isaas Saa'ol irra kaa'ee, "Yaa obboleessa koo Saa'ol, Gooftaa Yesuus inni utuu ati as dhuf-tuu karaa irratti sitti mul'ate sun akka ati argituu fi akka ati Hafuura Qulqulluun guutamtuuf na ergeera" jedhe. ¹⁸ Yommusuma wanni akka qolaa ija Saa'ol irraa harca'e; inni ammas arguu danda'e. Ka'ees cuuphame. ¹⁹ Nyaatas nyaatee jajjabaate.

Saa'ol Damaasqoo fi Yerusaalemitti Lallabe

Saa'ol bultii gabaabduudhaaf barattoota Damaasqoo jiran bira bubbule. ²⁰ Innis akka Yesuus ilma Waaqaa ta'e yeruma sana manneen sagadaa keessatti lallabuu jalqabe. ²¹ Warri isa dhaga'an hundinuus dinqifatanii akkana jedhan; "Namichi kun isuma Yerusaalem keessatti warra maqaa kana waammatan balleesse sana

mitii? Ammas hidhee luboota hangafootatti isaan geessuuf dhufe mitii?” ²² Saa’ol garuu ittuma jabaachaa deeme; innis akka Yesuus kun Kiristoos* ta’e mirkaneessuudhaan Yihuudoota Damaasqoo keessa jiraatan afaan qabachiise.

²³ Erga guyyaan hedduun darbee booddees Yihuudoonni isa ajjeesuuf mari’atan. ²⁴ Saa’ol garuu marii isaanii kana beeke; isaanis isa ajjeesuuf jedhanii halkanii guyyaa balbala magaalaa sanaa jabeessanii eegaa turan. ²⁵ Barattoonni isaa garuu halkaniin fuudhanii guuboodhaan dallaa irraan dabarsanii gad isa buusan.

²⁶ Innis yommuu gara Yerusaalem dhufetti barattootatti dabalammu yaale; isaanis waan barataa ta’uu isaa hin amaniniif hundi isaanii isa sodaatan. ²⁷ Barnaabaas immoo fuudhee ergamootatti isa geesse; akka Saa’ol itti karaatti gooftaa arge, akka itti gooftaan isatti dubbatee fi akka inni sodaa malee Damaasqoo keessatti maqaa Yesuusiitiin lallabe isaanitti hime. ²⁸ Saa’olis isaan wajjin jiraatee Yerusaalem keessa sodaa malee ba’ee galaa ture; maqaa Gooftaatiinis ija jabinaan lallabe.

²⁹ Yihuudoota Giriikota keessa jiraatan wajjinis dubbachaa isaaniinis morkachaa ture; isaan garuu isa ajjeesuu barbaadan. ³⁰ Obboloonnis yommuu waan kana beekanitti fuudhanii Qiisaariyaatti gad isa buusan; gara Xarsees isa ergan.

³¹ Kanaafis waldaan kiristaanaa Yihuudaa, Galiilaa fi Samaariyaa keessa jirtu guutummaatti

* **9:22** 9:22 yookaan Masiihii

nagaa argatte; ni cimtes. Isheenis Hafuura Qulqulluudhaan jajjabaatee sodaa Gooftaatiin jiraachuudhaan baay'inaan guddachaa deemte.

Eeniyaa fi Doorqaa

³² Phexros utuu biyya sana keessa naanna'aa jiruu qulqulloota Liidaa keessa jiraatan ilaaluuf gad bu'e. ³³ Achittis namicha laamsha'aa Eeniyaa jedhamu kan waggaa saddeeti siree irratti hafee ture tokko arge. ³⁴ Phexrosis, "Yaa Eeniyaa, Yesuus Kiristoos si fayyisa; ka'iitii siree kee afadhu" jedheen. Eeniyaanis yommusuma ka'e. ³⁵ Namoonni Liidaa fi Shaaroon keessa jiraatan hundinuu isa arganii Gooftaatti deebi'an.

³⁶ Yoophees keessas barattuu Xaabiitaa jedhamtu tokkotu ture; Xaabiitaa jechuun Doorqaa jechuu dha. Isheenis yeroo hunda waan gaarii hojjetti; hiyyeeyyiis ni gargaarti turte. ³⁷ Isheenis baruma sana keessa dhukkubsattee duute; reeffa ishees dhiqanii kutaa darbii tokko keessa kaa'an. ³⁸ Liidaan kun Yoopheetti dhi'oo turte; barattoonnis yommuu akka Phexros Liidaa jiru dhaga'anitti nama lama isatti erganii, "Maaloo dafii nu bira ga'i!" jedhanii isa kadhatan.

³⁹ Phexrosis ka'ee isaan wajjin deeme; akkuma inni achi ga'eenis gara kutaa darbii sanaatti isa geessan. Haadhonni hiyyeessaa hundinuu isa bira dhaabatani kootii fi wayyaa biraa kan Doorqaan yeroo isaan wajjin turte hojjette sana isatti argisiisanii boo'aa turan.

⁴⁰ Phexrosis hunda isaanii gad baasee jilbeenfatee Waaqa kadhate; reeffa sanattis garagalee, "Xaabiitaa ka'i!" jedhe. Isheenis ija ishee

banattee Phexrosin argite; kaatees ni teesse. ⁴¹ Innis harka qabee ishee kaase; amantootaa fi haadhota hiyyeessaa waamee jiraattuu taatee isaan fuuldura dhaabe. ⁴² Kunis Yoophee hunda keessatti beekame; namoonni baay'eenis Gooftaatti amanan. ⁴³ Phexrosis Yoophee keessa gogaa duugduu Simoon jedhamu tokko bira guyyaa hedduu ture.

10

Qorneelewoos Phexrosin Waame

¹ Namichi Qorneelewoos jedhamu tokko Qiisaariyaa keessa ture; innis kutaa, “Humna waraana Iixaaliyaa” jedhamu keessatti ajajaa dhibbaa ture. ² Qorneelewoosii fi maatiin isaa hundinuu warra Waaqaaf bulanii fi warra Waaqa sodaatan turan; innis warra rakkataniif arjumaadhaan kenna ture; yeroo hundas Waaqa kadhata ture. ³ Innis gaafa tokko ergamaa Waaqa tokko isaa gara isaa dhufee, “Yaa Qorneelewoos!” jedhuun guyyaa keessaa gara sa'aatii sagaliitti ifaan ifatti mul'ataan arge.

⁴ Qorneelewoosis sodaan ija babaasee isa ilaalee, “Yaa Gooftaa, maal barbaadda?” jedhee gaafate.

Ergamaan Waaqa sun immoo akkana jedhee deebise; “Kadhannaa keetii fi kennaan ati hiyyeeyyiidhaaf kennitu aarsaa yaadachaa ta'ee fuula Waaqa duratti ol ba'eera. ⁵ Amma Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu sana as fichisiisi. ⁶ Innis namicha gogaa

duugu kan Simoon jedhamu kan manni isaa qarqara galaanaatti argamu tokko bira jira.”

⁷ Qorneelewoosis yommuu ergamaan Waaqaa kan isatti dubbate sun deemetti tajaajiltoota isaa keessaa nama lama, warra isa eegan keessaa immoo loltuu Waaqaaf bulu tokko waamee, ⁸ waan kana hunda itti himee Yoopheetti isaan erge.

Mul’ata Phexros Arge Tokko

10:9-32 kwi – Hoj 11:5-14

⁹ Guyyaa itti aanuttis utuu warri ergaman sun karaa jiranuu, yeroo isaan magaalatti dhi’aatanitti Phexros gara sa’aatii ja’aatti kadhannaaf bantii manaatti ol ba’e. ¹⁰ Innis beela’ee waan nyaatu barbaade; utuu isaan qopheessaafii jiranuus akka waan yaadaan fudhatamee ta’e. ¹¹ Samii banamee fi waan akka wayyaa bal’aa tokkos isaa roga isaa afraniin qabamee lafatti gad buufamu arge. ¹² Wayyaan sunis bineensota miilla afurii, uumamawwan lafa irra loo’anii fi simbirroota samii kanneen gosa hundaa of keessaa qaba ture. ¹³ Sagaleen tokkos, **“Yaa Phexros, ka’iitii qaladhuu nyaadhu”** jedheen.

¹⁴ Phexros garuu deebisee, “Yaa Gooftaa, hin ta’u! Ani takkumaa waan balfamaa yookaan waan xuraa’aa hin nyaanne” jedhe.

¹⁵ Sagaleen sunis yeroo lammaffaa, **“Ati waan Waaqni qulqulleeseen xuraa’aa hin jedhin”** jedheen.

¹⁶ Wannii kunis yeroo sadii ta’e; wayyaan sunis yommuusuma deebi’ee samiitti ol fudhatame.

¹⁷ Utuu Phexros waa’ee hiikkaa mul’ata sanaa dinqisiifachaa jiruus namoonni Qorneelewoos

erge sun mana Simoon iyyaafachaa dhufanii karra dura dhaabatan. ¹⁸ Isaanis lallabanii, “Simoon inni Phexros jedhamu tokko as jiraa?” jedhanii gaafatan.

¹⁹ Ammas utuu Phexros waa’ee mul’ata sanaa yaadaa jiruu, Hafuurri Qulqulluun akkana isaan jedhe; “Yaa Simoon, kunoo namoonni sadii si barbaaduutti jiru. ²⁰ Ka’iitii gad bu’i. Isaan wajjin deemuus hin shakkin; anatu isaan ergeetii.”

²¹ Phexrosis gara namoota sanaatti gad bu’ee, “Namni isin barbaadaa jirtan ana; maaliif dhuf-tani?” jedheen.

²² Jarri sunis akkana jedhanii deebisan; “Nu ajajaa dhibbaa kan Qorneelewoos jedhamu tokko biraa dhufne; inni nama qajeelaa fi nama Waaqa sodaatu kan Yihuudoota hunda birattis kabajamuu dha; ergamaan Waaqaa qulqulluun tokko akka inni mana isaatti si waamsisee waan ati jettu dhaga’uuf isatti dubbate.” ²³ Phexrosis namoota sana manatti ol galchee keessumsiise.

Phexros mana Qorneelewoos Dhaqe

Guyyaa itti aanutti Phexros ka’ee isaan wajjin deeme; obbolloonni tokko tokkos Yoopheedhaa ka’anii isa wajjin deeman. ²⁴ Isaanis guyyaa itti aanu Qiisaariyaatti galan; Qorneelewoosis firoota isaatii fi michoota isaa warra isatti dhi’aatan walitti waamee isaan eegaa ture.

²⁵ Akkuma Phexros mana seeneen Qorneelewoos isa simatee isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irratti kufe. ²⁶ Phexros garuu, “Ka’i! Anis namumaatii” jedhee ol isa qabe.

²⁷ Phexrosis isa wajjin dudubbachaa mana seenee namoota walitti qabaman hedduu arge.

²⁸ Innis akkana isaaniin jedhe; “Akka Yihu-udiin tokko nama ormaa wajjin tokkummaa qabaachuu fi itti dhi’aachuun seera keenya hin ta’in isin mataan keessan iyyuu beektu; garuu Waaqni akka ani nama tokkoonuu jibbamaa yookaan xuraa’aa hin jenne natti argisiiseera. ²⁹ Kanaaf yommuu isin nama natti ergitanitti ani mormii tokko malee dhufe; egaa waan isin na waamtaniif beekuu nan barbaada.”

³⁰ Qorneelewoosis akkana jedhee deebise: “Bultii afuriin dura, sa’aatiidhuma kanatti, ani sa’aatii sagalitti mana kootti kadhachaan ture. Akkuma tasaa namichi wayyaa adii qaangee uffatu tokko na dura dhaabatee ³¹ akkana jedhe; ‘Yaa Qorneelewoos, Waaqni kadhannaa kee dhaga’eera; kennaa ati hiyyeeyyiif kennitus yaadateera. ³² Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu sana waamsisi. Inni mana Simoon namicha gogaa duugu kan qarqara galaanaa jiraatu sanaa jira.’ ³³ Kanaaf ani yeruma sana nama ergeen si waamsise; atis бага dhufte. Egaa nu hundinuu waan akka ati nutti himtu Gooftaan si ajaje hunda dhaga’uuf jennee as fuula Waaqaa dura jirra.”

³⁴ Phexrosis akkana jedhee dubbachuu jalqabe; “Ani amma akka Waaqni nama Wal hin caalchifne dhugumaan nan hubadha. ³⁵ Garuu saba hundumaa keessaa namni isa sodaatuu fi namni waan qajeelaa hojjetu kam iyyuu fuula isaa duratti fudhatamaa dha. ³⁶ Isin ergaa Waaqni karaa Yesuus Kiristoosiin nagaa labsuudhaan saba Israa’elitti erge sana beektu; Yesuus Kiristoos kun Gooftaa waan hundaa ti.

³⁷ Isin waan Cuuphaa Yohannis lallabee booddee Galiilaadhaa jalqabee Yihuudaa hunda keessatti ta'e sana ni beektu. ³⁸ Kunis akka Waaqni Yesuus nama Naazreeti sana Hafuura Qulqulluu fi humnaan dibee fi akka Yesuus waan gaarii hojjechaa fi warra humna diiyaabiloos jala turan fayyisaa biyya hunda keessa nanaanna'ee dha; Waaqni isa wajjin tureetii.

³⁹ "Nus waan inni biyya Yihuudootaatii fi Yerusaalem keessatti hojjete hundaaf dhuga baatotota. Isaanis fannoo irratti fannisanii isa ajjeesan. ⁴⁰ Waaqni immoo guyyaa sadaffaatti warra du'an keessaa isa kaase; akka inni namatti mul'atus godhe. ⁴¹ Inni nama hundatti hin mul'anne; garuu nu dhuga baatotota Waaqni duraan dursee filatettii fi erga inni warra du'an keessaa ka'ee booddee isa wajjin nyaannee dhugnetti mul'ate. ⁴² Innis akka nu namootatti lallabnuu fi akka inni nama Waaqni warra jiranii fi warra du'an irratti abbaa murtii godhee muude ta'e akka dhugaa baanuuf nu ajaje. ⁴³ Raajonni hundinuu akka namni isatti amanu hundi maqaa isaatiin dhiifama cubbuu argatu waa'ee isaa dhugaa ba'u."

⁴⁴ Utuma Phexros amma illee waan kana dubbachaa jiruu, Hafuurri Qulqulluun warra dubbii sana dhaga'aa turan hunda irra bu'e.

⁴⁵ Amantoonni dhagna qabatan kanneen Phexros wajjin dhufan sun waan kennaan Hafuura Qulqulluu Namoota Ormaa irrati illee dhangala'eef ni dinqifatan; ⁴⁶ isaan jaraa afaan haaraa dubbatanii fi Waaqas jajatan dhaga'aniiruutii.

Phexrosis akkana jedhe; ⁴⁷ “Akka namoonni akkuma keenya Hafuura Qulqulluu argatan kunneen hin cuuphamneef namni bishaan dhowwachuu danda’u eenyu?” ⁴⁸ Innis akka isaan maqaa Yesuus Kiristoositti cuuphaman ajaje; isaanis akka Phexros bultii xinnoo isaan bira turuuf isa kadhatan.

11

Phexros Waan Hojjete Gabaase

¹ Ergamoonnii fi obbolloonni Yihuudaa keessa jiran akka Namoonni Ormaas dubbii Waaqaa fudhatan dhaga’an. ² Kanaaf yommuu Phexros Yerusaalemitti ol ba’etti amantoonni dhagna qabatan isaan morman; ³ akkanas jedhan; “Ati maaliif mana namoota dhagna hin qabatiniidhaqxee isaan wajjin nyaatte?”

⁴ Phexrosis akkana jedhee waan ta’e sana tokko tokkoon isaanii ibsuu jalqabe. ⁵ “Ani magaalaa Yoophee keessatti kadhannaa irrannure; akka waan yaadaan fudhatamuus ta’ee waan akka wayyaa bal’aa tokko isaa roga isaa afraniin qabamee samii irraa gad buufamu mul’ataan arge. Innis iddoo ani turetti gad dhufe. ⁶ Anis xiyyeeffadhee ilaalee bineensota miilla afurii, bineensota bosonaa, uumamawwan lafa irra loo’anii fi simbirroota samii nan arge. ⁷ Anis sagalee, ‘**Yaa Phexros, ka’iitii qaladhuu nyaadhu’** naan jedhu tokkon dhaga’e.

⁸ “Ani garuu deebisee, ‘Yaa Gooftaa, hin ta’u! Takkumaa wanni balfamaan yookaan wanni

xuraa'aan tokko iyyuu afaan koo hin seenne' jedhe.

⁹ "Sagaleen sunis yeroo lammaffaa samii irraa, 'Ati waan Waaqni qulqulleeseen xuraa'aa hin jedhin' jedhe. ¹⁰ Wannii kunis yeroo sadii ta'e; kana booddees hundumti isaa amma illee samitti ol fudhatame.

¹¹ "Yommusuma namoonni Qiisaariyaadhaa natti ergaman sadii mana ani jiraachaa ture sana dura dhaabatan. ¹² Hafuurri Qulqulluunis akka ani shakkii tokko malee isaan wajjin deemu natti hime. Obbolooni kunneen ja'aanis na wajjin deeman; nus mana namichaa ol seenne. ¹³ Innis akka ergamaa Waaqaa kan mana isaa keessatti itti mul'ate tokko arge nutti hime; ergamaan sunis akkana isaan jedhe; 'Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu sana waamsisi; ¹⁴ inni ergaa sii fi namoonni mana keetii hundinuu ittiin fayyitan sitti hima.'

¹⁵ "Akkuma ani dubbachuu jalqabeen, Hafuurri Qulqulluun akkuma jalqabatti nurra bu'e sana isaan irras bu'e. ¹⁶ Anis waan Gooftaan, 'Yohannis bishaaniin cuuphe; isin garuu Hafuura Qulqulluudhaan cuuphamtu' jedhee ture sana nan yaadadhe. ¹⁷ Kanaafuu erga Waaqni kennaadhuma yeroo nu gooftaa Yesuus Kiristoositti amanne nuu kenne sana isaaniifis kennee Waaqaan mormuuf ani eenyu?"

¹⁸ Isaanis waan kana dhaga'anii cal'isan; "Yoos Waaqni qalbii jijjiirratanii jiraachuu Namoota Ormaatiifis kenneera" jedhanii Waaqa galateefatan.

Waldaa Kiristaanaa Anxookiyyaa

¹⁹ Warri sababii ari'atama Isxifaanositti ka'eetiin bittinnaa'anii turan sun ergaa sana Yihuudoota qofatti himaa hamma Finiiqee, Qophiroosii fi Anxookiiyaatti deeman. ²⁰ Isaan keessaa namoonni Qophiroosii fi Qareenaa irraa dhufan tokko tokko garuu Anxookiiyaa dhaqanii oduu gaarii waa'ee Gooftaa Yesuus Giriikotattis himuu jalqaban. ²¹ Harki Gooftaa isaan wajjin ture; namoonni hedduunis amananii Gooftaatti deebi'an.

²² Oduun kunis gurra waldaa kiristaanaa ishee Yerusaalem jirtuu seene; isaanis Barnaabaasin Anxookiiyaatti ergan. ²³ Innis yommuu achi ga'ee Ayyaana Waaqaa argetti ni gammade; akka isaan garaa tokkoon Gooftaaf amanamanii jiraataniifis isaan hunda jajjabeesse. ²⁴ Inni nama gaarii Hafuura Qulqulluu fi amantiidhaan guutame ture; namoonni baay'eenis Gooftaatti dabalaman.

²⁵ Barnaabaasis Saa'olin barbaaduuf jedhee Xarsees dhage; ²⁶ Yommuu isa argettis Anxookiiyaatti isa geesse. Isaanis waggaa tokko guutuu waldaa sanaan wal ga'anii namoota baay'ee barsiisan. Barattoonnis yeroo jalqabaatiif Anxookiiyaatti, "Kiristaana" jedhaman.

²⁷ Gidduudhuma sana raajonni tokko tokko Yerusaalemii ka'anii Anxookiiyaatti gad bu'an. ²⁸ Isaan keessaas namichi Agaaboos jedhamu tokko ka'ee dhaabatee akka beelli guddaan isaa addunyaa hunda irratti bu'u Hafuuraan dubbate. Wannii kunis bara mo'umsa Qilaawudewoos Qeesaar keessa ta'e. ²⁹ Barattoonnis tokkoon tokkoon isaanii akkuma dandeettii

isaaniitti obboloota Yihuudaa keessa jiraatan gargaaruu murteessan. ³⁰ Isaanis harka Bar-naabaasii fi harka Saa'olitti gargaarsa isaanii maanguddootaatti erguun gargaarsa kennan.

12

Phexros Dinqiidhaan Mana Hidhaatii Ba'e

¹ Baruma sana keessa Heroodis mootichi isaan ari'achuuf jedhee miseensota waldaa kiristaanaa tokko tokko qabe. ² Innis Yaaqoob obboleessa Yohannis goraadeen ajjeese. ³ Yommuu akka wanni kun Yihuudoota gammachiise argettis, ittuma fufee Phexrosinis qabsiise. Wanni kunis yeroo Ayyaana Maxinoo keessa ta'e. ⁴ Erga isa qabee booddee akka isaan isa eeganiif jedhee gareewwan loltootaa afur kanneen tokkoon tokkoon isaanii loltoota afur afur of keessaa qabanitti dabarsee isa kennuudhaan, mana hidhaa keessa isa buuse; kanas ayyaana Faasiikaa booddee fuula uummataa duratti dhi'eessee isa qoruuf godhe.

⁵ Kanaafuu Phexros mana hidhaa keessatti eegamaa ture; waldaan kiristaanaa garuu jabeessitee waa'ee isaatiif Waaqa kadhachaa turte.

⁶ Edumtii guyyaa Heroodis itti Phexrosin dhi'eessuuf ture sanaa Phexros foncaa lamaan hidhamee loltoota lama gidduu rafaa ture; loltoonni kaanis balbala dura dhaabatani manna hidhaa sana eegaa turan. ⁷ Akkuma tasaas, ergamaan Gooftaa tokko mul'ate; kutaa mana hidhaa sana keessattis ifni ife; ergamaan sunis cinaacha Phexros tuqee isa dammaqsuudhaan,

“Daffii ka’i!” jedheen. Foncaan sunis harka isaa irraa harca’e.

⁸ Ergamaan Waaqaa sunis, “Uffata kee uffadhu; kophee kees kaa’adhu” jedheen. Phexrosis akkasuma godhe. Ergamaan sunis, “Wayyaa kee marxifadhuutii na faana bu’i” jedheen. ⁹ Phexrosis isa duukaa bu’ee mana hidhaatii ba’e; innis waan mul’ata argu se’e malee akka wanni ergamaan Waaqaa hojjechaa ture sun dhugaa ta’e hin beekne. ¹⁰ Isaanis waardiyyaa duraatii fi isa lammaffaa bira darbanii balbala sibiilaa kan magaalatti gad baasu bira ga’an; balballi sunis ofumaan banameef; isaanis gad ba’anii utuu daandii tokko irra gad bu’aa jiranuu ergamaan sun isa biraa sokke.

¹¹ Phexrosis qalbii isaatti deebi’ee, “Ani amma akka Gooftaan ergamaa isaa ergee harka Heroodisii fi waan Yihuudoonni natti yaadaa turan hunda jalaa na baase shakkii malee beekeera” jedhe.

¹² Innis erga waan kana hubatee booddee mana Maariyaam haadha Yohannis isa Maarqos jedhamu sanaa iddoo itti namoonni baay’een walitti qabamanii kadhachaa turan dhage. ¹³ Yommuu Phexros balbala alaa rurrukutetti intalli hojjettuun Roodaa jedhamtu tokko ilaaluu dhufte. ¹⁴ Isheenis yommuu sagalee Phexros hubattetti akka malee gammadde; balbala banuu dhiiftees fiigdee ol deebitee akka Phexros balbala dura dhaabatu himte.

¹⁵ Isaanis, “Ati maraatteerta!” jedhaniin; isheen garuu cimsitee akka wanni kun akka-

suma ta'e dubbatte; isaan immoo, "Yoos ergamaa isaa ti!" jedhan.

¹⁶ Phexros garuu ittuma fufee balbalicha rurrukute; isaanis yommuu bananitti, isa arganii dinqifatan. ¹⁷ Phexrosis akka isaan cal'isaniif harkaan itti hime; akka itti Gooftaan mana hidhaatii isa baases isaanitti odeesse; innis, "Waan kana Yaaqoobii fi obbolootatti himaa" isaaniin jedhe; achii ka'ees lafa biraa dhaqe.

¹⁸ Yommuu bari'etti raafamni guddaan isaa loltoota gidduutti uumame; isaanis, "Phexros maal ta'e?" jedhanii wal gaggaafatan.

¹⁹ Heroodisis cimsee barbaadee isa dhabnaan eegdota sana jabeessee qoree akka isaan ajjeefaman ajaje.

Du'a Heroodis

Heroodis Yihuudaadhaa ka'ee Qiisaariyaatti gad bu'ee xinnoo achi jiraate. ²⁰ Innis warra Xiirrosii fi Siidonaatti akka malee aare; isaanis tajaajilaa mootichaa amanamaa Bilaasxoos jedhamu tokko michoomfatanii tokkummaan gara mootichaa dhaqanii araara kadhatan; biyyi isaanii biyya mooticha sanaa irraa midhaan nyaataa argachaa jiraatteetii.

²¹ Guyyaa beellamaattis Heroodis uffata mootii uffatee teessoo isaa irra taa'e; uummatattis dubbate. ²² Namoonnis, "Kun sagalee Waaqaati malee sagalee namaa miti" jedhanii iyyan.

²³ Heroodisis waan Waaqaaf ulfina hin kenniniif yeruma sana ergamaan Waaqaa tokko isa dha'e; innis raammoodhaan nyaatamee du'e.

²⁴ Dubbiin Waaqaa garuu ittuma fufee guddachaa, babal'achaas deeme.

Barnaabaasii fi Saa'ol Geggeeffaman

²⁵ Barnaabaasii fi Saa'ol erga ergama isaanii fixatanii booddee Yohannis isa Maarqos jedhamu sana fudhatanii Yerusaalemii deebi'an.

13

Barnaabaasii fi Saa'ol Ergaman

¹ Waldaa kiristaanaa Anxookiiyaa keessa Raa-jotaa fi barsiistotatu ture; isaanis Barnaabaas, Simi'oon isa Niiger jedhamu, Luukiyoos nama Qareenaa, Maanaa'en isa Heroodis bulchaa sana wajjin guddatee fi Saa'ol fa'a. ² Utuu isaan Goof-taa tajaajilaa, soomaas jiranuu Hafuurri Qulqul-luun, "Barnaabaasii fi Saa'olin hojii ani itti isaan waammadheef naa filaa" jedhe. ³ Kanaaf isaan erga soomanii kadhatanii booddee harka isaanii jara irra kaa'anii isaan ergan.

Barnaabaasii fi Saa'ol Qophiroositti Lallaban

⁴ Isaan lachuu Hafuura Qulqulluudhaan ergamanii Seluuqiyaatti gad bu'an; achiis ka'anii dooniin Qophiroos dhaqan. ⁵ Yommuu Salaamiis ga'anittis manneen sagadaa Yihuudootaa keessatti dubbii Waaqaa lallaban; Yohannis isaan gargaaruuf isaan bira ture.

⁶ Isaanis yommuu biyyoota bishaaniin marfaman sana hundumaa keessa ba'anii hamma Phaafositti dhufanitti, Yihuudii falfaltichaa fi raajii sobaa kan maqaan isaa Baaryesus jedhamu tokkotti dhufan. ⁷ Innis namicha hubataa bulchaa biyyaa ta'e kan Sergiyoos Phaawulos jedhamu tokko wajjin ture. Bulchaan sunis waan dubbii Waaqaa

dhaga'uu barbaadeef nama ergee Barnaabaasii fi Saa'olin waamsifate. ⁸ Eliimaas falfaltichi kan hiikkaan maqaa isaa afaan Giriikiin akkasuma ta'e sun garuu bulchaa biyyaa sana amantii irraa deebisuuf jedhee isaaniin morme. ⁹ Saa'ol inni Phaawulos jedhamu sun garuu Hafuura Qulqulluudhaan guutamee Eelimaasin hubatee ilaalee akkana jedheen; ¹⁰ "Ati ilma diiyaabiloosii fi diina qajeelummaa hundaa ti! Sobaa fi gowwoomsaa gosa hundaatiinis guutamteerta. Ati karaa Gooftaa isa qajeelaa sana jal'isuu hin dhiiftuu? ¹¹ Kunoo amma harki Gooftaa sitti ka'eera; atis jaamtee yeroof ifa aduu arguu ni dadhabda."

Yeruma sana hurrii fi dukkanni isa irra bu'e; innis nama harka qabee isa qajeelchu barbaaduu jalqabe. ¹² Bulchaan biyyaa sunis waan kana arginaan amane; barsiisa waa'ee Gooftaa dinqifatee tureetii.

Phaawulosii fi Barnaabaas Phisiidiyaa Keessatti

¹³ Phaawulosii fi miiltonni isaa Phaafosii bidiruudhaan ka'anii Phergeen ishee Phamfiyyaa sana dhaqan; Yohannis achitti isaan dhiisee Yerusaalemitti deebi'e. ¹⁴ Isaan garuu Phergeenii ka'anii gara Anxookiyyaa ishee Phisiidiyaatti argamtuu dhufan; guyyaa Sanbataas mana sagadaa seenanii tataa'an. ¹⁵ Bulchitoonni mana sagadaa sanaas erga kitaabonni Seeraatii fi Raajotaa dubbifamanii booddee nama isaanitti erganii, "Yaa obboolota, yoo dubbii gorsaa uummataaf qabaattan mee dubbadhaa" jedhaniin.

¹⁶ Phaawulos ka'ee dhaabatee harkaan mal-lattoo argisiisee akkana jedhe; "Yaa namoota Israa'el, isin warri Waaqa sodaattanis mee na dhaga'aa! ¹⁷ Waaqni saba Israa'el abbootii keenya filate; innis yeroo isaan biyya Gibxi jiraachaa turanitti sabicha saba guddaa godhe; irree jabaanis achii isaan baase; ¹⁸ gammoojjii keessattis gara waggaa afurtamaa isaanii obse. ¹⁹ Biyya Kana'aan keessaas saboota torba balleessee lafa isaanii akka dhaalaatti saba isaatiif kenne. ²⁰ Wanni kun hundinuu gara waggaa 450 fudhatte.

"Kana booddees Waaqni hamma bara Saamu'eel raajichaatti abbootii murtii isaaniif kenne. ²¹ Yommuu isaan akka inni mootii kennuufiif isa kadhatanitti Waaqni gosa Beniyaam keessaa Saa'ol ilma Qiishi isaaniif kenne; Saa'olis waggaa 40 isaan bulche. ²² Waaqni Saa'olin mootummaa irraa buusee Daawitin mootii isaanii godhe; innis, 'Ani nama akka garaa koo Daawit ilma Isseey argadheera; inni waan ani akka inni hojjetu fedhu hunda ni hojjeta' jedhee waa'ee Daawit rageesseera.

²³ "Waaqnis akkuma abdachiise sana, sanyii nama kanaa keessaa Yesuus fayyisaa saba Israa'eliif fide. ²⁴ Yohannis dhufaati Yesuus duratti cuuphaa qalbii jijjiirrannaa saba Israa'el hundumatti lallabee ture. ²⁵ Yohannis utuu ergama isaa guutachaa jiruu, 'Isin eenyu na seetu? Ani isa isin eeggachaa jirtan miti. Garuu namni ani kophee isaa illee hiikuu hin malle tokko na duubaan ni dhufa' jedhe.

²⁶ "Obboloota, yaa ijoollee Abrahaam, isin

warri Waaqa sodaattanis, dubbiin fayyina kanaa nuu ergame. ²⁷ Warra Yerusaalem keessa jiraatanii fi bulchitoonni isaanii waan Yesuus hin beekiniif yookaan dubbii raajotaa isa Sanbata Sanbata dubbifamu waan hin hubatiniif isatti muruudhaan dubbii raajotaa sana guutan. ²⁸ Isaanis yoo sababii du'a isatti mursisuu danda'u argachuu baatan illee akka Yesuus ajjeefamuuf Phiilaaxoosin kadhatan. ²⁹ Erga waan waa'ee isaa barreeffame hunda guutatani booddees fannoo irraa gad buusani awwaala keessa isa kaa'an. ³⁰ Waaqni garuu warra du'an keessaa isa kaase. ³¹ Innis warra isa wajjin Galiiladhaa gara Yerusaalemitti ol ba'anitti guyyaa hedduu mul'ate; isaanis amma saba keenya duratti dhuga baatota isaa ti.

³² "Nus oduu nama gammachiisu isinitti odeessina; oduun kunis: Waaqni waan abbootii keenya abdachiise sana, ³³ Yesuus du'aa kaasuudhaan nuu ijoollee isaaniitiif guuteera. Kunis akkuma faarfannaa lammaffaa keessatti akkana jedhamee barreeffamee dha;

" 'Ati ilma koo ti;

ani har'a si dhalcheera.'*

³⁴ Wannii Waaqni, akka inni gonkumaa hin torreef jedhee warra du'an keessaa isa kaaseef akkana jedhamee dubbii kana keessatti barreeffameera;

" 'Ani eebba qulqulluu fi mirkanaa'aa,

isa Daawit abdachiifame sana isiniif nan kenna.'†

³⁵ Akkasumas iddoo biraatti akkana jedha:

* **13:33** 13:33 Far 2:7 † **13:34** 13:34 Isa 55:3

“Qulqullichi kee akka tortoru hin gootu.”‡

³⁶ “Daawitis bara isaa keessa fedhii Waaqaa taajaajilee boqote; abbootii isaa biratti awwaalame; dhagni isaas ni tortore. ³⁷ Inni Waaqni warra du’an keessaa isa kaase sun garuu hin tortorre.

³⁸ “Kanaaf yaa obboolota ko, isin akka karaa Yesuusiitiin dhiifamni cubbuu isinitti lallabame akka beektan nan fedha. ³⁹ Namni amanu hundinuu waan seera Museetiin furamuu hin danda’in hunda irraa karaa Yesuusiitiin furamuu ni danda’a. ⁴⁰ Isinis akka wannii raajonni dubbatan sun isin irra hin geenyeef of eeggadhaa; innis akkana jedha:

⁴¹ “‘Ilaalaa, isin qoostota nana;
dingisiifadhaa; dhumaas;

ani bara keessan keessa
waan isin yoo namni tokko isinitti hime illee
hin amanne tokko nan hojjedha.’§”

⁴² Utuu Phaawulosii fi Barnaabaas mana sagadaatii ba’uutti jiranuu namoonni sun akka isaan Sanbata itti aanu illee deebi’anii dubbii sana lallabaniif isaan kadhatan. ⁴³ Erga wal ga’iin mana sagadaa bittinnaa’ee booddee, Yihuudoonnii fi namoonni amantii Yihuudootaa fudhatanii itti bulan baay’een isaan duukaa bu’an; Phaawulosii fi Barnaabaasis jara sana wajjin dudubbatanii akka isaan ayyaana Waaqaatti jiraataniif cimsanii isaan gorsan.

⁴⁴ Sanbata itti aanutti nama muraasa malee uummanni magaalaa sanaa guutuun dubbii Gooftaa dhaga’uuf walitti qabame. ⁴⁵ Yihuudoonni garuu uummata baay’ee arganii

‡ 13:35 13:35 Far 16:10 § 13:41 13:41 Anb 1:5

hinaaffaan guutaman; Phaawulosinis arrabsanii waan inni dubbateen morman.

⁴⁶ Phaawulosii fi Barnaabaasis akkana jedhanii sodaa malee deebii kennaniif; “Nu duraan dursinee dubbii Waaqaa isinitti himuu qabna ture; isin garuu dubbii sana diddanii akka jireenyi bara baraa isiniif hin malleetti waan of heddaniif kunoo, nu amma gara Namoota Ormaatti gara galla. ⁴⁷ Gooftaan akkana jedhee nu ajajeeraatii;

“ ‘Ani akka ati Namoota Ormaatiif ifa taatee, hamma qarqara lafaatti fayyina geessituuf si filadheera.’*”

⁴⁸ Namoonni Ormaas yommuu waan kana dhaga’anitti gammadanii dubbii Gooftaa ulfeessan; warri jireenya bara baraatiif filataman hundinuus ni amanan.

⁴⁹ Dubbiin Gooftaas naannoo sana hunda keessatti facaafame. ⁵⁰ Yihuudoonni garuu dubartoota bebeekamoo Waaqa sodaatanii fi dura bu’oota magaalattii isaanitti tuttuqan; isaanis Phaawulosii fi Barnaabaas irratti ari’atama kaasanii biyya isaanii keessaa isaan baasan. ⁵¹ Isaan garuu akka akeekkachiisa isaaniif ta’uuf, awwaara miilla isaanii dhadha’atanii Iqooniyoonnitti qajeelan. ⁵² Barattoonnis gammachuu fi Hafuura Qulqulluudhaan guutaman.

14

Phaawulosii fi Barnaabaas Iqoniyoon Keessatti

* **13:47** 13:47 Isa 49:6

¹ Phaawulosii fi Barnaabaas akkuma amala isaanii Iqooniyoonitti mana sagadaa Yihuudootaa seenan; achittis waan akka gaarii dubbataniif Yihuudoonnii fi Giriikonni hedduun ni amanan. ² Yihuudoonni hin amanin garuu Namoota Ormaa kakaasanii akka isaan obbolootaan mormaniif yaada isaanii hammeessan. ³ Phaawulosii fi Barnaabaas sodaa malee waa'ee Gooftaa dubbachaa yeroo dheeraa achi turan; Gooftaanis akka isaan mallattoo fi dinqii hojjetan isaan dandeessisuudhaan dubbii ayyaana isaa mirkaneesse. ⁴ Uummanni magaalaa sanaas gargar qoodame; garri tokko Yihuudoota wajjin, kaan immoo ergamoota wajjin dhaabate. ⁵ Namoonni Ormaatii fi Yihuudoonni bulchitoota isaanii wajjin isaan dhiphisuu fi dhagaadhaan isaan tumuuf mari'atan. ⁶ Jarri garuu waan kana beekkatanii magaalaa Liqaa'ooniyaa kanneen Lisxiraanii fi Darbeen jedhamanitti, gara biyya naannoo sanaattis baqatan. ⁷ Achittis wangeela lallabuu itti fufan.

Phaawulosii fi Barnaabaas Lisxiraanii fi Darbeen keessatti

⁸ Lisxiraan keessa namichi miilli isaa laamsha'e, kan dhaloota isaatii jalqabee naafa turee fi takkumaa miillaan deemee hin beekin tokko taa'aa ture. ⁹ Innis yeroo Phaawulos dubbatutti isa dhaggeeffachaa ture; Phaawulosis hubatee isa ilaalee akka namichi sun fayyuuf amantii qabu arge; ¹⁰ sagalee guddaadhaanis, "Ka'ii miilla keetiin dhaabadhu!" jedheen. Namichi sunis ol utaalee ka'e; miillaan demuus jalqabe.

¹¹ Namoonnis yommuu waan Phaawulos hoj-jete arganitti, sagalee isaanii ol fudhatanii afaan Liqaa'ooniyaatiin, "Waaqonni bifa namaatiin nutti gad bu'aniiru!" jedhan. ¹² Isaanis Barnaabaasiin, "Ze'oos" jedhan; Phaawulos immoo waan inni dubbataa hangafa tureef, "Hermeen" jedhaniin. ¹³ Lubni Ze'oos uummata wajjin aarsaa isaanii dhi'eessuu barbaadee sangootaa fi daraaraa fo'ame gara balbala magaalatti fide; manni qulqullummaa Diyaas magaalaa sanaan alatti argama ture.

¹⁴ Ergamoonni jechuunis Barnaabaasii fi Phaawulos garuu yommuu waan kana dhaga'anitti wayyaa isaanii tarsaasanii iyyaa fiiganii uummata keessa seenan; akkanas jedhan; ¹⁵ "Yaa jarana, isin maaliif waan kana gootan? Nus namuma akka keessanii ti. Akka isin waan faayidaa hin qabne kana irraa deebitanii Waaqa jiraataa isa samii, lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uumetti deebitaniif nu oduu gaarii isinitti himna. ¹⁶ Inni bara durii keessa akka saboonni hundinuu akkuma fedhanitti jiraatan isaan dhiise; ¹⁷ ta'us dhuga ba'umsa malee of hin dhiifne. Bokkaa samii irraa roobsee midhaanis yeroo isaatti isinii kennee, garaa laafummaa isaa argisiiseera; soora hedduus isinii kennee garaa keessan gammachuudhaan guuta." ¹⁸ Jarri garuu dubbii kanaan iyyuu rakkina guddaadhaan akka tuunni sun aarsaa isaaniif hin dhi'eessine of irraa deebisan.

¹⁹ Yihuudoonni tokko tokko Anxookiiyaa fi Iqooniyoonii dhufanii uummata gara ofi isaani-

itti deebifatan. Phaawulosin dhagaadhaan tumanii waan inni du'e se'aniis lafa irra harkisaa magaalaa keessaa gad isa baasan. ²⁰ Inni garuu yeroo barattoonni isatti naanna'anitti ka'ee magaalaa seene; guyyaa itti aanutti immoo Bar-naabaas wajjin magaalaa Darbeenitti qajeele.

Gara Anxookiiyaa Ishee Sooriyaa Keessaatti Deebi'an

²¹ Isaanis erga magaalaa sanatti wangeela lallabani namoota hedduu barattoota godhatanii booddee Lisxiraanitti, Iqooniyoonii fi Anxookiiyaatti deebi'an. ²² Isaanis, "Nu mootummaa Waaqaatti galuudhaaf rakkina baay'ee keessa darbuu qabna" jedhanii barattoota jajjabeessaa, akka isaan amantiitti cimaniifis gorsaa turan. ²³ Phaawulosii fi Barnaabaas tokkoo tokkoo waldaa kiristaanaa keessatti maangudoota muudaniifii kadhaa fi soomaan Goofticha isaan itti amananiitti dabarsanii isaan kennan. ²⁴ Phisiidiyaa keessa darbanii Phamfiliyaa seenan. ²⁵ Phergeenitti dubbicha lallabani Axaaliyaatti gad bu'an.

²⁶ Axaaliyaadhaa ka'anii gara iddoo itti hojii amma fixatan kanaaf ayyaana Waaqaatti imaanaa kennamanii turanii Anxookiiyaatti dooniin deebi'an. ²⁷ Akkuma achi ga'aniinis waldaa kiristaanaa walitti qabani waan Waaqni karaa isaaniitiin hojjete hundaa fi akkamitti akka inni Namoota Ormaatiif balbala amanti banes isaanitti himan. ²⁸ Isaanis barattoota wajjin yeroo dheeraa achi turan.

15

Wal ga'ii Yerusaalemitti Godhame

¹ Namoonni tokko tokko Yihuudaa gara Anx-ookiiyaatti gad bu'anii, "Isin yoo akkuma seera Museetti dhagna qabachuu baattan fayyuu hin dandeessan" jedhanii obboloota barsiisaa turan. ² Kunis akka Phaawulosii fi Barnaabaas jara wajjin wal diddaa fi wal morkii cimaa keessa seenan isaan godhe; kanaaf Phaawulosii fi Barnaabaas waa'ee dubbii kanaatiif jedhanii akka Yerusaalemitti ol ba'anii ergamootaa fi maanguddoota bira dhaqaniif amantoota tokko tokko wajjin filataman. ³ Waldaan kiristaanaas isaan ergite; isaanis akka Namoonni Ormaa Waaqatti deebi'an odeessaa Finiiqee fi Samaariyaa keessa darban. Oduun kunis obboloota hunda akka malee gammachiise. ⁴ Yommuu isaan Yerusaalem ga'anitti waldaan kiristaanaa, ergamoonnii fi maanguddoonni isaan simatan; isaanis waan Waaqni karaa isaaniitiin hojjete hunda jaratti himan.

⁵ Amantoonni garee Fariisotaa tokko tokko garuu ka'anii dhaabatani, "Namoonni Ormaa dhagna qabachuu qaban; akka seera Musee eeganiifis itti himamuu qaba" jedhan.

⁶ Ergamoonnii fi maanguddoonni dubbii kana ilaaluuf walitti qabaman. ⁷ Phexrosis falmii guddaan booddee ka'ee dhaabatee akkana isaaniin jedhe; "Yaa obboloota, isin akka Waaqni yeroo gabaabaan dura akka Namoonni Ormaa afaan koo irraa dubbii wangeelaa dhaga'anii amananiif jedhee isinuma keessaa na filate beektu. ⁸ Waaqni yaada garaa namaa beeku

sun akkuma nuuf kenne sanatti isaaniifis Ha-fuura Qulqulluu kennuudhaan akka isaan simate mirkaneesse. ⁹ Innis sababii garaa isaanii amanttiin qulqulleesseef, nuu fi isaan gidduutti garaa garummaa tokko illee hin goone. ¹⁰ Yoos maaliif waanjoo nus abbootiin keenyas baachuu hin danda'in morma barattootaa irra kaa'uudhaan Waaqa qortu ree? ¹¹ Nu akka ayyaana Gooftaa keenya Yesuusiitiin fayyinu ni amanna; isaanis akkasuma ni fayyu."

¹² Yommuu Barnaabaasii fi Phaawulos waa'ee mallattoo fi dinqii Waaqni harka isaaniitiin Namoota Ormaa keessatti hojjete sanaa dubbatanitti yaa'iin guutuun cal'isee isaan dhaga'aa ture. ¹³ Erga isaan dubbatanii fixanii booddees Yaaqoob akkana jedhe; "Yaa obboolota, mee na dhaggeeffadhaa! ¹⁴ Simoonis akka Waaqni duraan dursee Namoota Ormaa keessaa saba tokko ofii isaatii filachuun jaalala isaa argisiise nutti himeera. ¹⁵ Dubbiin raajotaas waan kana wajjin walii gala; innis akkana jedhamee barreeffameera:

¹⁶ " 'Kana booddee ani nan deebi'a;
dunkaana Daawit kan kufe sana deebisee
nan ijaara;

diigamaa isaa immoo deebisee nan ijaara;
deebisees nan dhaaba;

¹⁷ kunis akka namoonni hafan jechuunis,
Namoonni Ormaa warri maqaa kootiin waa-
maman hundinuu
gooftaa barbaadaniif'*

* **15:17** 15:17 Amo 9:11,12

¹⁸ jedha Gooftichi waan bara dheeraaf beekame hojjete sun.

¹⁹ “Kanaaf nu akka murtii kootiitti Namoota Ormaa kanneen Waaqatti deebi’an rakkisuu hin qabnu. ²⁰ Qooda kanaa akka isaan nyaata waaqonni tolfamoon xureessan, sagaagalummaa, foon horii hudhamee du’etii fi dhiiga lagataniif xalayaa barreessinee itti himuu qabna. ²¹ Seerri Musee dhaloota duriitii jalqabee magaalaa hunda keessatti lallabamaa ture; manneen sagadaa keessattis Sanbata Sanbata ni dubbifama.”

Xalayaa Namoota Ormaatti Ergame

²² Yommus ergamoonnii fi maanguddoonni miseensota waldaa kiristaanaa guutuu wajjin tokko ta’anii namoota isaanii keessaa tokko tokko filatanii Phaawulosii fi Barnaabaas wajjin gara Anxookiiyaatti erguu murteessan; isaanis namoota lama jechuunis Yihuudaa isa Barsiyaan jedhamuu fi Siilaas kanneen obboloota keessatti dura bu’oota turan sana filatan. ²³ Xalayaa armaan gad jiru kanas isaanitti ergan:

Obboloota keessan, ergamootaa fi maanguddoota irraa;

Gara Namoota Ormaa kanneen amanan warra Anxookiiyaa, Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa jiraataniitti;

Nagaa isinii dhaamna.

²⁴ Nu akka namoonni tokko tokko eeyyama keenya malee nu biraa ba’anii waan dubbataniin qalbii isin raasanii isin jeeqan dhageenyerra. ²⁵ Kanaafuu nu hundi namoota tokko tokko filannee obboloota

keenya jaallatamoo Barnaabaasii fi Phaawulos jechuunis ²⁶ namoota maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiif jedhanii jireenya isaanii kennan isinitti erguuf walii galle. ²⁷ Kanaafuu akka isaan waanuma nu barreessine sana dubbii afaaniitiin isinii mirkaneessaniif jennee Yihuudaa fi Siilaasin ergineerra. ²⁸ Waan barbaachisaa armaan gad jiru kana malee akka nu ba'aa tokko illee isin irra hin keenye Hafuurri Qulqulluun jaallateera; nus itti gammanneerra; ²⁹ kunis akka isin nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamu, dhiiga, foon horii hudhamee du'etii fi sagaagalummaa lagattanii dha. Isin yoo waan kana irraa of eegdan, waan qajeelaa hojjetan. Nagaatti.

³⁰ Jarri sunis ergamanii Anxookiiyaatti gad bu'an; achittis amantoota walitti qabanii xalayaa sana itti kennan. ³¹ Amantoonnis yommuu xalayaa sana dubbisanitti gorsa jajjabeessaa sanatti ni gammadan. ³² Yihuudaa fi Siilaas warri mataan isaanii iyyuu raajota turan sun dubbii baay'een obbolloota gorsanii jajjabeessan. ³³ Erga isaan yeroo gabaabaa achi turanii booddees, obbolloonni akka isaan warra isaan erganitti deebi'aniif nagaan isaan geggeessan. [³⁴ Siilaas immoo achumatti hafuu murteesse.]†
³⁵ Phaawulosii fi Barnaabaas garuu Anxookiiyaatti hafanii namoota biraa hedduu wajjin dubbii Gooftaa barsiisan; ni lallabanis.

Wal dhabuu Phaawulosii fi Barnaabaas

† **15:34** 15:34 Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

³⁶ Phaawulosis bultii gabaabduu booddee Bar-naabaasiin, “Mee kottu, magaalaawwan itti dubbii Gooftaa lallabne hundatti deebinee ob-boloota dubbifnaa; haala isaan keessa jiranis ni ilaallaa!” jedhe. ³⁷ Barnaabaasis Yohannis isa Maarqos jedhamu sana isaan wajjin fud-hatee deemuu barbaade. ³⁸ Phaawulos garuu sababii Maarqos isaan wajjin hojiitti fufuu didee Phamfiliyaatti isaan dhiisee deemeef akka inni isaan wajjin deemu hin jaallanne. ³⁹ Kana irratti walddhabiiisni guddaan gidduu isaaniitti uumamna gargar ba’an; Barnaabaasis Maar-qosin fudhatee dooniidhaan Qophiroositti qa-jeele. ⁴⁰ Phaawulos immoo Siilaasin filatee erga obboloonni dabarsanii ayyaana gooftaatti isa kennanii booddee ka’ee deeme. ⁴¹ Innis waldoota kiristaanaa jajjabeessaa Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa darbe.

16

Xiimotewos Phaawulosii fi Siilaasitti makame

¹ Phaawulos ittuma fufee gara Darbeenii fi Lisxiraanii dhage; barataan Xiimotewos jedhamu kan haati isaa Yihuudii amantuu taate tokkos achi ture; abbaan isaa garuu nama Giriik ture. ² Obboloonni Lisxiraanii fi Iqooniyoon keessa jiraatan waa’ee isaa waan gaarii dub-batan. ³ Phaawulos akka Xiimotewos isa faana deemu barbaade; kanaaf sababii Yihuudoota naannoo sana jiraataniitiif jedhee dhagna isa qabe; isaan hundinuu akka abbaan Xiimotewos nama Giriik ta’e beeku turaniitii. ⁴ Isaanis

akkuma magaalaa tokkoo gara magaalaa kaaniitti darbaniin akka namoonni ajajamaniif jedhanii murtii ergamoonnii fi maanguddoonni Yerusaalem keessa jiraatan murteessan sana namootatti himan. ⁵ Kanaafuu waldoonni kiristaanaa amantiitti cimaa, baay'inaanis guyyuma guyyaan itti dabalamaa deeman.

Phaawulos Mul'ataan Namicha Maqedooniyaa Tokko Arge

⁶ Isaanis Hafuurri Qulqulluun akka isaan biyya Asiyaa keessatti dubbicha hin lallabne isaan dhowwinaan biyya Firiigiyaatii fi Galaatiyaa keessa darban. ⁷ Yommuu Miisiyaa ga'anittis Biitaaniyaa seenuu yaalan; Hafuurri Yesuus garuu isaanii hin eeyyamne. ⁸ Kanaaf Miisiyaa keessa ba'anii Xiroo'aasitti gad bu'an. ⁹ Phaawulos halkan sana namicha Maqedooniyaa tokko isaa dhaabatee, "Maqedooniyaa kottuutii nu gargaari" jedhee isa kadhatu mul'ataan arge. ¹⁰ Nus erga Phaawulos mul'ata sana argee booddee, Waaqni akka nu wangeela isaanitti lallabnuuf nu waamuu isaati jennee Maqedooniyaa dhaquuf qophoofnee kaane.

Lidiyaan Kiristoositti Amante

¹¹ Xiroo'aasii dooniidhaan kaanee Saamotraqeetti fuula deebifannee qajeelle; guyyaa itti aanu immoo Ne'aphoolisitti dabarre. ¹² Achii kaanees Fiiliphisiyuus dhaqne; isheenis magaalaa beekamtuu aanaa Maqedooniyaa kan kolonii mootummaa Roomaa jala turtee dha; nus magaalattii keessa guyyaa muraasa turre.

13 Guyyaa Sanbataa immoo magaalattii keessaa baanee gara lagaa iddoo akka lafa kadhannaa itti argannu abdanne tokkootti gad buune; teteenyees dubartoota achitti walitti qabamanitti dubbachuu jalqabne. 14 Warra nu dhaggeeffachaa turan keessaas dubartii Liidiyaa jedhamtu tokkotu ture; isheen daldaltuu wayyaa dhiilgee kan magaalaa Tiyaatiraatii dhuftee, Waaqas waageffattu turte. Gooftaan akka isheen waan Phaawulos dubbatu qalbeeffattuuf qalbii ishee baneef. 15 Isheenis erga warra mana ishee jiraatan wajjin cuuphamtee booddee, “Yoo akka nama Gooftaatti amanu tokkootti na ilaaltan, kottaatii mana koo turaa” jettee nu waamte; jabeessitees nu kadhatte.

Phaawulosii fi Siilaas Mana Hidhaa Keessatti

16 Gaaf tokko utuu iddoo itti kadhatan dhaqnuu xomboree hafuura waa himsiisuun guutamte tokkoon walitti dhufne; isheen waa namaa himuun gooftota isheetiif maallaqa guddaa galchiti turte. 17 Isheenis, “Namoondi kunneen tajaajiltoota Waaqa Waan Hundaa Olee kanneen karaa fayyinaa isinitti himanii dha” jettee iyyaa Phaawulosii fi nu duukaa buute. 18 Waan kanas guyyaa hedduu itti fufte; Phaawulos garuu waan akka malee aareef itti garagalee hafuura sanaan, “Ani akka ati ishee keessaa baatu maqaa Yesuus Kiristoosiitiin sin ajaja” jedhe; hafuurichis yommusuma ishee keessaa ba’e.

19 Gooftonni xomboree sanaas yommuu akka abdiin galii isaanii citte hubatanitti Phaawulosii fi Siilaasin qabani fuula abbootii taayitaa

duratti dhi'eessuuf jedhanii lafa irra harkisaa iddoo gabaatti isaan geessan. ²⁰ Fuula qondaaltotaa durattis isaan dhi'eessanii akkana jedhan; "Namoonni kunneen Yihuudoota; magaalaa keenyas jeequutti jiru. ²¹ Isaanis duudhaa fudhachuun yookaan itti buluun nuu warra Roomaatiif hin eeyyamamne barsiisu."

²² Namoonnis tokkummaadhaan Phaawulosii fi Siilaasitti ka'an; qondaaltonni sunis akka wayyaan isaan irraa baafamee uleedhaan tumaman ajajan. ²³ Jarris erga akka malee garafamanii booddee mana hidhaatti darbata-man; eegduun mana hidhaa sanaas akka jabeessee isaan eegu ajajame. ²⁴ Innis ajaja kana fudhatee gola mana hidhaa keessa isaan galche; miilla isaaniis jirma gidduu galchee hidhe.

²⁵ Gara halkan walakkaatti Phaawulosii fi Siilaas kadhachaa, faarfannaadhaanis Waaqa galateeffachaa turan; hidhamtoonni kaanis isaan dhaggeeffachaa turan. ²⁶ Akkuma tasaa sochiin lafaa cimaan tokko ta'e; kanaanis hundeen mana hidhaa sanaa raafame; yommusuma balballi hundinuu ni baname; foncaan nama hundaas ni hiikame. ²⁷ Eegduun mana hidhaa sunis yommuu dammaqee akka balballi mana hidhaa baname argetti waan hidhamtoonni ba'anii badan se'ee of ajjeesuuf goraadee isaa luqqifate. ²⁸ Phaawulos garuu sagalee guddaadhaan iyyee, "Nu hundi asuma jirraatii of hin miidhin" jedheen.

²⁹ Eegduun sunis ibsaa fichisiifatee fiigaa ol gale; sodaadhaanis hollachaa Phaawulosii fi Siilaas duratti kufe; ³⁰ gad isaan baasees, "Yaa

Gooftota ko, ani akka fayyuuf maal gochuun qaba?” jedhee gaafate.

³¹ Isaanis deebisanii, “Gooftaa Yesuusitti amani; ati ni fayyitaa; warri mana kee jiraatanis ni fayyuutii” jedhan. ³² Dubbii Gooftaas isaa fi warra mana isaa jiraatan hundatti himan. ³³ Eegduun mana hidhaa sunis sa’aatuma halkanii sana isaan fuudhee madaa isaanii dhiqeef; yommusumas innii fi maatiin isaa hundinuu cuuphaman. ³⁴ Eegduun sunis mana isaatti isaan geessee nyaata dhi’eesseef; sababii maatiin isaa hundi gara Waaqa amanuutti dhufaniif warri mana isaa jiraatan hundi akka malee gammadan.

³⁵ Yommuu bari’etti qondaaltonni sun, “Namoota sana gad dhiisi” jedhanii eegduu mana hidhaa sanatti poolisii ergan. ³⁶ Eegduun sunis, “Qondaaltonni akka isin hiikamtan ajajaniiru; kanaaf amma deemuu ni dandeessu; nagaan galaa” jedhee Phaawulositti hime.

³⁷ Phaawulos garuu poolisoota sanaan akkana jedhe; “Isaan utuma nu lammiiwwan Roomaa taanee jirruu, murtii tokko malee nu garafanii mana hidhaatti nu darbatan; amma immoo dhoksaan nu baasuu barbaaduu? Kun hin ta’u! Isaanumti mataan isaanii dhufanii nu haa baasanii!” jedhe.

³⁸ Poolisoonnis dubbii kana qondaaltotatti himan; qondaaltonnis yommuu akka Phaawulosii fi Siilaas lammiiwwan Roomaa ta’an dhaga’anitti ni rifatan. ³⁹ Isaanis dhufanii dhiifama isaan gaafatan; mana hidhaatii isaan baasanii akka isaan magaalattii keessaa ba’anii deemaniif

isaan kadhatan. ⁴⁰ Phaawulosii fi Siilaas mana hidhaatii ba’anii mana Liidiyaa dhaqan; isaanis yommuu obboloota arganitti isaan jajjabeessan; achiis ba’anii deeman.

17

Phaawulosii fi Siilaas Tasaloniiqee Keessatti

¹ Isaanis Amfiipholiisii fi Apholooniyaa keessa darbanii Tasaloniiqee iddoo manni sagadaa Yihuudootaa ture dhufan. ² Phaawulosis akkuma amala isaa mana sagadaa seenee guyyaa Sanbataa sadii dubbii kitaabaa irratti isaan wajjin dudubbachaa, ³ akka Kiristoos* dhiphachuu fi warra du’an keessaa ka’uu qabu addeessaa, mirkaneessaas ture. Innis, “Yesuus ani amma isinitti himu kun Kiristoosii dha” jedhe. ⁴ Yihuudoota keessaa tokko tokko, Giriikota Waaqa sodaatan keessaas namoonni akka malee baay’atanii fi dubartoonni bebeekamoon hedduun amananii Phaawulosii fi Siilaasitti dabalaman.

⁵ Yihuudoonni garuu hinaaffaan guutaman; isaanis iddoo gabaatii kashlabboota tokko tokko walitti qabatani, uummataas kakaasani magaalaa keessatti goolii uuman; Phaawulosii fi Siilaasinis fuula uummataa duratti dhi’eessuuf jedhanii isaan barbaacha mana Yaasonitti figan.

⁶ Yommuu jara dhabanitti immoo Yaasonii fi obboloota tokko tokko harkisaa fuula qondaaltota magaalaa duratti dhi’eessanii akkana jedhanii iyyan; “Namoonni addunyaa hunda rakkisaa turan kunneen amma kunoo as dhufaniiru;

* **17:3** 17:3 yookaan Masiihichi

⁷ Yaasonis mana isaatti isaan simateera. Hundi isaaniis, ‘Mootiin biraa kan Yesuus jedhamu tokko jira’ jedhanii labsii Qeesaariin mormu.”

⁸ Uummannii fi qondaaltonni magaalaa sanaas yommuu waan kana dhaga’anitti ni raafaman.

⁹ Isaanis Yaasonii fi warra kaan irraa qabsiisa fuudhanii gad isaan dhiisan.

Phaawulosii fi Siilaas Beeriya Keessatti

¹⁰ Obbolloonnis yeruma sana Phaawulosii fi Siilaasin halkaniin Beeriyaatti ergan; isaanis yommuu achi ga’anitti mana sagadaa Yihuudootaa seenan.

¹¹ Yihuudoonni Beeriya Yihuudoota Tasaloniiqee irra qalbii qabeeyyii turan; isaanis fedhii guddaan dubbii sana fudhatanii akka wanni Phaawulos jedhe sun dhugaa ta’ee fi akka dhugaa hin ta’in ilaaluuf jedhanii guyyuma guyyaan Katabbiwwan Qulqulluu qorachaa turaniitii.

¹² Kanaaf Yihuudoota keessaa baay’een ni amanan; akkasumas dubartoonni Giriik beekamoon hedduunii fi dhiironni Giriik hedduun ni amanan.

¹³ Yihuudoonni Tasaloniiqee yommuu akka Phaawulos Beeriya keessattis dubbii Waaqaa lallabaa ture dhaga’anitti achis dhaqanii rakkoo uumanii uummata kakaasan.

¹⁴ Obbolloonni immoo yommusuma Phaawulosin gara qarqara galaanaatti ergan; Siilaasii fi Xiimotewos garuu Beeriyaatti hafan.

¹⁵ Namoonni Phaawulosin geggeessanis Ateenaan isa ga’anii akka Siilaasii fi Xiimotewos hamma isaanii danda’ametti dafanii Phaawulos bira dhaqaniif ajaja fuudhaniifii deebi’an.

Phaawulosii fi Siilaas Ateena Keessatti

16 Phaawulos utuu Ateenaa keessatti isaan eegaa jiruu akka magaalaan sun waaqota tolfamoodhaan guutamte argee akka malee gadde. 17 Kanaaf mana sagadaa keessatti Yihuudootaa fi Giriikota Waaqa sodaatan wajjin, iddoo gabaatti immoo guyyuma guyyaan warra achitti argaman wajjin falmaa ture. 18 Gareen falaasamtoota Efiqoroosiitii[†] fi Isto'iki[‡] tokkos isaan falmaa ture; isaan keessaa tokko tokko, “Namichi legellegaan kun maal jedha?” jedhan. Warri kaan immoo, “Inni waa’ee waaqota ormaa labsa fakkaata” jedhan. Phaawulos waa’ee Yesuusii fi waa’ee du’aa ka’uu lallabaa tureetii. 19 Isaanis isa qabani gara wal ga’ii Ariyoosphaagositti geessan; achittis akkana jedhaniin; “Barsiisni haaraan ati fidde kun maal akka ta’e beekuu dandeenyaa? 20 Ati waan nu takkumaa hin dhaga’in nutti himaa jirta; kanaaf nu akka wanni kun maal jechuu ta’e beekuu feena.” 21 Warri Ateenaa hundii fi namoonni biyya ormaa kanneen achi jiraatan yeroo isaanii waan haaraa dhaga’uu fi odeessuu irratti malee waan biraa irratti hin balleessan ture.

[†] **17:18** 17:18 Efiqoroosiitii – Falaasamaan Giriik kan Efiqoroos jedhamu tokko dhaloota Gooftaatiin dura (Bara 341–270 keessa) akka gammachuun jireenya namaa keessatti waan hundumaa caalaa gaarii ta’e barsiisee ture. Gareen Efiqoroos akka waan waaqonni hin jirreetti yookaan akka waan waaqonni waan addunyaa keessatti ta’u irratti humna hin qabneetti amanan.

[‡] **17:18** 17:18 Isto’iki – isaan barumsa falaastuu Zeenoo jedhamu kan Dhaloota Kiristoosiitiin Dura (Bara 340–265 keessa) akka gammachuun jireenya tolaan yookaan dhukkubsachaan yookaan mo’achuun yookaan mo’atamuun tuqamuu dhabuu keessa jiru addeessanii ibsan.

²² Phaawulosis wal ga'ii Ariyoosphaagos walakkaa dhaabatee akkana jedhe; "Yaa namoota Ateenaa! Ani akka isin karaa hundaanuu warra amantaa taatan nan hubadha.

²³ Ani yommuun nanaanna'ee waan isin waaqeffattan ilaaletti iddoo aarsaa kan katabbii,

Waaqa hin Beekamneef,

jedhu of irraa qabu argeeraatii. Egaa amma waan isin utuu hin beekin waaqeffattan kana isinittin hima.

²⁴ "Waaqni addunyaa fi waan ishee keessa jiru hunda uume sun Gooftaa samiitii fi lafaa ti; inni mana qulqullummaa kan harka namaatiin hojjetame keessa hin jiraatu. ²⁵ Inni mataan isaa sababii jireenya hafuura baafatamuu fi waan biraa hunda nama hundaaf kennuuf akka waan waa dhabeetti harka namaatiin hin taajajilamu. ²⁶ Inni saboota hunda nama tokko irraa uumee akka isaan lafa hunda irra jiraatan godhe; bara jireenyaa kan isaanii kennamee fi daarii lafa isaan jiraatanii murteesse. ²⁷ Waaqni yoo tokkoo tokkoo keenya irraa fagoo jiraachuu baate iyyuu akka namoonni isa barbaadani, tarii carraaqaniis isa argataniif jedhee waan kana godhe. ²⁸ Akkuma beektonni keessan tokko tokko, 'Nu ilmaan isaa ti' jedhan sana 'Nu isa keessa jiraanna; isa keessa sochoona; eenyummaa keenya illee isa keessatti qabaannaatii.'

²⁹ "Kanaafuu nu waan ilmaan Waaqaa taaneef Waaqni waan akka warqee yookaan meetii yookaan dhagaa jechuunis waan ogummaa fi beekumsa namaatiin hojjetame fakkaata jennee yaaduu hin qabnu. ³⁰ Waaqni bara wallaalum-

maa durii hin ilaalu ture; amma garuu akka namni iddoo hunda jiru hundi qalbii jijjiirratu ajaja. ³¹ Innis guyyaa itti harka namicha filate sanaatiin qajeelummaadhaan addunyaatti muru murteesseeraatii; kanas warra du'an keessaa isa kaasuun nama hundumaaf mirkaneesseera."

³² Isaan keessaa namoonni tokko tokko yommuu waa'ee du'aa ka'uu warra du'anii dhaga'anitti ni qoosan; warri kaan immoo, "Nu ammas dubbii kana sirraa dhaga'uu barbaanna" jedhan. ³³ Kana irratti Phaawulos isaan keessaa ba'ee deeme. ³⁴ Namoonni tokko tokko garuu gama Phaawulos goranii amanan; isaan keessaas namichi Diiyonaasiyoos jedhamu kan miseensa Ariyoosphaagos ture tokko, dubartiin Damaariis jedhamtuu fi namoonni biraas isaan wajjin turan.

18

Phaawulos Qorontos Keessatti

¹ Kana booddee Phaawulos Ateenaa ka'ee Qorontos dhaqe. ² Achittis Yihuudii Aqiilaa jedhamu kan biyya Phonxoositti dhalate tokko argate; Aqiilaan kunis sababii Qilaawudewoos akka Yihuudoonni hundinuu biyya Roomaa keessaa ba'an ajajeef dhi'oo niitii isaa Phirisqilaa wajjin Iixaaliyaadhaa dhufe. Phaawulos isaan ilaaluu dhaqe. ³ Innis waan akkuma isaanii hojjetaa dunkaanaa tureef achi jiraatee isaan wajjin hojjete. ⁴ Guyyaa Sanbataa hundas mana sagadaa keessatti falmee Yihuudootaa fi Giri-ikota amansiisa ture.

⁵ Phaawulos yeroo Siilaasii fi Xiimotewos Maqedoonyaadhaa dhufanitti akka Yesuus kun Kiristoos* ta'e Yihuudootaaf dhugaa ba'aa dubbicha lallabuutti ni jabaata ture. ⁶ Yommuu Yihuudoonni isaan mormanii isa arrabsanittis garuu Phaawulos uffata isaa hurgufatee, "Dhiigni keessan matuma keessan irra haa jiraatu! Ani qulqulluu dha; ammaa jalqabee gara Namoota Ormaa nan dhaqa" jedheen.

⁷ Innis achii ba'ee mana namicha Waaqa waageffatu kan maqaan isaa Tiitoo jedhamu tokkoo dhage; manni namicha sanaas mana sagadaatti aana ture. ⁸ Kiriisphoos bulchaan mana sagadaa sanaas warra mana isaa jiraatan hunda wajjin Gooftaatti amane; namoota Qorontos kanneen Phaawulosin dhaga'an keessaa baay'een isaanii amananii cuuphaman.

⁹ Halkan tokko Gooftaan akkana jedhee mul'ataan Phaawulositti dubbate; "Hin sodaatin; dubbadhu malees hin cal'isin. ¹⁰ Sababii ani si wajjin jiruuf namni tokko iyyuu si miidhuuf jedhee si hin tuqu; ani magaalaa kana keessaa nama baay'ee qabaatii." ¹¹ Kanaafuu Phaawulos dubbii Waaqaa isaan barsiisaa waggaa tokkoo fi walakkaa achi ture.

¹² Yeroo Gaaliyoon bulchaa Akaayaa turetti Yihuudoonni tokkummaadhaan Phaawulositti ka'anii mana murtiitti isa dhi'eessan. ¹³ Isaanis, "Namichi kun akka isaan karaa seeraan ala ta'een Waaqa waageffataniif namoota sossobaa jira" jedhanii isa himatan.

* **18:5** 18:5 yookaan Masiihicha

¹⁴ Utuu Phaawulos dubbachuuf jedhee afaan banachuutti jiruu Gaaliyoon Yihuudootaan akkana jedhe; “Yaa Yihuudoota, utuu dubbiin kun waa’ee balleessaa hojjechuu yookaan waa’ee yakka guddaa ta’ee ani silaa obsaan isinan dhaga’a ture. ¹⁵ Gaaffiin keessan garuu waan waa’ee jechootaa, waa’ee maqaawwaniitii fi waa’ee seera keessanii ta’eef kana isinuu fixadhaa; ani waan akkanaatiif abbaa murtii hin ta’uutii.” ¹⁶ Kanaafuu mana murtii keessaa gad isaan baase. ¹⁷ Isaan hundi bulchaa mana sagadaa sanatti jechuunis Soosteenesitti garagalanii fuula mana murtii duratti isa tumuu jalqaban. Wannii kun garuu xinnuma illee Gaaliyoo hin yaaddessine.

Phirisqilaa, Aqiilaa fi Apholoos

¹⁸ Phaawulos yeroo muraasa Qorontos keessa ture. Ergasiis obboloota biraa deemee Phirisqilaa fi Aqiilaa wajjin dooniidhaan Sooriyaa dhage; innis waan wareega qabuuf utuu hin deemin Kanchire’aatti mataa haaddate. ¹⁹ Phaawulosis yeroo Efesoon ga’anitti Phirisqilaa fi Aqiilaa achitti dhiisee ofii isaatii garuu mana sagadaa seenee Yihuudootaan mormaa ture. ²⁰ Yommuu isaan akka inni yeroo dheeraa isaan bira turu kadhatanitti immoo dhaga’uu dide. ²¹ Garuu akkuma isaan biraa deemeen, “Yoo Waaqni jedhe ani deebi’ee nan dhufa” jedheen; dooniidhaanis Efesoonii ka’ee deeme. ²² Innis Qiisaariyaa geenyaan ol ba’ee waldaa kiristaanaa dubbise; ergasiis Anxookiyyaatti gad bu’e.

²³ Phaawulos erga Anxookiyyaa keessa takka bubbulee booddee achii ka’ee barattoota hunda

jajjabeessaa biyya Galaatiyaatii fi Firiigiyaa hunda keessa iddoo tokko irraa iddoo kaanitti nanaanna'aa ture.

²⁴ Gidduudhuma sana Yihuudiin Iskindiriyaaatti dhalate kan Apholoos jedhamu tokko gara Efesoon dhufe; innis nama arraba qajeelu, kan Katabbiwwan Qulqulluu gad fageenyaan beeku ture. ²⁵ Namichi kun duraan karaa Gooftaa baratee ture; inni yoo cuuphaa Yohannis qofa beeke illee hafuura ho'aadhaan waa'ee Yesuus qajeelchee dubbachaa, barsiisaas ture. ²⁶ Mana sagadaa keessattis sodaa malee dubbachuu jalqabe; Phirisqilaa fi Aqilaanis yommuu isa dhaga'anitti mana isaaniitti isa waamanii karaa Waaqaa isa duraa caalaatti sirriitti addeessaniif.

²⁷ Yeroo Apholoos Akaayaa dhaquu barbaadetti obbollooni isa jajjabeessanii akka barattooni achi jiran sun isa simataniif xalayaa barreessaniif. Innis achi ga'ee warra ayyaana Waaqaatiin amananii turaniif gargaarsa guddaa ta'e. ²⁸ Inni akka Yesuus kun Kiristoos ta'e Katabbiwwan Qulqulluudhaan mirkaneessaa, jabaatee ifaan ifatti Yihuudootaan mormee amansiisaa turetii.

19

Phaawulos Efesoon Keessatti

¹ Utuu Apholoos Qorontos keessa jiruu Phaawulos immoo biyya ol aanu keessa ba'ee Efesoon dhufe; achittis barattoota tokko tokko argate. ² Innis, "Isin yeroo amantanitti Hafuura Qulqulluu argattaniirtuu?" jedhee gaafate.

Isaan immoo deebisanii, “Hin arganne; nu akka Hafuurri Qulqulluun jiru iyyuu takkumaa hin dhageenye” jedhan.

³ Phaawulosis, “Yoos cuuphaa kami cuupham-tan ree?” jedhee gaafate.

Isaanis, “Cuuphaa Yohannis” jedhan.

⁴ Phaawulosis, “Cuuphaan Yohannis cuuphaa qalbii jijjiirranmaa ti; Yohannis akka isaan kan isa duubaan dhufaa jirutti, jechuunis Yesuusitti amananiif namootatti hima ture” jedhe. ⁵ Isaanis waan kana dhaga’anii maqaa Gooftaa Yesuusitti cuuphaman. ⁶ Yommuu Phaawulos harka isaan irra kaa’etti Hafuurri Qulqulluun isaan irra bu’ee; isaanis afaan haaraadhaan dubbatan; raajiis ni dubbatan. ⁷ Isaanis walumatti gara nama kudha lamaa turan.

⁸ Phaawulosis mana sagadaa seenee waa’ee mootummaa Waaqaa isaan wajjin falmaa, akka isaan amananiifis yaalaa, ji’a sadii sodaa malee dubbachaa ture. ⁹ Isaan keessaa tokko tokko garuu mata jabeeyyii ta’an; amanuus didanii waa’ee karaa sanaa uummata duratti waan hamaa dubbatan; kanaaf Phaawulos isaan dhi-isee deeme; barattootas ofitti fudhatee mana barumsaa Xiraanoos keessatti guyyuma guyyaan isaan wajjin mari’achaa ture. ¹⁰ Kunis waggaa lama itti fufe; kanaaf Yihuudoonnii fi Giriikonni biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu dubbii Gooftaa dhaga’an.

¹¹ Waaqni harka Phaawulosiitiin hojii dinqii kan akka malee dinqisiisu hojjechaa ture.

¹² Kanaaf maarrabiin yookaan marxoon dhagna isaa tuqe iyyuu dhukkubsattootatti geeffama

ture; isaanis ni fayyu; hafuurri hamaanis isaan keessaa ba'a ture.

¹³ Yihuudoonni biyya keessa nanaanna'anii hafuurota xuraa'oo nama keessaa baasan tokko tokkos namoota hafuura hamaan qabaman irratti maqaa Gooftaa Yesuus waamuu yaalan; isaanis, "Ani maqaa Yesuus kan Phaawulos lallabu sanaan sin ajaja" jedhan. ¹⁴ Ilmaan Iskoy-aas, isa luba hangafa Yihuudootaa ture sanaa torbanis waan kana hojjetaniiru. ¹⁵ Hafuurri hamaan sun garuu, "Ani Yesuus beeka; waa'ee Phaawulos beeka; isin immoo eenyu?" jedhee deebiseef. ¹⁶ Namichi hafuura hamaan qabame sunis isaanitti utaale; hunda isaaniis mo'ate; ni tumes; isaanis madaa'anii qullaa isaanii mana keessaa ba'anii baqatan.

¹⁷ Kunis Yihuudootaa fi Giriikota Efesoon keessa jiraatan hunda biratti beekame; isaan hundis sodaan guutaman; maqaan Gooftaa Yesuus baay'ee kabajame. ¹⁸ Warra amanan keessaas baay'een isaanii dhufanii hojii isaanii hamaa sana ifatti baasanii himachaa turan. ¹⁹ Warra falfala hojjechaa turan keessaas namoonni baay'een kitaabota isaanii walitti qabani fuula uummataa duratti guban; gatiin kitaabota sanaas yommuu shallagametti gara meetii* kuma shantama ta'e. ²⁰ Haala kanaanis dubbiin Gooftaa akka malee babal'ate; humnaan guddate.

²¹ Erga wanni kun hundinuu ta'ee booddee Phaawulos Maqedooniyaa fi Akaayaa keessa dar-

* **19:19** 19:19 meetii - beesseen meetii tokko mindaa hojjetaan tokko guyyaatti argatuu dha.

bee Yerusaalem dhaquu murteeffate; innis, “Ani ergan achi ga’ee booddee Roomaas dhaquun qaba” jedhe. ²² Innis gargaartota isaa keessaa nama lama jechuunis Xiimotewosii fi Erisxoosin Maqedooniyaatti ergee ofii immoo yeroof biyya Asiyaa keessa ture.

Goolii Efesoon Keessatti Ka’e

²³ Gidduma sana waa’ee karaa sanaa irratti gooliin guddaan uumame. ²⁴ Tumtuun meetii kan Dimeexiroos jedhamu tokko fakkii mana qulqullummaa Arxemiisi† meetii irraa hojjechuun ogeeyyii hojii harkaatiif galii guddaa galchaa ture. ²⁵ Innis isaan hundaa fi namoota hojii akkasii qaban kaan walitti waamee akkana jedheen; “Yaa namoota nana, akka nu hojii kana irraa galii guddaa argannu ni beektu. ²⁶ Isin akka namichi Phaawulos jedhamu kun utuu Efesoon qofatti hin ta’in guutummaa biyya Asiyaa gara caalu keessattis akka waaqonni harka namaatiin tolfaman waaqota hin ta’in dubbachuudhaan nama hedduu amansiisee karaa irraa balleesse ni argitu; ni dhageessus. ²⁷ Kanaafuu akka maqaan hojii keenyaa inni gaariin sun badu soodaan jira; garuu kana qofa utuu hin ta’in manni sagadaa Arxemiisi waaqittii guddoo sanaa iyyuu ni salphata; waaqittiin biyya Asiyaa guutuu fi addunyaa keessatti waaqeffatamtu mataan ishee iyyuu ulfina waaqummaa ishee ni dhabdi.”

²⁸ Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti akka malee aaranii, “Arxemiisiin warra Efesoon

† **19:24** 19:24 Arxemiisi – waaqittii tolfamtuu dhaltii; manni qulqullummaa ishee dinqiiwwan torban addunyaa durii keessaa tokko ture.

guddoo dha!” jedhanii iyyan. ²⁹ Yommusuma magaalattiin ni raafamte; namoonni sunis miiltota Phaawulos kanneen Maqedooniyaadhaa dhufan jechuunis Gaayoosii fi Arisxirokoosin qabanii akkuma nama tokkootti gara iddoo itti tapha argisiisanii girrisanii fiigan. ³⁰ Phaawulos uummatatti mul’achuu barbaade; barattoonni garuu hin eeyyamneef. ³¹ Qondaaltota biyya Asiyaa warra michoota Phaawulos turan keessaas tokko tokko nama isatti erganii akka inni iddoo itti tapha argisiisan sana hin dhaqne isa kadhatan.

³² Yaa’ichis wacaan guutame: Garri tokko waan tokko, garri kaan waan biraa iyye. Garri caalaan isaanii immoo waan achitti walitti qabamaniif illee hin beekne. ³³ Yihuudoonnis Iskindiroosin dhiibanii fuula uummataa duratti baafnaan, namoonni tokko tokko uummata keessaa iyyanii gorsa kennaniif; innis uummata duratti falmachuuf jedhee akka namoonni cal’isaniif harkaan mallattoo kenne. ³⁴ Yommuu akka inni Yihuudii ta’e hubatanitti garuu isaan hundinuu sagalee tokkoon, “Arxemiisiin warra Efesoon guddoo dha!” jedhanii gara sa’aatii lamaa iyyaa turan.

³⁵ Barreessaan magaalaa sanaas uummata cal’isiisee akkana jedhe; “Yaa namoota Efesoon, akka magaalaa Efesoon kun eegduu mana sagadaa Arxemiisi guddittiitii fi fakkii ishee kan samii irraa bu’e sanaa taate namni hin beekne jiraa? ³⁶ Kanaaf waan namni dhugaa kana falmu hin jirreef isin cal’isuu qabdu; waan tokko illee jarjarsuun hojjechuu hin qabdan. ³⁷ Isaan

mana sagadaa saamuu yookaan waaqittii keenya arrabsuu baatan illee isin jara kana as fiddaniirtu. ³⁸ Kanaaf Dimeexiroosii fi ogeeyyiin isa wajjin jiran sun yoo waan ittiin nama tokko iyyuu himatan qabaatan manneen murtii banaa dha; bulchitoonni biyyaas jiru. Isaan himata qaban achitti haa dhi'eeffatan. ³⁹ Yoo wanni biraa kan isin dhi'eeffachuu barbaaddan tokko iyyuu jiraate garuu wanni sun yaa'ii seera qabeessa irratti ilaalama. ⁴⁰ Nu wal ga'ii kanaaf sababii dhi'eeffachuu dandeenyu waan hin qabneef goolii har'a ta'e kanatti akka gaafatamnu sodaa qabna." ⁴¹ Innis erga waan kana dubbatee booddee waldaa sana gad lakkise.

20

Phaawulos Maqedooniyaa fi Giriik Dhaqe

¹ Phaawulos erga gooliin qabbanaa'ee booddee barattoota waamsisee isaan jajjabeesse; "Nagaatti" isaaniin jedhees Maqedooniyaa dhaquuf ka'e. ² Innis dubbii nama jajjabeessu baay'ee uummatatti dubbachaa naannoo sana keessa darbee dhuma irratti Giriik ga'e; ³ achis ji'a sadii ture. Akkuma inni dooniin Sooriyaa dhaquuf ka'eenis sababii Yihuudoonni isatti malataniif karaa Maqedooniyaatiin deebi'uuf kutate. ⁴ Beeriyaadhaa Soophaaxroos ilma Phiiyroos, Tasaloniiqeedhaa Arisxirokoosii fi Sekunduus, Darbeenii immoo Gaayoos isa wajjin deeman; akkasumas Xiimotewos, biyya Asiyaatii immoo Xikiqoosii fi Xiroofiimoos isa wajjin deeman. ⁵ Namoonni kunneen nu dura

darbanii Xiroo'aasitti nu eegan. ⁶ Ayyaana Maxinoo booddee garuu Fiiliphisiyuusii dooniin kaanee bultii shan booddee warra kaan wajjin Xiroo'aasitti wal arganne; achis guyyaa torba turre.

Awuxekiis Du'aa Kaafame

⁷ Nus guyyaa jalqaba torban sanaatti buddeena caccabsuuf jennee walitti qabamne; Phaawulos namootatti haasa'e. Innis waan guyyaa itti aanutti deemuu barbaadeef hamma halkan walakkaatti haasaa dheeresse. ⁸ Gulantaa darbii iddoo nu itti walitti qabamne keessa ibsaa baay'eetu ture. ⁹ Dargaggeessi Awuxekiis jedhamu tokkos foddaa irra taa'aa ture; yommuu Phaawulos haasaa dheeressettis hirribni cimaan isa fudhate; utuu hirriiban of wallaalee jiruus darbii sadaffaa irraa kufe; isaanis reeffa isaa lafaa fuudhan. ¹⁰ Phaawulos gad bu'ee dargaggeessa sana irratti gombifamee isa ham-machuudhaan, "Lubbuun keessa jirtiitii hin rifatinaa!" jedhe. ¹¹ Innis darbii sanatti ol deebi'ee buddeena caccabsee nyaate; hamma lafti bariituttis yeroo dheeraa isaan wajjin haasa'e achii deeme. ¹² Namoonnis dargaggeessa sana jiraataa ta'ee manatti geessan; baay'ees ni jajjabaatan.

Phaawulos Jaarsolii Waldaa Kiristaanaa Efe-soon Gorse

¹³ Nus Phaawulosin achii fuudhuuf jennee duraan dursinee gara doonii dhaqnee doonidhaan Asoositti qajeelle; Phaawulos miillaan deemuuf jedhee ofuma isaatii waan kana ka-roorfatee tureetii. ¹⁴ Asoosittis isaan wal arginee dooniidhaan Miixiiliinitti dabarre. ¹⁵ Guyyaa

itti aanuttis dooniin achii kaanee fuullee Ki-iyos geenye; guyyaa tokko booddees Saamoositti baane; guyyaa itti aanu immoo Miilexoos geenye. ¹⁶ Phaawulosis yoo danda'ameef waan guyyaa Pheenxeqoosxeetiin Yerusaalem ga'uuf ariifateef akka biyya Asiyaa keessatti yeroon isa duraa hin dhumneef jedhee dooniidhaan Efesoon bira darbee deemuu murteeffatee ture.

¹⁷ Innis Miilexoosii Efesoonitti nama ergee jaarsolii waldaa kiristaanaa ofitti waamsise.

¹⁸ Isaan gara isaa dhufnaan akkana jedheen; “Ani gaafan biyya Asiyaa dhufe kan duraatii jalqabee yeroon isin wajjin jiraachaa ture sana hunda haala akkam keessa akka ani jiraachaa ture isin mataan keessan iyyuu beektu. ¹⁹ Ani yoon mala Yihuudootaatiin akka malee qorame illee gad of qabiisa guddaa fi imimmaaniin Gooftaa tajaajileera. ²⁰ Utuu waan faayidaa isinii qabu tokko illee lallabuu irraa of hin qusatin akka ani mana tokkoo gara mana kaanii deemee ifatti baasee isin barsiise isinuu beektu.

²¹ Ani akka Yihuudoonnii fi Giriikonni qalbii jijjiirrachuudhaan gara Waqaatti deebi'anii fi akka isaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti amanan isaanitti himeera.

²² “Ammas ani utuu waan achitti narra ga'uuf jiru hin beekin Hafuuraan dirqamee Yerusaalem dhaquuttin jira. ²³ Hafuurri Qulqulluun immoo akka hidhamuu fi rakkachuun na eeggatu magaalaa hunda keessatti dhugaa naa ba'a. ²⁴ Ta'us ani fiigicha sana xumuruu fi hojii Gooftaa Yesuus natti kenne sana hobbaafachuuf jedhee jireenya koo akka waan faayidaa hin qabneetti

nan lakkaa'a; hojiin kunis wangeela ayyaana Waaqaatiif dhugaa ba'uu dha.

²⁵ “Ani akka isin warra ani keessa nanaanna'ee mootummaa Waaqaa lallabe kanneen keessaa namni tokko iyyuu lammata na hin argine nan beeka. ²⁶ Kanaafuu ani dhiiga nama hundaa irraa qulqulluu ta'uu koo har'a isinitti nan hima. ²⁷ Ani fedhii Waaqaa hunda isinitti himuu irraa of hin qusanneetii. ²⁸ Isin of eegaa; karra hoolota Hafuurri Qulqulluun irratti Phaaphaasota isin godhe sanaa hundas eegaa. Waldaa Kiristaanaa Waaqaa kan inni dhiiga ofii isaatiin bitate sanaafis tiksoota ta'aa. ²⁹ Erga ani deemee booddee akka yeeyyiiwwan hamoon dhufanii gidduu keessan seenan, akka isaan karra hoolotaa sana keessaa tokko illee hin hambifnes ani beeka. ³⁰ Isinuma keessaa iyyuu namoonni barattoota of faana fudhachuuf jedhanii dubbii micciiramaa dubbatan ni ka'u. ³¹ Kanaafuu isin of eeggadhaa! Akka ani waggaa sadii halkanii guyyaa utuu gargar hin kutin imimmaaniin tokkoo tokkoo keessan gorsaa ture yaadadhaa.

³² “Ani amma Waaqatti, akkasumas dubbii ayyaana isaa kan isin ijaaruu danda'uu fi kan warra qulqullaa'an hunda keessatti dhaala isinii kennuu danda'u sanatti isinin kennadha. ³³ Ani meetii yookaan warqee yookaan uffata nama tokkoo iyyuu hin kajeelle. ³⁴ Akka ani harkuma koo kanaan hojjedhee waan naa fi warra na wajjin jiraniif barbaachisu argamsiise isin mataan keessan iyyuu ni beektu. ³⁵ Ani waan hojjedhe hunda keessatti nu dubbii Gooftaa Yesuus

mataan isaa, ‘Fudhachuu irra kennuutu eebba qaba’ jedhee dubbate sana yaadachaa hojii jabaa akkanaatiin akka warra dadhabaa gargaaruu qabnu isin argisiiseera.”

³⁶ Innis waan kana dubbatee isaan hunda wajjin jilbeenfatee Waaqa kadhate. ³⁷ Hundi isaaniis akka malee boo’aa morma Phaawulositti marmanii isa dhungatan. ³⁸ Wannii akka malee isaan gaddisiise akka isaan yeroo sanaa jalqabanii lammata isa hin argine dubbachuu isaa ti. Ergasii isaan hamma dooniitti isa geggeessan.

21

Phaawulos Yerusaalem Dhaqe

¹ Erga isaaniin gargar baanee booddees dooniidhaan kaanee utuu mirgaa bitaatti hin gorin Qoositti qajeelle. Guyyaa itti aanutti Rooddees dhaqnee achii immoo Phaaxaraatti dabarre. ² Doonii Finiiqeetti ce’u tokkos argannee isa yaabbannee adeemsa itti fufne. ³ Yommuu Qophiroosin arguu dandeenyetti, harka bitaatti ishee dhiifnee Sooriyaatti qajeelle; nus iddoo dooniin keenya fe’iisa isaa itti buufachuuf ture Xiirrositti irraa buune. ⁴ Achitti barattoota argannee guyyaa torba isaan bira turre. Isaanis akka Phaawulos Yerusaalem hin dhaqneef Ha-fuura Qulqulluun isa akeekkachiisan. ⁵ Garuu yeroon keenya dhumnaan achii kaanee deemsa keenya itti fufne; barattoonni hundinuu niitota isaaniitii fi ijoollee isaanii wajjin magaalattii keessaa nu baasanii nu geggeessan; nus qarqara

galaanaatti jilbeenfannee kadhanne. ⁶ Erga na-gaatti waliin jennee booddees doonii yaabbanne; isaan immoo mana isaaniitti deebi'an.

⁷ Xiirrosii kaanee adeemsa keenya itti fu-fuudhaan Phitolemaayisitti galle; achittis ob-boloota dubbifnee guyyaa tokko isaan bira oolle. ⁸ Guyyaa itti aanutti achii kaanee Qiisaariyaa geenye; achittis mana lallabaa wangeelaa tokkoo mana Fiiliphos isa warra torbaan keessaa tokko ture sanaa dhaqnee isa bira turre. ⁹ Innis ijoollee durbaa kanneen hin heerumin afur qaba ture; isaanis raajii dubbatu turan.

¹⁰ Erga nu guyyaa hedduu achi turree booddee raajiin Agaaboos jedhamu tokko Yihuudaad-haa gad bu'e. ¹¹ Innis gara keenya dhufee sabbata Phaawulos fuudhee harkaa fi miilla ofii isaa hidhee, "Hafuurri Qulqulluun, 'Yi-huudoonni Yerusaalem jiraatan abbaa sabbata kanaa akkanatti hidhanii dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu' jedha" jedhe.

¹² Nus yommuu waan kana dhageenyetti akka Phaawulos Yerusaalemitti ol hin baa-neef namoota achi jiran wajjin isa kadhanne. ¹³ Phaawulos immoo deebisee, "Isin maaliif boossanii garaa na raafu? Ani maqaa Goof-taa Yesuusiitiif jedhee Yerusaalemitti hidhamuu qofa utuu hin ta'in du'uuf illee qophaa'eeraatii" jedhe. ¹⁴ Yommuu inni nuu sarmuu didettis, "Fedhiin Gooftaa haa ta'u" jennee dhiifne.

¹⁵ Guyyoota kanneen booddees qophoofnee Yerusaalemitti ol baane. ¹⁶ Barattoonni Qi-isaariyaa keessaa tokko tokko nu miiltessanii gara mana Minaason nu geessan; innis nama

Qophiroos kan barattoota durii keessaa tokko turee dha.

Phaawulos Yerusaalem Ga'e

¹⁷ Yommuu nu Yerusaalem geenyetti obbolloonni gammachuudhaan nu simatan. ¹⁸ Guyyaa itti aanuttis Phaawulos nu wajjin Yaaqoob bira dhage; jaarsoliin hundinuu achi turan. ¹⁹ Phaawulosis nagaa isaan gaafatee waan Waaqni tajaajila inni kenneen Namoota Ormaa keessatti hojjete hunda tokko tokkoon isaanii ibse.

²⁰ Isaan yommuu waan kana dhaga'anitti Waaqa galateeffatan. Phaawulosiinis akkana jedhan; "Yaa obboleessa, ati akka Yihuudoonni kuma hedduun amanan ni argita; hundi isaaniis hinaaffaa seeraaf qabu. ²¹ Ati akka Yihuudoonni Namoota Ormaa keessa jiraatan hundinuu ilmaan isaanii dhagna hin qabnee fi akka isaan akka duudhaa keenyaatti hin jiraanne itti himtee akka isaan seera Musee irraa gara galan barsiisuun kee isaanitti himameera. ²² Isaan akka ati dhufte dhugumaan ni dhaga'u; egaa maal gochuu wayya? ²³ Kanaaf ati waan nu sitti himnu godhi; namoonni wareega of irraa qaban afur nu bira jiru. ²⁴ Akka isaan mataa isaanii haaddataniif namoota kanneen ofitti fudhiitii isaan wajjin of qulqulleessiitii baasii isaanii ati baasi. Kanaanis namoonni hundinuu akka oduun waa'ee kee odeeffame sun dhugaa hin ta'in, akka ati mataan kee iyyuu seeraaf ajajamtee jiraattu ni beeku. ²⁵ Waa'ee Namoota Ormaa kanneen amananii immoo akka isaan nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffame,

dhiiga, foon horii hudhamee du'eetii fi sagaa-galummaa lagataniif nu murtii keenya isaaniif barreessineerra.”

²⁶ Phaawulosis guyyaa itti aanutti namoota sana ofitti fuudhee isaan wajjin of qulqulleesse; ergasii immoo gaafa guyyoonni qulqullaa'ummaa* sun itti xumuramanii fi yeroo itti aarsaan maqaa tokkoo tokkoo isaaniitiin dhi'eeffamuu malu beeksisuuf mana qulqullummaa seene.

Phaawulos Qabame

²⁷ Yommuu guyyoonni torban sun xumura-muu ga'anitti Yihuudoonni biyya Asiyaatii dhufan tokko tokko Phaawulosin mana qulqullummaa keessatti argan. Isaanis nama hundumaa kakaasaniis isa qaban. ²⁸ Iyyaniis, “Yaa namoota Israa'el nu gargaaraa! Namichi kun nama saba keenyaan mormaa, seera keenyaa fi mana qulqullummaa mormaa nama hunda iddoo hundatti barsiisuu dha. Kana malees inni Giriikota mana qulqullummaatti ol galchee iddoo qulqulluu kana xureesseera” jedhan. ²⁹ Isaan waan duraan namicha Efesoon kan maqaan isaa Xiroofiimoos jedhamu tokko Phaawulos biratti magaalaa keessatti arganii turaniif, waan Phaawulos mana qulqullummaatti ol isa galche se'aniitii.

* **21:26** 21:26 guyyoonni qulqullaa'ummaa - Yeroo guyyoota torbaanii kan itti namoonni afran sirna Naazirummaa guuttatan sun utuu akka aadaatti aarsaa dhi'eessuuf jilaan hin qulqulleef-famin dura keessa darbuu malan argisiisa.

³⁰ Magaalaan sunis guutummaatti ni raafamte; namoonnis karaa hundumaan figaa dhufan. Isaanis Phaawulosin qabaniif lafa irra harkisaa mana qulqullummaatii gad baasan; yommuuma karroonni cufaman. ³¹ Utuu isaan isa ajjeesuu yaalanuu akka magaalaan Yerusaa'alem guutummaatti raafamaa jirtu oduun ajajaa waraana Roomaa ga'e. ³² Innis yeruma sana loltootaa fi ajajjuuwwan dhibbaa tokko tokko fudhatee fiigichaan isaanitti gad bu'e. Isaanis yommuu ajajaa sanaa fi loltoota isaa arganitti Phaawulosin tumuu dhiisan.

³³ Ajajaan sunis dhufee isa qabe; akka inni foncaaa lamaan hidhamus ajaje; akka inni eenyu ta'ee fi akka inni maal hojjechaa tures isa gaafate. ³⁴ Tuuta sana keessaas garri tokko waan tokko jedhanii iyyaa, garri kaan immoo waan biraa jedhanii iyyaa turan; ajajaan sunis sababii waca namaatiif waan mirkana ta'e argachuu waan dadhabeef akka Phaawulos gara qubata loltootaatti geeffamu ajaje. ³⁵ Phaawulos gulan-taa ittiin gad ba'an bira geenyaan sababii goolii namootaatiif loltoonni isa baatan. ³⁶ Namoonni hedduunis, "Isa ajjeesi!" jedhanii iyyaa duukaa bu'an.

Dubbii Phaawulos Uummatatti Dubbate
22:3-16 kwf - Hoj 9:1-22; 26:9-18

³⁷ Phaawulos yommuu loltoonni isa fuudhanii qubata loltootaatti ol isa galchuuf jedhanitti, ajajaa sanaan, "Akka ani waa sitti himu naa eeyyamtaa?" jedhee gaafate.

Ajajaan sun immoo deebisee akkana jedhe; “Ati afaan Giriik ni dubbattaa? ³⁸ Ati namicha biyya Gibxi kan dhi’eenya kana goolii kaasee shororkeessitoota† 4,000 fudhatee gammoojjiitti gale sana mitii?”

³⁹ Phaawulosis, “Ani Yihuudii Xarsees magaalaa beekamtuu Kiilqiyaa keessaa sanaa ti. Maaloo, akka ani namoota kanatti dubbadhu naa eeyyami” jedhee deebise.

⁴⁰ Phaawulos akkuma eeyyama ajajaa sanaa argateen gulantaa sana irra dhaabatee akka namoonni cal’isaniif harkaan mallattoo kenne; yommuu isaan hundinuu cal’isanitti immoo afaan Araamaayikiitiin akkana jedheen.

22

¹ “Yaa obbolootaa fi abbootii, falmata ani amma isin duratti dhi’eeffadhu kana mee naa dhaga’aa.”

² Jarris yommuu isaa afaan Ibraayisxiitiin isaanitti dubbatu dhaga’anitti kan duraa illee caalaa cal’isan.

Phaawulosis akkana jedhe; ³ “Ani Yihuudii dha; magaalaa Xarsees ishee biyya Kiilqiyaa keessaa sanattin dhaladhe; garuu Yerusaalemitin guddadhe. Miilla Gamaaliyaal jalattis seera Abbootii keenyaa akka gaariitti baradhee, akkuma isin hundi har’a hinaaftan kana anis Waaqaaf nan hinaafa ture. ⁴ Dhiiraa fi

† **21:38** 21:38 shororkeessitoota - namoonni kunneen finciltoota ciccimoo akka diinota warra Roomaattii fi akka diinota Yihuudoota warra Roomaa deeggaraniitti of ilaalan hundaatti of lakkaa’anii dha. Isaanis yeroo ayyaana gara garaatti saba kaanitti makamarii diinota isaanii ajjeesaa turan.

dubartii qabee, mana hidhaa keessa isaan bu-usuudhaan duuka buutota karaa kanaa hamma du'aatti ari'adheera; ⁵ waan kanas lubni ol aanaanii fi waldaan jaarsolii guutuun ragaa naa ba'u. Anis xalayoota isaan gara obboloota warra Damaasqoo jiraniitti barreessan fudhadheen akka namoonni kunneen adabamaniif hidhee Yersaaleemitti isaan fiduuf achi nan dhage.

⁶ “Gara saafaatti, akkuma ani Damaasqootti dhi'aadheen ifni guddaan isaa akkuma tasaa samii irraa naannoo kootti balaqqise. ⁷ Anis lafatti kufeen sagalee, ‘**Yaa Saa'ol! Yaa Saa'ol! Ati maaliif na ari'atta?**’ naan jedhu tokkon dhaga'e.

⁸ “Anis, ‘Yaa Gooftaa ati eenyu?’ jedheen gaafadhe.

“Inni immoo deebisee, ‘**Ani Yesuus nama Naazreeti isa ati ari'attuu dha**’ naan jedhe. ⁹ Warri na wajjin turanis ifa sana argan malee sagalee isa natti dubbachaa ture sanaa hin hubanne.

¹⁰ “Anis, ‘Yaa Gooftaa, ani maal godhu ree?’ jedhee gaafadhe.

“Gooftaanis, ‘**Ka'ii Damaasqoo seeni. Wannii akka ati hojjettuuf siif kaa'ame hundinuu achitti sitti himamaatii**’ naan jedhe. ¹¹ Anis sababii calaqqisa ifa sanaatiif homaa arguu dadhabnaan, warri na wajjin turan harka qabanii Damaasqootti na geessan.

¹² “Namichi Anaaniyaas jedhamu kan sirriitti seera eegu tokko Yihuudoota achi jiraatan hunda biratti maqaa gaarii qaba ture. ¹³ Innis gara koo dhufee na bira dhaabatee, ‘Yaa obboleessa koo Saa'ol, agartuun kee siif haa deebi'u!’ naan

jedhe; agartuun koos yeruma sana naa deebi'e. Anis isa arguu danda'e.

¹⁴ “Innis akkana jedhe; ‘Waaqni abbootii keenyaa akka ati fedhii isaa beektu, akka ati Isa Qajeelaa sana argituu fi akka afaan isaa irraa dubbii dhageessuuf si filateera. ¹⁵ Atis waan argitee fi waan dhageesse sana fuula nama hundumaa duratti isaaf dhugaa ni baata. ¹⁶ Egaa amma maal eegda ree? Ka’ii maqaa isaa waammachaa cuuphamiitii cubbuu kee of irraa dhiqi.’

¹⁷ “Anis Yersaalemitti deebi'ee utuu mana qulqullummaa keessatti kadhannaatti jiruu akka waan of wallaaluu nan ta'e. ¹⁸ Gooftaa illee isaa, **'Jarri kun waan ati waa'ee koo dhugaa baatu hin fudhataniitii dafii ammuma Yersaalem keessaa ba'i!'** jedhee natti dubbatu nan arge.

¹⁹ “Anis deebiseen akkana jedhe; ‘Yaa Gooftaa jarri kun akka ani warra sitti amanan hidhuu fi tumuuf jedhee mana sagadaa tokko irraa gara isa biraatti darbaa ture beeku. ²⁰ Yeroo dhiigni dhuga baatuu keetii, dhiigni Isxifaanos dhangalaafamettis ani ajjeefamuu isaatti namootaan walii galee achi dhaabadheen uffata warra isa ajjeesanii eegaa ture.’

²¹ “Gooftaanis, **'Ani fagootti, gara Namoota Ormaatti sin ergaatii deemi'** naan jedhe.”

Phaawulos Akka Lammii Roomaa Ta'e Ibse

²² Namoonni sunis hamma inni dubbii kana dubbatutti isa dhaga'aa turan; ergasiis sagalee isaanii ol fudhatanii, “Namni akkanaa jiraachuu hin qabuutii lafa irraa balleessaa!” jedhanii iyyan.

23 Utuu isaan uffata isaanii dadarbatanii, awwaaras qilleensa keessa bibittinneessanii iyyanuu, 24 ajajaan sun akka Phaawulos qubata loltootaatti ol galfamuu ajaje; innis waan namoonni akkas isatti iyyaniif beekuuf jedhee akka Phaawulos garafamee qoratamu ajaje. 25 Phaawulos immoo yommuu isaan isa gara-fuuf* jedhanii teephaan isa hidhanitti ajajaa dhibbaa kan isa bira dhaabachaa tureen, “Lammii Roomaa tokko murtii malee garafuun isiniif ni eeyyamamaa?” jedhe.

26 Ajajaan dhibbaa sunis yommuu waan kana dhaga’etti gara ajajaa kumaa sanaa dhaqee, “Namichi kunoo lammii Roomaati ati maal gochuu yaadda?” jedheen.

27 Ajajaan kumaa sunis Phaawulos bira dhaqee, “Mee natti himi; ati lammii Roomaati?” jedhee gaafate.

Innis, “Eeyyee” jedhee deebise.

28 Ajajaan kumaa sunis, “Ani lammummaa kana argachuudhaaf gatii guddaa baase” jedhe.

Phaawulos immoo deebisee, “Ani garuu ittin dhaladhe” jedhe.

29 Warri isa qoruuf yaadanis yommuusuma isa irraa deebi’an; ajajaan kumaa sunis yommuu akka Phaawulos lammii Roomaa ta’ee fi akka ofii isaatii immoo Phaawulosin foncaan hidhe hubatetti ni rifate.

* 22:25 22:25 gara fuuf - gochi kun akka adabbiitti utuu hin ta’in karaa ittiin nama tokko qoratani yookaan rakkisani akka inni dhugaa baasu mirkaneessuuf itti fayyadamanii dha. Gochi kun garba yookaan maxxantuu irratti raawwatama malee lammii Roomaa tokko irratti hin raawwatamu ture.

Phaawulos Yaa'ii Yihuudootaa Duratti Dhi'aate

³⁰ Ajajaan kumaa sun sababii Yihuudoonni Phaawulosin himataniif sirriitti beekuu fed-hee guyyaa itti aanu isa hiikee akka luboonni hangafoonnii fi waldaan Yihuudootaa hundi walitti qabaman ajaje. Ergasii immoo Phaawulosin fidee akka inni fuula isaanii duratti dhi'aatu godhe.

23

¹ Phaawulos xiyyeeffatee yaa'ii sana ilaalee, “Yaa obboloota ko, ani hamma guyyaa har'aatti fuula Waaqaa dura yaada gaariidhaan jiraadheera” jedhe. ² Kana irratti Anaaniyaas lubni ol aanaan akka warri Phaawulos bira dhaabachaa turan sun afaan isaa keessa dha'an ajaje. ³ Phaawulosis deebisee, “Ati keenyan nooraa dibame, Waaqni si rukuta! Seeraan natti muruuf jettee achi teessee atumti mataan kee immoo akka ani dha'amu ajajuudhaan seera cabsitaa?” jedhe.

⁴ Warri Phaawulos bira dhaabachaa turanis; “Ati akkam luba Waaqaa ol aanaa tokko arrabsita?” jedhaniin.

⁵ Phaawulos immoo deebisee, “Yaa obboloota, ani akka inni lubicha ol aanaa ta'e hin beekne; 'Waa'ee bulchaa saba keetii hamaa hin dub-batin' jedhamee barreeffameeraatii”^{*} jedhe.

⁶ Phaawulos yommuu akka isaan keessaa garri tokko Saduugota, garri kaan immoo Fariisota ta'an beeketti, “Yaa obboloota ko, ani Fariisicha ilma Fariisii ti. Ani sababii akka

^{*} 23:5 23:5 Bau 22:28

warri du'an du'aa ka'an abdadhuuf qoramuuf dhi'aadheera" jedhe. ⁷ Yommuu inni waan kana dubbatetti Fariisotaa fi Saduuqota gid-duutti falmiin uumame; yaa'iin sun gargar qoodame. ⁸ Saduuqonni, "Du'aa ka'uun hin jiru, ergamoonnis, hafuuronnis hin jiran" jedhu; Fariisonni garuu akka kunneen hundinuu jiran amanu.

⁹ Wacni guddaanis uumame; barsiistonni seeraa tokko tokkos garee Fariisotaa keessaa ka'anii, "Nu balleessaa tokko illee namicha kana irratti hin arganne; Hafuura yookaan ergamaa Waaqaatu isatti dubbate ta'innaa?" jedhanii cimsanii dubbatan. ¹⁰ Ajajaan kumaa sunis yommuu falmiin jabaachaa deemetti jarri kun Phaawulosin cicciru jedhee sodaate. Kanaaf akka loltoonni dhaqanii humnaan achii isa fuudhanii qubata loltootaatti ol galchan ajaje.

¹¹ Gooftaanis halkan itti aanutti Phaawulositti mul'atee, "Jabaadhu! Akkuma Yerusaalem keessatti waa'ee koo dhugaa baate sana Roomaa keessattis dhugaa ba'uu qabdaatii" jedheen.

Maree Phaawulos irratti Mari'atame

¹² Yihuudoonni tokko tokko barii guyyaa itti aanuu mari'atanii akka hamma Phaawulosin ajjeesanitti waa hin nyaanne yookaan waa hin dhugne walii kakatan. ¹³ Namoota afurtamaa oltu maree kana irratti hirmaate. ¹⁴ Isaanis gara luboota hangafootaati fi gara maanguddootaa dhaqanii akkana jedhan; "Nu hamma Phaawulosin ajjeefnutti akka homaa afaaniin hin qabne jabeessinee kakanneerra. ¹⁵ Kanaafuu isinii fi waldaan Yihuudootaa waan waa'ee Phaawulos

sirriitti cimsitanii qorachuu barbaaddan fakkeessaatii akka ajajaan kumaa sun Phaawulosin gara keessanitti gad ergu kadhadhaa; nu utuu inni achi hin ga'in isa ajjeesuuf qophoofneerraatii.”

¹⁶ Garuu ilmi obboleettii Phaawulos yommuu maree kana dhaga'etti qubata loltootaatti ol galee Phaawulositti hime.

¹⁷ Phaawulosis ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama tokko waamee, “Dargaggeessi kun waan isatti himu qabaatii mee ajajaa kumaatti isa geessi” jedheen. ¹⁸ Innis ajajaa kumaa sanatti isa geesse.

Ajajaan dhibbaa sunis, “Phaawulos inni mana hidhaa jiru sun na waamsisee waan dargaggeessi kun waan sitti himu qabuuf akka ani isa sitti fidu na kadhate” jedheen.

¹⁹ Ajajaan kumaas dargaggeessa sana harka qabee kophaatti baasee, “Wanni ati natti himuu barbaaddu maali?” jedhee gaafate.

²⁰ Dargaggeessi sunis akkana jedhe; “Yihuudoonni waan waa'ee isaa sirriitti cimsanii qoruu barbaadan fakkeessanii akka ati Phaawulosin bori gara yaa'ii Yihuudootaatti gad ergitu si kadhachuuf walii galaniiru. ²¹ Waan isaan keessaa namoonni afurtamaa oli ta'an riphanii isa eeggachaa jiraniif ati isaan jalaa hin qabin. Isaan akka hamma isa ajjeesanitti homaa hin nyaanne yookaan hin dhugne kakataniiru; qophaa'aniis eeyyama kee eeggachaa jiru.”

²² Ajajaan kumaa sunis, “Ati akka waan kana natti himte nama tokkotti iyyuu hin dubbatin”

jedhee dargaggeessa sana akeekkachiisee gad dhiise.

Phaawulos Qiisaariyaatti Dabarfame

²³ Ergasii inni ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama lama waamee akkana jedhee ajaje; “Akka loltoonni dhibbi lama, abbootiin fardaa torbaatamnii fi warri eeboo qabatan dhibbi lama edana sa’aatii sadiitti Qiisaariyaa dhaqaniif qopheessaa. ²⁴ Phaawulosiifis farda inni yaabbatu qopheessaatii gara Feeliksi Bulchaa Biyyaatti nagaan geessaa.”

²⁵ Innis akkana jedhee xalayaa tokko barreesse.

²⁶ Qilaawudewoos Liisiiyaas irraa,
Gara bulchaa kabajamaa, gara Feeliksi:
Nagaa jirtaa.

²⁷ Yihuudoonni namicha kana qabanii ajjeesuu barbaadaa turan; ani garuu akka inni lammii Roomaa ta’e beekke loltoota koo wajjin dhaqee isa baase. ²⁸ Anis waan isaan isa himataniif beekuu barbaadeen fuula waldaa isaanii duratti isa dhi’eesse. ²⁹ Ani akka inni waa’ee gaaffii seera isaaniitiin himatame arge malee akka inni waan du’aan yookaan hidhaan isa ga’u tokkumaanuu himatame hin argine. ³⁰ Ani yeroo akka isaan namicha sanatti mari’atan dhaga’etti dafee isa sitti erge. Warra isa himatanis akka isaan himata isaanii sittan dhi’eeffatan ajajeera.

³¹ Kanaaf loltoonni sun akkuma ajajaman sana Phaawulosin fuudhanii halkaniin Anti-
iphaaxriisitti geessan. ³² Isaanis guyyaa itti

aanutti akka abbootiin fardaa isa wajjin deeman godhanii ofii immoo qubata loltootaatti deebi'an. ³³ Abbootiin fardaa sunis yommuu Qiisaariyaa ga'anitti xalayaa sana bulchaatti kennan; Phaawulosinis fuula isaa dura dhi'eessan. ³⁴ Bulchaan sunis erga xalayaa sana dubbifatee booddee, akka inni biyya kamii dhufe isa gaafate. Yommuu akka inni Kiilqiyaadhaa dhufe beekettis, ³⁵ "Ani yeroo himattoonni kee as ga'anitti dubbii kee nan dhaga'a" jedhe. Innis ergasii akka Phaawulos masaraa Heroodis keessatti eegamus ajaje.

24

Phaawulos Fuula Feeliksi Duratti

¹ Guyyaa shan booddee Anaaniyaas lubni ol aanaan maanguddoota tokko tokkoo fi abukaattoo Xerxuloos jedhamu tokko wajjin Qiisaariyaatti gad bu'e; isaanis waan ittiin Phaawulosin himatan bulchaa duratti dhi'eeffatan. ² Yommuu Phaawulos waamamee ol galetti, Xerxuloos akkana jedhee himata isaa Feeliksi duratti dhi'eeffate; "Yaa Feeliksi kabajamaa, nu bara kee keessa yeroo dheeraa nagaan jiraanneera; ogummaan kees saba kanaaf geeddarama fideera. ³ Yaa Feeliksi kabajamaa, nu waan kana karaa hundumaa fi iddoo hundatti galata guddaadhaan ni fudhanna. ⁴ Garuu ani akka hammana irra si hin dadhabsiifneef akka ati gabaabumatti gara laafinaan nu dhageessu sin kadhada.

⁵ "Nu akka namichi kun dhukkuba hamaa ta'ee Yihuudoota addunyaa guutuu irra jiran

hunda keessatti goolii kaasaa jiru argineerra. Inni hoogganaa garee Naazirootaa ti. ⁶ Inni mana qulqullummaa iyyuu xureessuu yaaleera; nu immoo akka seera keenyaatti itti muruuf jennee isa qabne. [⁷ Garuu Luusiyoos ajajaan kumaa sun dhufee humna guddaan harka keenya keessaa isa baase; akka himattoonni isaa fuula kee duratti dhi'aatanis ni ajaje.]* ⁸ Ati mataan kee iyyuu isa qoruudhaan waa'ee waan nu isa himannu kanaa hunda beekuu ni dandeessa.”

⁹ Yihuudoonnis akka dubbiin kun dhugaa ta'e mirkaneessanii himata sana deeggaran.

¹⁰ Phaawulosis yommuu bulchaan sun akka inni dubbatuuf harkaan mallattoo kenneefitti akkana jedhee deebii kenne; “Ani waan akka ati waggoota hedduuf abbaa murtii saba kanaa taate beekuuf falmii koo gammachuudhaan nan dhi'eeffadha. ¹¹ Akkuma ati rakkoo malee mirkaneeffachuu dandeessu ani waaqeffachuuf jedhee Yerusaalemitti ol ba'uun koo guyyaa kudha lama hin caalu. ¹² Warri na himatan kun anaa mana qulqullummaa keessatti yookaan manneen sagadaa keessatti yookaan magaalaa keessatti nama tokkoon illee falmu yookaan uummata kakaasu na hin arganne. ¹³ Isaan waan amma ittiin na himachaa jiran kanas siif mirkaneessuu hin danda'an. ¹⁴ Ta'us ani akka nama karaa isaan garee mormitootaa jedhaniin sana duukaa bu'u tokkootti akka Waaqa abbootii keenyaa waaqeffadhu fuula kee duratti nan amana. Waan seera Museetiin walii galuu fi

* **24:7** 24:7 Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa 7 hin qaban.

waan kitaabota raajotaa keessatti barreeffame hundas nan amana. ¹⁵ Anis akkuma jara kanaa akka du'aa ka'uun qajeeltotaatii fi hamootaa jiraatu Waaqa nan abdadha. ¹⁶ Kanaafuu ani akka yeroo hunda Waaqaa fi nama duratti yaada qulqulluu qabaadhu nan tattaaffadha.

¹⁷ “Anis bara baay'ee hiyyeeyyii saba kootiitiif gargaarsa kennuuf, Waaqaafis aarsaa dhi'eessuuf jedhee Yerusaalem dhufe. ¹⁸ Yeroo ani waan kana hojjechaa turettis isaan anaa qulqullaa'ee jiru mana qulqullummaa keessatti na argan. Tuunni tokko iyyuu na bira hin turre; anis goolii keessatti hin hirmaanne. ¹⁹ Garuu Yihuudoonni biyya Asiyaa kanneen yoo waan ittiin na himatan tokko illee narraa qabaatan si duratti as dhi'aatanii na himachuu malan tokko tokko jiru. ²⁰ Yookaan warri as jiran kunneen yakka yeroo ani fuula Waldaa Yihuudootaa dura dhaabadhe sana narratti argan haa himan; ²¹ waan ani yeroo fuula isaanii dura dhaabadhe sana iyyee, ‘Ani har'a waa'ee du'aa ka'uu warra du'anii irratti qoramuuf jedhee fuula keessan dura dhaabadheera’ jedhe tokkicha sana malee yoo jiraate haa himan.”

²² Feeliksi garuu waan waa'ee Karaa sanaa sirriitti beekuuf, “Ani gaafa Liisiiyaas ajajaan kumaa sun dhufutti dubbii keessan nan murteessa” jedhee yeroo biraatti dabarse. ²³ Innis akka ajajaan dhibbaa sun Phaawulosin eegumsa jala tursu, garuu akka haala isaa itti furuu fi akka michoonni isaas waan isa barbaachisu kam iyyuu isaaf dhi'eessan eeyyamuuf ajaje.

²⁴ Feelikis bultii muraasa booddee niitii isaa

Diruusiilaa ishee Yihuudii turte wajjin dhufe; innis Phaawulosin waamsisee isaa waa'ee Kiristoos Yesuusitti amanuu dubbatu dhaggeeffate.

²⁵ Yommuu Phaawulos waa'ee qajeelummaa, waa'ee of qabuutii fi waa'ee murtii kan dhufuuf jiru sanaa dubbatetti Feeliksi sodaatee, "Ammaaf ni ga'aatii deemi! Yommuu naa mijaa'utti anuu sin waamsisaatii" jedhe. ²⁶ Yeroodhuma sanattis inni akka waan Phaawulos matta'aa isaaf kennuutti waan abdachaa tureef ammuma amma waamsisee isa wajjin haasa'aa ture.

²⁷ Phoorqiyoo Fesxoos erga waggaan lama darbee booddee iddoo Feeliksi qabate; Feeliksis waan Yihuudoota gammachiisuu barbaadeef Phaawulosin manuma hidhaatti dhiise.

25

Phaawulos Fuula Fesxoos Duratti Qorame

¹ Fesxoosis biyya sana ga'ee guyyaa sadii booddee Qiisaariyaadhaa Yersaalemitti ol ba'e; ² achittis luboonni hangafoonnii fi dura bu'oonni Yihuudootaa fuula isaa duratti dhi'aatanii himata Phaawulos irraa qaban dhi'eeffatan. ³ Isaanis waan karaatti riphanii Phaawulosin ajjeesuuf qophaa'aa turaniif akka Fesxoos isaan deeggaree nama ergee gara Yersaalem isa fichisiisu kadhatan. ⁴ Fesxoos immoo akkana jedhee deebise; "Phaawulos Qiisaariyaatti eegamaa jira; ani mataan koo iyyuu dhi'eenyatti achi nan dhaqa. ⁵ Kanaafuu abbootii taayitaa keessan keessaa tokko tokko na wajjin deemanii yoo namichi sun balleessaa wayii qabaate achitti isa haa himatan."

⁶ Innis erga guyyaa saddeeti yookaan kudhan isaan bira bubbulee booddee Qiisaariyaatti gad bu'e; guyyaa itti aanuttis barcuma murtii irra taa'ee akka Phaawulos fuula isaa duratti dhi'eeffamu ajaje. ⁷ Yommuu Phaawulos dhi'aatettis Yihuudoonni Yersaalemii gad bu'an sun isatti naanna'anii dhaabachuun himata ciccimaa hedduu isa irratti dhi'eessan; garuu amansiisuu hin dandeenye.

⁸ Phaawulosis, "Ani seera Yihuudootaa irratti yookaan mana qulqullummaa irratti yookaan Qeesaar irratti yakka tokko illee hin hojjenne" jedhee falmate.

⁹ Fesxoosis Yihuudoota gammachiisuuf jedhee Phaawulosiin, "Ati Yersaalemitti ol baatee himata kana irratti fuula koo duratti qoratamuu ni feetaa?" jedhe.

¹⁰ Phaawulos garuu akkana jedhee deebise; "Ani amma barcuma murtii Qeesaar dura, iddoo itti qoratamuu qabu dhaabadheen jira; akkuma ati mataan kee iyyuu sirriitti beektu ani yakka tokko illee Yihuudoota irratti hin hojjenne.

¹¹ Ta'us ani utuu balleessaa du'a natti mursiisu tokko illee hojjedhee silaa du'a jalaa ba'uuf hin carraagu; garuu yoo wanni Yihuudoonni kunneen ittiin na himatan dhugaa hin ta'in, namni tokko iyyuu dabarsee harka isaaniitti na kennuuf mirga hin qabu. Ani Qeesaaritti oli nan iyyadha!"

¹² Fesxoosis erga gorsitoota isaa wajjin mari'atee booddee, "Ati Qeesaaritti ol iyyatteerta; gara Qeesaar ni dhaqxa!" jedhe.

Fesxoos Gorsa Agriiphaa Gaafate

13 Bultii muraasa booddee Agriiphaa mootichii fi Barniiqeen* Fesxoos simachuuf Qiisaariyaa dhaqan. 14 Fesxoosis isaan guyyaa hedduu achi bubbullaan akkana jedhee waa'ee himata Phaawulos mooticha wajjin dubbate; "Namichi Feeliksi mana hidhaa keessatti dhiisee deeme tokko as jira. 15 Yeroo ani Yerusaalem turetti luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni Yihuu-dootaa isa himatanii akka itti muramu kadhatan. 16 "Anis akka namni kam iyyuu akka seera biyya Roomaatti utuu fuula himattoota isaa duratti dhi'aatee himata sana mormachuuf carraa hin argatin dabarfamee kennamuu hin qabne isaanitti himeera. 17 Kanaafuu ani yommuu isaan na wajjin as dhufanitti barcuma murtii irra taa'een akka namicha natti fidan ajaje malee dubbii sana lafa irra hin harkifne. 18 Himattoonni isaas yommuu dubbachuuf ka'anitti yakka ani ittiin isa himatu jedhee eege keessaa tokko illee isa irratti hin dhi'eessine. 19 Garuu isaan waa'ee amantaa isaaniitii fi waa'ee namicha du'e kan Yesuus jedhamu isa Phaawulos immoo, 'Inni jiraataa dha' jedhee falmuu tokkoo irratti wal dhaban. 20 Anis akka itti dubbii sana qoradhu wallaale; kanaaf inni Yerusaalem dhaqee himata kana irratti qoratuuf fedhii qabuu fi akka inni hin qabne isa gaafadhe. 21 Garuu yommuu Phaawulos murtii Awugisxoos Qeesaar argachuuf jedhee turfamuu kadhatetti ani akka inni hamma ani Qeesaaritti isa ergutti eegamu nan ajaje."

* 25:13 25:13 Barniiqeen - Barniiqeen obboleettii Agriiphaa ti; isheen dhirsii irraa duunaan mana obboleessaa jiraatte.

²² Agriiphaanis Fesxoosiin, “Ani mataan koo namicha kana dhaga’uu nan barbaada” jedhe.

Inni immoo deebisee, “Bori isa dhageessa” jedheen.

Phaawulos Fuula Agriiphaa Duratti

26:12-18 kwf - Hoj 9:3-8; 22:6-11

²³ Guyyaa itti aanuttis Agriiphaa fi Barni-igeen ulfina guddaan dhufanii Ajajjuuwwan kumaatii fi gurguddoota magaalaa wajjin galma wal ga’ii seenan. Fesxoos ajajnaan Phaawulosin ol galchan. ²⁴ Fesxoosis akkana jedhe; “Yaa Agriiphaa mooticha, warri nu wajjin as jirtan hundinuus isin namicha kana ni argitu! Hawaasni Yihuudootaa guutummaatti, ‘Namichi kun si’achi jiraachuu hin qabu’ jedhanii waa’ee isaa Yerusaaletti fi as Qiisaariyaatti iyyanii na kadhatan. ²⁵ Ani waan du’aan isa ga’u kan inni hojjete tokko illee hin argine; ani garuu sababii inni Awugisxoositti ol iyyateef gara Roomaatti isa erguu nan murteesse. ²⁶ Ani waa’ee namicha kanaa waan ifatti ba’e kan gooftaa kootiif barreessu tokko illee hin qabu; kanaafuu ani erga isa qorannee booddee akka waan barreessu argadhuuf jedhee fuula hunda keessanii duratti, keessumattuu yaa Agriiphaa mooticha, fuula kee duratti isa dhi’eesseera. ²⁷ Ani nama hidhame tokko utuu waan inni ittiin himatame ifatti hin baasin ol dabarsuu qajeela hin se’uutii.”

26

¹ Agriiphaan Phaawulosiin, “Akka ati ofii keetiif dubbattu siif eeyyamameera” jedhe.

Phaawulosis harkaan mallattoo kennee akkana jedhee falmachuu jalqabe; ² “Yaa Agriiphaa Mooticha, ani sababii waan Yihuudoonni ittiin na himatan hunda falmachuudhaaf jedhee har’a fuula kee dura dhaabadhuuf akka ayyaantuu tokkoottin of ilaala. ³ Kunis waan ati duudhaa fi wal mormii Yihuudootaa hunda keessa beektuufi dha. Kanaafuu ani akka ati obsaan na dhaggeeffattu sin kadhada.

⁴ “Ani ijoollummaa kootii jalqabee saba koo keessatti, Yerusaalem keessattis akkamitti akka jiraachaa ture Yihuudoonni hundinuu ni beeku.

⁵ Akka ani akka Fariisicha tokkootti akkuma sirna garee akka malee amantaa keenyatti cichu sanaatti jiraadhe isaanuu bara dheeraa waan na beekaniif, yoo fedhii qabaatan dhugaa ba’uu ni danda’u. ⁶ Ammas ani waadaa Waaqni abbootii keenyaaf gale sana waan abdadhuuf qoratamuuf dhi’aadheen as jira. ⁷ Waadaan kun isuma gosoonni keenya kudha lamaan halkanii guyyaa Waaqa tajaajiluutti jabaatanii raawwata-muu isaa arguu hawwan sanaa dha. Yaa Agriiphaa Mooticha, Yihuudoonnis sababuma abdi kanaatiif na himachaa jiru. ⁸ Akka Waaqni warra du’an du’aa kaasuu isin maaliif akka waan hin amanamne tokkootti herregdu?

⁹ “Ani mataan koo iyyuu maqaa Yesuus nama Naazreetiitiin mormuudhaaf akka waan danda’amu hunda gochuu qabu nan amanture. ¹⁰ Wannii ani Yerusaalem keessatti hojjedhes kanuma; ani taayitaa luboota hangafoota irraa argadheen qulqulloota baay’ee mana hidhaatti naquu qofa utuu hin ta’in yeroo isaan

ajjeefaman iyyuu dubbicha irratti walii galaan ture. ¹¹ Anis akka isaan adabamaniif yeroo baay'ee mana sagadaa tokko irraa gara mana sagadaa biraatti darbaa, akka isaan amantii isaanii arrabsaniifis isaan dirqisiisaan ture. Ani waan akka malee isaanitti aaraa tureef hamma magaalaawwan biyya alaatti illee deemee isaan ari'achaan ture.

¹² “Anis gaafa tokko kanumaaf jedhee taay- itaa fi ergama luboota hangafoota biraa fud- hadhee utuun Damaasqoo deemaa jiruu, ¹³ yaa mooticha, ani utuman karaa deemaa jiruu gara saafaatti ifa ifa aduu caalaa ibsu tokko isaa samii irraa naannoo koottii fi naannoo warra na wajjin deemaniitti ibsu arge. ¹⁴ Hundi keenya lafatti kukkufne; anis sagalee afaan Ibraayisxiitiin ‘**Yaa Saa’ol, yaa Saa’ol, ati maaliif na ari’atta? Arfii wayii dhiituun suma miidha’** naan jedhu tokkon dhaga’e.

¹⁵ “Anis, ‘Yaa Gooftaa ati Eenyu?’ jedheen gaafadhe.

“Gooftaanis deebisee akkana jedhe; ‘**Ani Yesuus isa ati ari’attuu dha. ¹⁶ Amma ka’ii miilla keetiin dhaabadhu. Ani akka ati tajaajilaa koo taatee, waa’ee koos waan argitee fi waan ani sitti mul’isuuf jiru dhugaa baatuuf si muuduuf jedhee sitti mul’adheera. ¹⁷ Ani saba keetii fi Namoota Ormaa kanneen gara isaaniitti si ergu jalaa sin baasa. ¹⁸ Atis ija isaanii bantee dukkana keessaa gara ifaatti, humna Seexanaa jalaas gara Waaqaatti isaan deebifta; kunis akka isaan dhiifama cubbuu argatanii fi akka isaan warra**

natti amanuun qulqullaa'an gidduutti dhaala argataniif.'

¹⁹ “Kanaafuu yaa Agriiphaa Mooticha, ani mul'ata samii irraa dhufe sanaaf ajajamuu hin didne. ²⁰ Anis akka isaan qalbii jijjiirratanii gara Waaqaatti deebi'aniif, qalbii jijjiirrachuu isaaniis akka hojiidhaan mirkaneessaniif jalqabatti warra Damaasqootti, warra Yerusaalemiitti, warra Yihuudaa guutuutti akkasumas Namoota Ormaatti lallabeera. ²¹ Sababiin Yihuudoonni mana qulqullummaa keessatti na qabanii na ajjeesuu yaalaniifis kanuma. ²² Ani garuu hamma guyyaa har'aatti gargaarsa Waaqaa qaba; kanaafuu ani dhaabadhee xinnaa guddaaf dhugaa ba'aan jira. Ani waan raajonnii fi Museen 'Ni ta'a' jedhanii dubbataniin alatti waan tokko illee hin dubbadhu. ²³ Kunis akka Kiristoos* dhiphachuu qabu, akka inni warra du'an keessaa ka'uudhaan kan jalqabaa ta'ee saba isaatii fi Namoota Ormaatiif ifa labsuu dha.”

²⁴ Utuma Phaawulos akkasitti falmachaa jiruu Fesxoos sagalee guddaan, “Phaawulos, ati maraatteerta! Barumsi kee guddaan sun si maraachisaa jira” jedheen.

²⁵ Phaawulos akkana jedhee deebise; “Yaa Fesxoos kabajamaa, ani hin maraanne; wanni ani dubbachaa jirus dhugaa dha; sirrii dhas.

²⁶ Sababii mootichi waan kana beekuuf, ani ifatti baasee isatti himuu nan danda'a. Sababii wanni kun suuqatti hin hojjetaminiif ani akka waan kana keessaa tokko iyyuu isa duraa hin dhokatin

* **26:23** 26:23 yookaan Masiihichi

nan amana. ²⁷ Yaa Agriiphaa Mooticha, ati raajota ni amantaa? Akka ati amantu ani iyyuu beeka.”

²⁸ Agriiphaanis Phaawulosiin, “Ati yeruma gabaabaa keessatti Kiristaana na gochuu yaad-daa?” jedhe.

²⁹ Phaawulosis deebisee, “Yeroo gabaabaattis ta’u dheeraatti, si qofa utuu hin ta’in akka warri na dhaga’aa jiran hundinuu foncaa kanaan hidhamuu malee akkuma koo akka ta’an ani Waaqa nan kadhada” jedhe.

³⁰ Kana irratti mootichi, bulchaanii fi Barni-iqueen, akkasumas warri isaan wajjin tataa’aa turan ol ka’an. ³¹ Isaanis yeroo gad ba’anitti, “Namichi kun waan du’aan yookaan hidhaan isa ga’u tokko illee hin hojjenne” wajjin jedhan.

³² Agriiphaanis Fesxoosiin, “Namichi kun utuu Qeesaaritti ol iyyachuu baatee silaa ni hiikama ture” jedhe.

27

Phaawulos Roomaa Dhaquu Isaa

¹ Yommuu dooniin lixaaliyaa dhaquun keenya murteeffametti, Phaawulosii fi warri hidhaman biraa ajajaa dhibbaa kan Yuuliyoo jedhamu tokkotti dabarfamanii kennaman; innis mis-eensa kutaa waraanaa “Awugisxoos” jedhamu tokkoo ture. ² Nus doonii Adraamiixoo ka’ee gara buufatawwan doonii kanneen qarqara galaana biyya Asiyaa dhaquuf ka’e tokko yaab-bannee deemuu jalqabne. Arisxirokoos namichi Maqedooniyaa kan Tasaloniiqee jiraatu tokkos nu wajjin ture.

³ Guyyaa itti aanutti Siidonaatti galle; Yu-
 uliyooſiſ Phaawuloſiif garaa laafee akka inni
 michoota isaa bira dhaqee waan isa barbaachisu
 argatu eeyyameef. ⁴ Nus dooniin achii kaa-
 nee waan bubbeen fuula keenya duraan nutti
 bubbisaa tureef Qophiroosiin da’annee dabarre.
⁵ Erga galaana Kiilqiyaa fi Phamfiliyaa irra
 dooniin darbinee booddee magaalaa Miiraa kan
 Luuqiiyaa keessatti argamtu geenye. ⁶ Ajajaan
 dhibbaa sunis doonii Iskindiriyaa kan Iixaaliyaa
 dhaquutti jiru tokko achitti argatee nu yaab-
 bachiise. ⁷ Nus guyyaa hedduu suuta jennee
 dooniin deemnee rakkinaan naannoo Kiniidoos
 geenye; yommuu bubbeen karaa sana irra dar-
 buu nu dhowwettis Salmoonee biraan gara da’oo
 Qareexitti qajeelle. ⁸ Rakkina guddaadhaanis
 qarqara galaanichaa irra darbinee iddoo “Bu-
 ufata doonii gaarii” jedhamu kan magaalaa
 Laasiyaa biraa tokkotti baane.

⁹ Yeroon dheeraan badeera; sababii yeroon
 sun erga Soomni darbee ta’eef dooniidhaan
 karaa deemuun sodaachisaa ta’eera; kanaafuu
 Phaawulos akkana jedhee isaan akeekkachiise;
¹⁰ “Yaa jarana, ani akka karaan keenya kun
 badiisa of keessaa qabu, akka inni doonichattii fi
 mi’a qofatti utuu hin ta’in jireenya keenyatti illee
 balaa guddaa fiduuf deemu nan arga.” ¹¹ Ajajaan
 dhibbaa sun garuu qooda waan Phaawulos jedhe
 dhaga’u gorsa ooftuu dooniitii fi gorsa abbaa
 doonii fudhate. ¹² Sababii buufanni doonii sun
 ganna achi turuuf mijaa’aa hin ta’iniif baay’een
 isaanii Finiiqeetti galanii ganna achitti dabar-
 suu abdatanii akka nu ittuma fufnee dooniin

deemnu murteessan. Buufanni Qareexi kun fuulli isaa gara kibba dhi'aattii fi gara kaaba dhi'aatti deebi'ee ture.

Bubbee Galaana Irraa

¹³ Yeroo bubbeen kibbaa suuta bubbisuu jalqabetti waan kaayyoo isaanii guutachuu danda'an se'anii hiituu doonii hiikanii Qareexi biraan qarqara galaana irra darban. ¹⁴ Utuu hin turinis bubbeen hamaan, "Awuraaqiis" jedhamu tokko biyya bishaaniin marfante sana irraa gad bubbise. ¹⁵ Dooniin sunis bubbeedhaan qabamee gara bubbee sanaatti deemuu dadhabe; kanaafuu akka inni bubbeen fudhatamuuf ittuma dhiifne. ¹⁶ Nus biyya bishaaniin marfante xinnoo Qeedaa jedhamtu tokkoon da'annee rakkina guddaadhaan bidiruu doonichaa oolchuu dandeenye. ¹⁷ Namoonni sunis bidiruu sana dooniitti ol baasanii akka dooniin sun gargar hin diigamneef funyoon xaxanii walitti hidhan. Isaanis tima cirracha Sirtiisitti bu'uu sodaatanii hiituu doonii galaanatti gad buusanii akka dooniin sun bubbeen oofamuuf ittuma dhiisan. ¹⁸ Waan bubbeen sun akka malee nutti jabaachaa deemeef isaan guyyaa itti aanutti doonii sana irraa fe'iisa guuranii bishaanitti dadarbachuu jalqaban. ¹⁹ Guyyaa sadaffaatti immoo mi'a doonii sanaa harkuma ofii isaaniitiin dadarbatan. ²⁰ Nu waan utuu aduu yookaan urjii hin argin guyyaa hedduu turee fi waan bubbeen nutti jabaateef dhuma irratti abdii badiisa ooluuf gabnu hunda ni kutanne.

²¹ Phaawulosis erga namoonni sun agabuu isaanii yeroo dheeraa turanii booddee gidduu

isaanii dhaabatee akkana jedhe; “Yaa jarana, isin utuu gorsa koo dhageessanii Qareexii ka’uu hin qabdan ture; silaa balaa fi badiisa kana hundumaa irraa of oolchitu turtan. ²² Amma garuu ani akka isin jabaattan isinan gorsa; doonicha malee isin keessaa lubbuun nama tokkoo iyyuu hin baduutii. ²³ Ergamaan Waaqa ani kan isaa ta’ee fi isa tajaajilu sanaa tokko eda dhufee na cina dhaabatee, ²⁴ ‘Yaa Phaawulos, hin sodaatin; ati Qeesaar dura dhaabachuu qabdaatii; kunoo, Waaqni warra si wajjin deemaa jiran hunda gaarummaa isaatiin sitti kenneera’ naan jedhe. ²⁵ Kanaaf yaa jarana jabaadhaa! Ani akka wanni kun akkuma natti himame sana ta’u Waaqa nan amanaatii. ²⁶ Ta’us biyya bishaaniin marfamte tokkotti bu’uun keenya hin oolu.”

Dooniin Caccabuu Isaa

²⁷ Halkan kudha afuraffaatti utuu galaana Adiriyaa irra asii fi achi oofamaa jirruu gara halkan walakkaatti warri doonii irra hojjetan sun waan gara lafaatti dhi’aatan se’an. ²⁸ Isaan funyoo ittiin gad fageenya galaanaa ilaalan gad buusanii akka galaanni sun meetira soddonii torba gad fagaatu argan; yeroo gabaabaa booddee ammas funyoo sana gad buusanii akka gad fageenyi galaanichaa meetira digdamii saddeet ta’e argan. ²⁹ Isaanis kattaatti buuna jedhanii sodaatanii hiituu doonii afur dugda duubaan doonii irraa gad buusan. Akka lafti bariituufis kadhatan. ³⁰ Warri doonii irra hojjetanis bidiruu keessaa baqachuuf jedhanii

waan fuula doonii duraan hiituu doonii buusan fakkaatanii bidiruu sana galaana keessa buusan. ³¹ Phaawulos immoo ajajaa dhibbaatii fi loltootaan, “Yoo namoonni kunneen doonii keessatti hafan malee isin badii ooluu hin dandeessan” jedhe. ³² Kanaafuu loltoonni sun funyoo bidirichi ittiin hidhamee ture sana irraa kutanii galaanatti gad ishee dhiisan.

³³ Gara barii lafaattis Phaawulos akka namoonni hundinuu waa nyaataniif isaan kadhate; akkanas jedheen; “Isin bultii kudha afran darban yaadda’aa, utuu waa tokko illee hin nyaatin agabuu keessan ooltanii bultaniirtu. ³⁴ Kanaaf ani akka isin waa nyaataniif isin kadhada. Nyaanni jiraachuuf isin barbaachisaatii. Isin keessaa nama kam iyyuu rifeensa mataa isaa keessaa tokko iyyuu hin baduutii.” ³⁵ Innis erga waan kana dubbatee booddee buddeena fuudhee hunduma isaanii duratti Waaqa galateeffate; kutatees nyaachuu jalqabe. ³⁶ Isaan hundinuu jajjabaatanii ofumaan waa nyaatan. ³⁷ Walumatti nu nama 276 taanee doonii sana keessa ture. ³⁸ Isaanis erga nyaatanii quufanii booddee qamadii fe’amee ture sana galaanatti naqanii akka dooniin salphatu godhan.

³⁹ Isaanis yommuu lafti bariitetti galoo galaanaa kan kuufama cirrachaa qabu tokko argan malee biyyi fuula isaanii dura jiru sun eessa akka ta’e hin hubanne; doonii sanas yoo isaanii danda’ame dhiibanii qarqara galaanaatti baasuu murteessan. ⁴⁰ Kanaafuu funyoo hiituu doonii kutanii galaana keessatti gad dhiisan; yeruma sana funyoo batoon ittiin hidhame

sana hiikan; ergasiis sharaa karaa fuula doonii duraan jiru sana qilleensatti ol fuudhanii gara kuufama cirrachaatti qajeelan. ⁴¹ Garuu dooniin sun iddoo itti galaanni lama wal ga'utti tima cirrachaatti bu'ee lafa tuqe. Mataan isaa achitti qabamee socho'uu dide; dudga duubni isaa immoo humna dha'aa galaanaatiin dha'amee caccabe.

⁴² Loltoonnis akka warra hidhaman sana keessaa namni tokko iyyuu bishaan daakee baqatee jalaa hin baaneef isaan ajjeesuuf karoofatan. ⁴³ Garuu ajajaan dhibbaa sun waan Phaawulosin du'a oolchuu fedheef akka isaan waan karoofatan sana hin goone dhowwe; innis akka warri bishaan daakuu danda'an duraan dursanii doonii irraa utaalanii gara lafaatti ba'an ajaje. ⁴⁴ Akka warri hafan immoo saanqaa yookaan caccabaa dooniitiin achi ga'an ajaje; haala kanaan hundi isaanii nagaan lafatti ba'an.

28

Phaawulos Malaaxiyaa Ga'uu Isaa

¹ Nus nagumaan qarqara galaanaatti baanee akka biyyi bishaaniin marfamte sun Malaaxiyaa jedhamtu beekne. ² Namoonni biyya bishaaniin marfamte sana irra jiraatanis gara laafina dinqisiisaa nu argisiisan. Isaanis sababii roobnii fi dhaamochi tureef ibidda bobeessanii hunda keenya simatan. ³ Utuu Phaawulos hanxaxii qoraanii walitti qabee ibiddatti naqaa jiruu buutiin sababii ho'aatiin gad baate tokko harka isaatti maxxantee gad dhiisuu didde. ⁴ Warri biyya bishaaniin marfamte sana irra jiraatan sunis

buutii harka isaatti rarraatu arganii, “Namichi kun nama nama ajjeese ta’uu hin oolu; inni yoo balaa galaanaa jalaa ba’e illee Murtiin Qajeelaan akka inni jiraatu hin eeyyamneef” waliin jedhan. ⁵ Phaawulos buutii sana ibidda keessa of irraa buuse; miidhaa tokko malees hafe. ⁶ Namoonni sunis, “Inni ni dhiita’a yookaan akkuma tasaa kufee du’a” jedhanii eegan; garuu yommuu yeroo dheeraa eeganii akka inni waa tokko illee hin ta’in arganitti yaada geeddaratanii, “Inni waaqa” jedhan.

⁷ Bulchaan biyya bishaaniin marfamtee kan Phubiliyoos jedhamu tokkos naannoo sanaa lafa qotiisaa qaba ture; innis mana isaatti nu si-matee guyyaa sadii jaalalaan nu keessumsiise. ⁸ Abbaan Phubiliyoos dhukkuba dhagna nama gubuu fi garaa nama kaasuun qabamee ciisaa ture; Phaawulosis isa gaafachuuf ol seenee erga kadhatee booddee harka irra kaa’ee isa fayyise. ⁹ Yommuu wanni kun ta’etti dhukkubsattoonni biyya bishaaniin marfamte sana irra jiraatan biraa hundi dhufanii fayyan. ¹⁰ Isaanis karaa baay’eedhaan ulfina nuu kennan; yommuu nu dooniin deemuuf kaanettis waan nu barbaachisu hunda nuuf kennan.

Phaawulos Roomaa Ga’e

¹¹ Nus ji’a sadii booddee doonii Iskindiriyaa kan biyya bishaaniin marfamte sana irratti yeroo gannaa dabarse tokkoon kaanee deemsa jalqabne; dooniin sunis asxaa waaqota lakkuu Kastoorii fi Paaluksi adda isaa irraa qaba ture.

¹² Seraakuus geenyees bultii sadii achi turre.

¹³ Achiis kaanee Reegiyuumitti galle; guyyaa

tokko booddees waan bubbeen kibbaa bubbiseef guyyaa itti aanutti Putiyooluus geenye. ¹⁴ Achitti obbolloota tokko tokko arganne; isaanis akka nu bultii torba isaan bira turru nu kadhatan. Nus akkasiin Roomaatti galle. ¹⁵ Obbolloonni achi turanis yommuu dhufaatii keenya dhaga'anitti hamma iddoo gabaa Aphiyuusiittii fi iddoo "Lafa Bultoo Sadii" jedhamuutti nu simachuu dhufan; Phaawulos isaan argee Waaqa galateeffate; ofii isaatiis ni jajjabaate. ¹⁶ Yommuu nu Roomaa geenyetti Phaawulos akka loltuu isa eegu tokko wajjin kophaa isaa jiraatu eeyyamameef.

Phaawulos Eegumsa Jalatti Roomaatti Lal-labuu Isaa

¹⁷ Phaawulos guyyaa sadii booddee dura bu'oota Yihuudootaa walitti waame; yommuu isaan walitti qabamanittis akkana jedheen; "Yaa obbolloota ko, ani utuu waan saba keenyaan yookaan duudhaa abbootii keenyaatiin mormu tokko illee hin hojjetin Yerusaalem keessatti qabamee dabarfamee harka warra Roomaatti kennameera. ¹⁸ Isaanis erga na qoranii booddee sababii ani yakka du'a namatti mursiisu tokko illee hin qabaatiniif gad na dhiisuu barbaadan. ¹⁹ Ani garuu yoo waan ittiin saba koo himadhu tokko iyyuu hin qabaatin illee yommuu Yihuudoonni mormanitti akka Qeesaaritti ol iyyadhu nan dirqame. ²⁰ Wannani isin arguu fi isin wajjin haasa'uu kadhadheefis kanuma. Ani sababuma abdiis Israa'eliif jedhee fonca kanaan hidhameera."

²¹ Isaanis akkana jedhanii deebisan; "Nu xalayaa waa'ee kee dubbatu tokko illee biyya

Yihuudaatii hin arganne; obbuloota achii dhufan keessaas namni tokko iyyuu waa'ee kee waan hamaa hin dubbanne; nuttis hin himne. ²² Nu garuu yaadni kee maal akka ta'e sirraa dhaga'uu barbaanna; nu akka namoonni iddoo hunda jiran garee kanaan morman ni beeknaatii."

²³ Isaanis guyyaa itti Phaawulos wajjin wal argan qabatani, akka malee baay'atanii lafa inni jiraachaa ture dhaqan; innis ganamaa jalqabee hamma galgalaatti waa'ee mootummaa Waaqaa isaanii ibsaa, lallabaas ture; waa'ee Yesuusii Seera Museetii fi Kitaabota Raajotaa keessaa eeree isaan amansiisuu yaalaa ture. ²⁴ Isaan keessaa warri tokko tokko waan inni jedhe ni fudhatan; warri kaan immoo amanuu didan. ²⁵ Isaan gidduutti walldhabiiisni uumamnaa ka'anii deemuu jalqaban; kunis erga Phaawulos akkana jedhee dubbii dhumaa dubbatee booddee; "Hafuurri Qulqulluun yeroo karaa Isaayyaas raajichaatiin abbootii keessanitti dubbate sana dhugaa isaa dubbate; innis akkana jedhe:

²⁶ " 'Gara saba kanaa dhaqiitii akkana jedhi; "Dhaga'uu inuma dhageessu; garuu hin hubattan; ilaaluus inuma ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan."

²⁷ Qalbiin saba kanaa doomeeraatii; gurri isaanii sirriitti hin dhaga'uu; ija isaaniis dunuunfataniiru; utuu akkas ta'uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii, gurra isaaniitiin dhaga'anii,

qalbii isaaniitiinis hubatanii,
ni deebi'uu turan; anis isaan nan fayyisa ture.'*

²⁸ “Kanaafuu ani akka fayyisuun Waaqaa gara Namoota Ormaatti ergame akka isin beektan nan barbaada! Isaanis ni dhaga’u.” [²⁹ Yihuudoonnis erga inni waan kana dubbatee booddee jabeessanii waliin mormaa achii deeman.]†

³⁰ Phaawulosis waggaa lama guutuu mana ofii isaatii kireeffate keessa jiraachaa, warra isa dubbisuu dhufan hundas simachaa ture. ³¹ Innis ija jabinaan, gufuu tokko malees mootummaa Waaqaa lallabaa, waa’ee Gooftaa Yesuus Kiristoosis barsiisaa ture.

* **28:27** 28:27 Isa 6:9,10 † **28:29** 28:29 Hiikkaawwan durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'ee tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269